

3/12/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేది సోమవారము
శ్రీ క్రోధననామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠమాస శుద్ధ సవతి ౯.

No. 52
సంచిక ౫౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే ఐదుట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

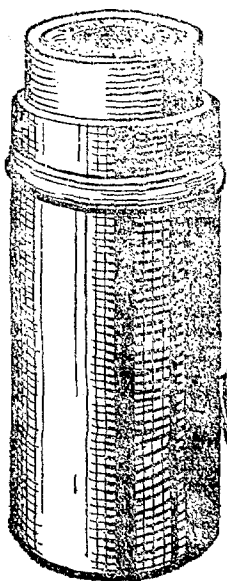
చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

మంచిపనితనము! నకలమున ఇవ్వబడును
మెడయందు ధీండు గోయరము గొలుసులు అన్ని రకములలోను
మన్నవి. ఇటుగా అన్నిరకముల బంగారు, వెండి, కెంపులు, ప్రవృత్తిరాగములు
నగలుకూడ నున్నవి. ఒకదాని మాత్రమే చూడకముందు
దీనిని రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
వలన రకులు,
25, చెవాబువాడ, మద్రాసు.

పుష్కరము, మొదటిరకం పుష్కరము, మొదటిరకం పుష్కరము, మొదటిరకం పుష్కరము.

మిగడవలె నవ్వుదిగానుండు
నురుగువలన నుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖమును ఎండనీయదు

“ఎరాన్ మిక్”
షే వింగుప్పిక్

ఎరాన్ మిక్ పర్ ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్టోరులందును దుకాణాదారులయొద్దను దొరకును.

పెల్లింగ్ టన్ సి సి మా

30-5-25 శనివారమునండి 5-6-25 శుక్రవారమునరకు
ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గం॥
మాటిని ప్రత్యేక ఆట గలదు.
ప్రపంచమందు అంతెటను చాల ఆకర్షణీయమైన
ది ఐ రన్ మాన్ కి వ వారము
ఆల్బర్ట్, నిర్దేశకార్యములు చూడదగినవి.
సాహసము గల పితౄచములరాజు

శ్రీ క్రోధన జ్యోతిష మార్గదర్శిని

ఈ పుస్తకమును చదివినచో ఎవరికివారు క్రోధన సం॥
రములో గణితముతో నిమిత్తములేకుండా ప్రతిగంట, రోజు,
మాసము, దశ, సం॥ర ఫలితములు కాంక్షించు తెలిసికొనగలరు.
తగ్గింపు వెల పోస్టేజిసహా 1-4-0 అటాను.

శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిషమందిరము,

భీమవరంపొట్టు, భీమవరం తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

నమ్మకమైన నగలుదొరకు స్థలము

మావద్ద వెండిగొలుసులు, గిన్నెలు, తట్టెలు,
కంఠములు, కూబాలు, బంగారెగాజులు, గొలు
సులు, చెయినుడిగోలు, వాగవత్తులు, వంకీలు,
వాగరలు, కామంతిబిళ్లలు, కెంపుజవబిళ్లలు,
మొటికం పువ్వరాగము తోడులు, అంటుపో
గులు, బేసరీలు, క్లావరులు మున్నగునవి దొరుకును
బయటివారి ఆర్థరలు అతిబాగ్నతగా పంప
బడును. ఒకదాని మాత్రమే రిచ్చిన మానవ్యకము
మీకు తెలియును.

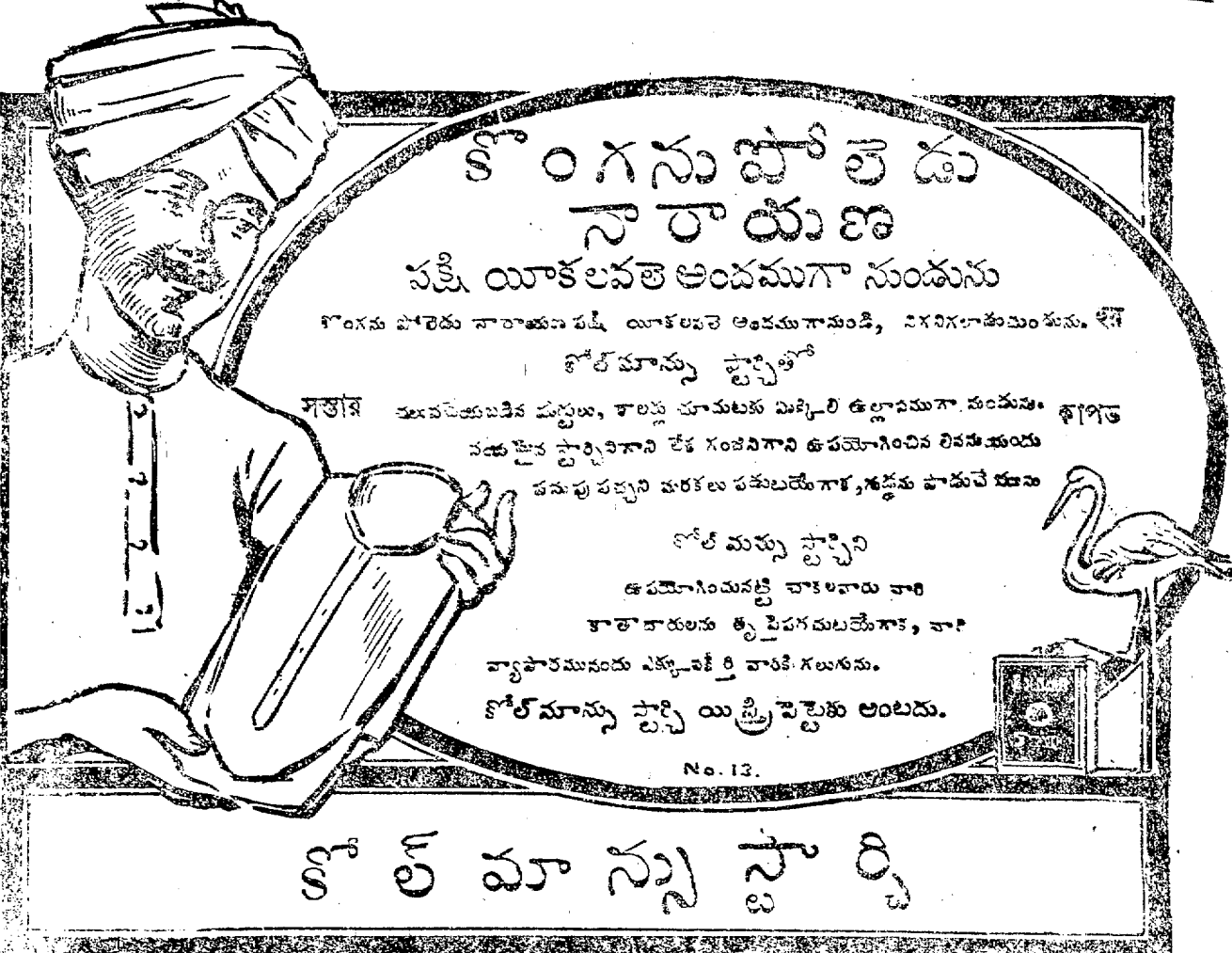
సీమవెండికి, సవరంబంగారకు పూచీ నిచ్చెదము.
తృప్తికరముగా లేనిచో వైకమువాపసిచ్చెదము.

బీచు వెంకటస్వామిశెట్టి

నగలవ రకులు, కర్నూలు.

అమితాభ
సృష్టాంత
జననము

చక్కనిదబ్బితో న హా
సీసా 1-3 అ. 0-10-0

కొంగను పోలేడు నారాయణ
పక్షి యీకలవలె అందముగా నుండును
కొంగను పోలేడు నారాయణ పక్షి యీకలవలె అందముగా నుండును, ఎనిగలాడును. ఇది
కోల్ మాన్సు ప్లాస్టిక్
మౌలికములైన పట్టు, కలర్లు చూపుటకు విశిష్టమైనవిగా నుండును. ఇవిగత
వజ్రమున ప్లాస్టిక్ గాని లేక గంజనిగాని ఉపయోగించిన లెవలములు
పనుపు పచ్చని మరకలు పడుటయేగాక, గడ్డమ పాడుచేయును
కోల్ మాన్సు ప్లాస్టిక్
ఉపయోగించునట్టి చాకలనాదు వారి
కాతాకాయలను తృప్తిపరచుటయేగాక, వారి
వ్యాపారమునందు ఎక్కువకీర్తి వారికి గలుగును.
కోల్ మాన్సు ప్లాస్టిక్ యిష్టమై పెట్టెను అంటుదు.
No. 13.

కోల్ మాన్సు ప్లాస్టిక్

గోవావరిమండల అస్పృశ్యతా నివారణసభా సన్మానసంఘా ధ్యక్షోపన్యాసము

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

ది 27 మేయి 1926, శనివెల.
(శనివారముతరువాయి)

ఇప్పటికిని ఈ గ్రామము గొడ్డుపోలేదు. పైన చెప్పిన వారందఱును ప్రతిభిధులై వారిసామము స్వరంపజేయుచు వేదాంతాశ్రయపాటించి లగు కణ్యపురి రావజోగిశాస్త్రిగారు ఈ గ్రామమును పావనముజేయుచున్నారు.

ఒట్టి యీశ్వరదేవునిలో ఈ మీ సమావేశముకూడ, మిక్కిలి ముఖ్యకాముననే జరుగుచున్నది. ఏమన? నానాజున్న కోటిరూపాయలకే కాంతమంతకలిమిరమై, నానా పావనధునినిక రమచంద్రాశంకరమై, నానారాజదిక్కులముచే స్వాతంత్ర్యధోరణివలన సమర్థులవడచి చిరకాలపు స్వదేశమాదా మజ్జనము నలంకరించుచుండి, యీ భారతవర్ష ప్రాణధామి నేడు అస్పృశ్యతావిరహంపలమై పరదేశకృతాపమానాపంక నిమగ్నమయి ధవళేశ్వరమైయున్నది. దీని దశయిప్పుడుమా డ, పండితరాయవర్ణి తచందనతరు నిర్విశేషదైన్యగ్రస్తమై జాలి పుట్టించుచున్నది.

శ్లో॥ ఏకాద్యాపశవ కిరాతపరివ శ్చేన్న హే
సుగ్రాహిని! సంహారోత్రనాగరస్య
విషయాచ్చనమే మునీనామనః।
ధూమేనాపినుగంధిశాత్రవిశే
విక్రృత మాపాదయన్! నామాలమై
పరివహ్యోతేతరస్థా కచ్చై కిమచక్షుఃపా॥
ఒట్టితరువాందు దీనిని మీరు సమర్థులంపడుచు మనదేశీయులకందఱును, సర్వపరదేశీ జనులస్వాస్థ్యమైన స్థితిలోనికి రాగలదు.

ప్రస్తుతము మన హిందూసంఘశరీరమును కళంకితముచేయుచున్న అస్పృశ్యతాశ్మిత్రము మాలమాదిగ లనబడు జాతి ద్వయరూపమైన ఏకదేశమును బాధించుచున్నది.

అస్పృశ్యతానివారణమునగా నేమోయని కొందఱు భయపడుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది. అది మనమందఱుమీయి మన యంత్యజ సోదరుల నాలింగనము చేసికొనుటగానివారినో సహభోజనములు చేయుటగాని కాదు. వారియంతికాగవనము నంగీకరించుటే. దీనిని నివారించుటకు ప్రతిస్పృతిశాస్త్ర సముద్రములను వణించి సిక్తాంతాచ్యుతమున లియుటకు తమవంటిప మనుష్యులందఱు నానందివాఁ డిందులకు పూనుకొనుట సాహ

సము. అయినను నామందఱుడితో చిన తప్పటాహలను నిజేదిం చ తగినపరణలను బొందుట కింతకంటె మంచితరుణము దుర్లభముగాన నామందఱు చినయంత్యములు మనవిచేయుచున్నాను. పైన చెప్పిన రెండుజాతులవారును తమయ గ్రామంతయులయందు విసిండుచు, మృతపశుక శేవరములమాంస మాహరించుచు వారి చర్మములు బాగుచేసి పాదరక్షలు మొదలయినవిచేసి తమకీర్తి కొలదిసంఘనీచేయుచున్నారు. ఇంతియేగాక కృషివలల కృషికార్యములకును తోడుపడుచున్నారు. చర్మపుపట్టుదలతో నే సిన మంచములమీద పరుండుచున్నారు. వీరిండ్లమట్టు పశుకంకా శకలములు పడియుండుటచే ముక్కులు రాంబందులను నిండ్లవాలుదు జూపజేవకలిగించు చుండును. అందువలననే పూర్వకాలముందు గ్రామములను నిర్మించిన కుటుంబాలేకైన నానావృత్తుల వారికి తత్త్వపులు నిరభ్యంతరముగా జరుగుటకును, వారివలన నితరులకువయోగమెకాని లేకమును ననుపయోగములేకుండుటకును తగినవోట్లను గ్రామములందు నిర్ణయించినట్లే వీరివృత్తి వలన తక్కినవారికి లాభమెకాని యనారోగ్యము మొదలగునవ్వుములు కలుగకుండుటకు గ్రామముల బహిష్కరణదేశములు వీరికి నివాసములుగా నిర్ణయించిరి. అందుకు వారును సంతృప్తిచెంది యంతకాలమును సంఘసేవార్యులయి కాలము గడపుచుండిరి. కాని యిప్పుడు ఈదేశజలయం దనుయంకల పరదేశజలు మిమ్ము మీదేశజ లవమానించుచున్నారు గాన వారి విడిచి మ మ్ముఁజేరుడని వీరి నాకన్నించి వీరిచే మనకపకారముచేయించి మనలో మనకు పరస్పరకిలహము లుత్పాదించి మనల నందఱును దుర్బలులఁ జేసి తమకు వాసులను చేసికొనగోరుచున్నారు. వీరుచేయు పాతాళహామములు సాంగమగునంతవఱు కుపేక్షించితిమేని మనమాబ్రహ్మకల్పము పశ్చాత్తాపదావాసల దంకవ్యా మానలమగుచు సమస్త ప్రపంచజనులకును హాస్యాస్పదల మగుటకు సంధియుములేదు. కాన తరుణములో మేలుకని వీరియవ మానుమిట్టి వీరికి మనదేశమును మతమునందును సంపూర్ణాభిమాన ముండునట్లు చేయుట దేశహితైషులగు మనీషులందఱు నవశ్యకర్తవ్యములో మొదటిది. నాకుఁబాడ నీపని యంత దుష్కరముగాగాని, దురహముగాగాని కనిపింపదు. విమర్శింప గా వీరియందు వృత్తివలన సంక్రమించి తిరిగి సునివారముగు బహిర్భూతిస్యమేగాని జన్మచే గలిగిన సహజకాలవ్యమంతగా గానఁబడును. వీరిని మనము సాధారణముగా మాలమాదిగలని కదా వాడుచున్నాము. మాలమునుమాటకు “మాలము” అనగా నన్నుత దేశమందుండువాడని యర్థము. మాదిగకల్పము మాతంక కల్పభవము. మాతంకండునగా మతంగమునిసంతతియని యర్థము. వీరిని సంస్కృతములో చండాలురని యనుచున్నారు. ఆశ్విమునకు కోపిష్ఠులని యర్థము. స్వర్ణులలో చండాలరు బ్రాహ్మణ్యస్థులుండు మాద్రోత్పన్నుఁడని వ్రాయబడియున్నది. వీరివరనగా 1 కిరాత 2 కేటర 3 పుళింద 4 లభ మ్లేచ్ఛజాతుల వారని చెప్పుచున్నారు. మ్లేచ్ఛులనగా నార్యులకు తెలియని భాషలు మాట్లాడువారిని యర్థము. నిజముగా వీరార్యుల

లోని జాతి సాంకర్యముచేతనే జనించిన వారయినచో వైకాచి మొదలగు ప్రాకృతభాషలో నేదియో మాట్లాడవలసినవారుగా ని మ్లేచ్ఛభాషలు కాఁబాలరు. అగ్నిశిఖాసాదృశ్యకౌచమున కును, పాతివ్రత్యమునకును లోకములో పేరెన్నిక గన్నవారును తామకించనులు బిడ్డలయ్యును, తమ యేలికల కుమారులచేత పాడిగ్రహణమునే నిరాకరించు మనస్వినీచులులగు సగ్రజాతివని తారత్వము లత్యంత గొప్పతమైన చతుర్భాత్యాలింగన సుఖమున కానించి ఇన్నికొట్ట సంకయల కన్నారన్నమాటకన్న యసంగతము మఱొకటి యూహింపలేము. అట్టిసంకయలెక్కడనైన తప్పి జాతి కలిగినను వారిన్నికొట్టుగా వృద్ధి యగుట పరమాసంభవము. ఇది యుత్తరువర్ణము వర్ణితుల కధను వర్ణమువాంతో గలియుటవలన గలుగు పరమహేయముగ దుర్భేష తెలిపి వారికి భయముచెప్పటకు స్పృతికర్తలు చెప్పిన వాక్యముగాని మఱొకటిగాదు. అట్లయిన వీరి జన్మకారణము మఱొది యరి దురేచి ఆవిషయములో చారిత్రకులు వ్రాసినారు. ఆర్యులదేశములో నడుగుపెట్టుపరికిదేశము నిర్భాగముకూడు. ఇంద నాగకజాతులు కొన్ని యుండెడివి. వారు కృషిమొనలగు నాగరకృత్తు లెఱుంగక యడవిమృగములవలెనే తమకంటె దుర్బలతర జంతుహింసనల్ల జీవయాత్రజేయుచుండిరి. ఆర్యులిందు ప్రవేశించి యడవులను నరికి అధికభూభాగమును కృషియోగ్యముగాజేసి యడవిజంతువులెల్ల వారికప్పటి దుస్సాధ్యములగు నరణ్యభాగములోనికిని గొండలలోనికిని బాటదోలినమీదట నీమృగప్రాయులగు నీయనాథులు తమ కాపరములగు జంతువులు సమృద్ధిగానుండు ప్రదేశములకు తామే స్వయముగా జరిగిరిగాని, యూరోపీయుల చారిత్రకులు తమదేశము పారాసి కా మొదలయిన దేశములు చొచ్చి యచ్చట వారితో గిల్లి కయ్యములుతెచ్చి పలుగంటలు పెట్టిన వారి నాగ్నీయాశ్రయ యోగముచే నశింపజేసి హతశేషుల నడవులపాలును కొండలపాలును చేసినట్లే మనదేశమునకు వచ్చిన యార్యులును చేసివారని వ్రాసినవారంతకంటె నిరాధారములును, సత్యదూరములును మఱి తేవు. మొదటినుండి మనదేశమునకు వచ్చిన యార్యులు దయాదైవభక్తిపరితంత్రసరళహృదయులు గాని వారివారివలె నైహిక సుఖములై ప్రధానముచేసికొని పరమేశ్వరునిచేరుచెప్పి యతని నోరెఱుంగని బిడ్డలగొంతులు కోయదాంభితులుకారు. వారట్టివారుకాకుంటు కు నానాదేశములనుండి తత్ప్రదాజులకార్యముచేతను సోదరప్రజలయనూయచేతను తలుచుబడి వచ్చిన నానాజాతుల వారికిని నేటికి నీప్రణాధామి శరణ్యమైయుండుటే నిర్వివాదమైన ప్రత్యక్షసాక్ష్యము. ప్రపంచవిశేషమున ప్రకృతాంశమును విడిచి కొంతదూరము పరిభ్రమించినందుకు క్షమింపుడు. ఆప్రకార మడవులకు కొండలలోనికిని పోయినవారె, చెంచులు, బోయలు, భిల్లులు, కోరులు, నక్కలవాండు మొదలగు వాండు. వీరిలో కొంద రట్లుపాక యార్యులనాగరికత కొంకివర కంగీకరించి వారికి తమకీర్తికొలంది కృష్యాదులయందు సాయముచేసి వారిచే సత్కార మందుచు వారు చెప్పినచోట

నిలిచినవారే యీమాటలుడిగలు. అట్టియెడ, వైని చెప్పిన హింసాచీకా శిక్షిని మానని జాతులవారందరు మనకు అస్పృశ్యులై యుండగా "శుకపంజరబంధనే మధురాజాంగిరాం ఫలమ్" అన్నట్లును, మేల్తనీవానిజూచినమొత్తబుద్ధియన్నట్లును అస్పృశ్యతయూ విధేయతకు ఫలము? అదియునుగాక కాలస్థితి విచారముచేడు. మనమీ అస్పృశ్యులనుచారికంబెను మనమతమునకు, భావములకును దుస్సహాయులగు నాచారములు చేయువారు మనకు చిరకాలమునుండి యేలీకలై యున్నారు. "రాజానుతో ధర్మ" యని పెద్దలు చెప్పెనున్నారు. అందులకు నిదర్శనముగా మన యార్యాచారములయొక్క ప్రాక్తనాధునాతస్థితుల తారతమ్య మరయ్యెడు ప్రప్రథమమన వేదశాస్త్రములు నశించి యంగ్ల గ్రంథపారాయణమే విశ్వంఖలముగా వ్యాపించింది. మనగృహ్యగ్రంథులు నీళ్ళకారిపోయి ముఖ్యగ్రంథులు సర్వంకమముగా విజృంభించి పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించిన నిర్మలవాయువు నంత భూమిప్రాయమునుగా చేయుచున్నది. శంఖతీర్థములు, సాలగ్రామతీర్థములు పోయి కాఫీటీ తీర్థములు కుడిపోవనము చేయుచున్నవి. లభనములు సాలగ్రామములై నవి. పలాండుదళచంద్రకళలు, వరీచమార్గ సంధ్యారాగవరీతి సవర్న పర సాలభటాకాశముల లంకరించుచున్నవి. ఎట్టి శో.తియొడ ననువాడును ఏకులమునాడో చేసి సంకలల్లాను, తీర్థములలోను విక్రయించుచున్న పోడిలను తన ముద్దుబిడ్డలకు నూడిదగా నిచ్చుచున్నాడు. సంధ్యావందనము పూర్తయ్యుచు వార్త పంపేచ వమేలేదు. అపాకపాపములకు అవుపాసన మేకాదేశమైనది. బాలురు లాగులు తొడుగుకొని తిప్పన్నుత్రీ వివర్ణ సౌకర్యాస్వాదము చేయుచున్నారు. సీమంతిద్రత ముప్పడు శ్రీధనము కాదు. వారికంబెను శ్రద్ధాశులై ధనార్జనము వ్యయముచేసి సీమంతములు సవరించుచు పురుషపుంగవులస్వత్వమేతర నిరాకరింపగలవు. బ్రాహ్మణసంతతికి బ్రాహ్మణత్వము నాపాదింబు బ్రహ్మచర్యమునకే సర్వలోపము వచ్చినది. ఇప్పుడు ప న య న మ వివాహపూర్వరంగముగా భావింపఁ బడుచున్నది. విశేషిత్వ కొన్నివిషయముల లాభకరముగా మున్నది. (అందునుగూర్చిన కథ.) యజ్ఞోపవీతము తాళము చెల్లెలకు దూకుటయ్యాలి య జన్మసార్థక్య మొందుచున్నది. ఆపనానముల శౌచకృత్యములే సరిగా జరుగుటలేదు. ఇంకను మే మాచారసంతులము. మాదరికి శౌచహీనులు రాకుండు-అనుటకు మన కే మధికార మున్నదో యోచింపుడు.

ఇదియునుగాక నిన్నటివరకు మనతోపాటు రామ భజన చేయుచుండియు మనకస్పృశ్యుడైన చెప్పరాని వెంక డు నే డేక్రొ ప్రపునిచేతనే యేముసల్యమచేతనే శిరోముండన సంస్కారమో, చర్మఖండనసంస్కారమో పొంది జాను లేక జానీసాపాటు నను నవతారమై తి మనకు స్పృశ్యుడే గాక సలాము పొందుటకుగూడ నగుచున్నాడు.

అదియునుగాక అస్పృదాది వివిధనాగరకజాతులతో చిరకాలసంస్పర్శమహిమచే నీ రెప్పుడు పూర్వముకంటె పలు రెట్లు విశిష్టలై యున్నారు? వీరి కేపుడు అశోగ్యములము లగు శౌచపద్ధతులు బోధించుట సుకరము. వారును నట్టివి తెలిసి కొని యాచరింపవలె నని మిగుల నుత్కంఠపడుచున్నారు. ఇదివలెనే వీరిలో యూరోపీయులకు వెంటవాండ్రుగాను, ఆ యూరూప్ర విక్రాంతిస్థానములందు భక్ష్యపానీయపాచకులు గాను, మన న్యాయవాది రక్షితులకు సారథులుగా నున్నవారు. తగినంత శుచిత్వము కలిగి మెలగుచున్నారు. కాన వారి కొకించుక బోధించి శౌచయుక్తులను చేసి యీ యస్పృశ్యతను మనచేతితో మనమే తీసివైచివా మనుచుట దిక్కించు కొనుట సర్వశ్రేయము. యక్క పాడిచివరిర్యాత ప్రాద్దుపాడ వక మానదు. జ్ఞానము వచ్చినతర్వాత అ స్పృశ్యత పోక మానదు.

సంపూర్ణవార్తల్యయతో నిట దయచేసియున్న యీపం డితకాగధనవుల మధురవాక్ షీరములు గ్రోలుట కాల్పనకృత పదుమన్న మీ యాశోన్నపీఠల కంతరాయము కలిగింపక యింతటితో విరమించుచున్నాను.

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్:—నీరై పోయిన పిర్యమును గట్టి పరచుటకు లోకప్రసిద్ధి కెందినది స్వప్నమందుగాని మాత్రముతో గాని పిర్యము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమున, నపుంసకత్వమును తొలగించి యవ్వనతమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు చేసి శంతానవంశులగ కేయును. ఈ త్రెరములు రహస్యముగా నుంచబడును. మాత్రము సీ 1-కి రు 2-00 వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం
13 బై రాగిమఠంపేథి, మద్రాసు.

బందరు ఉప్పెన ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల (స్వర్ణీయవిలేజి)

మే 30:—నేను గ్రామాంతరముననుండి ఆతురతతో బందరు సమాచారము జరుపునప్పుడు కళాశాల విషయమై ఆంగ్లపత్రికలలో నేమియు వ్రాయబడకపోవుటవల్ల కళాశాల సురక్షితముగానే యున్నదని తెలిచి సంతోషించితిని. పిమ్మట కృష్ణాపత్రిక చదువగా నాలుగువేలవఱకు నష్టమైనట్లు తెలియవచ్చినది. కాని ఇప్పుడు పడిపోయినవి చెడిపోయినవి తిరిగి యథాప్రకారముగ నిర్మించవలెనన్న 4 వేలకు రెట్టింపు ఖర్చు కావలసి వచ్చుచేమో యని తెలపవచ్చును.

ప్రధానభవనము నిలిచియున్నది. కాని వైస్ చుగ ది వైకప్పు పూర్తికావలసింది. ప్రక్కనున్న మానవల్లహాల కిదియే కరణ్యమైనది. వారు తలుపులు తీసిపెట్టుటవల్లనో మఱి యేకారణముననో ఆభాగము కప్పబోయినది. మండపము పిట్ట గోడలు విరిగి పడిపోయినవి. భగవదనుగ్రహమువల్ల ప్రధాన భవనము నిలిచియున్నందుకు మన మెంతయు కృతజ్ఞులము.

కర్మాగారము

అశీనుగది కప్పబోయినది. నక్షరంగము కొఱకు వేయ బడిన సావడి సుమారు 7 లేక 8 వందలు ఖరీదు చేయునది పడి పోయినది. మోల్డింగురేకుపెడ్ పూర్తికావలసింది. దీని తాలూకు సామాను తిరిగి పనికివచ్చు స్థితిలో లేదు. ఈపెడ్ పూర్తికావడం కొంతకే నేయవలసియుండును. రెండువేలకు పైగా ఖర్చు కాగలదు. కర్మాగారము, ప్రధానభవనము, స్టోరగది చాలవఱకు నష్టమైనవి. ఇనుము కరగించి పోండ్రిగూడ దెబ్బ తిన్నది. కర్మాగారము భవనములకు సంబంధించి నంతవఱకు మరమ్మత్తుచేయుటకు మూడువేలవఱకు పట్టవచ్చును.

పెంతుట్టిగి పెంతులన్ని లేచిపోయినవి. విద్యార్థుల పర్ణ కాలలు, రంగుల కార్టానాతాలూకు గృహములు, నేతకాలలు, విద్యార్థులు చదువుకొను పర్ణకాలలు మొదలగు పాకలు మారు మొదలు ఎనిమిదివందలవఱకు ఖరీదుచేయునది సుమారు ఇరువది లోపుగ నేలనుట్టుచున్నవి. శ్రీరామ కోటిశ్రీరారావుగారి నూ తనముగ కట్టిన పర్ణకాల నిలిచియున్నది.

ఈ నష్టమును భరించుటకు కళాశాలకు యేమాత్రమును అవకాశము లేదు. కళాశాలస్థితి గోచరుట్టుపై రోకటిపోటువలె విక్కిలి పంతాపకరముగనున్నది. ఆదాకాయవ్యయముల సరి పుచ్చనలెనని నెంతయూ యత్నించి లాభములేక ప్రజల ఆవ్యా జానురాగమునే కరణ్యముగా గొని కలాకాలకు పాలకాసంఘ మువారు సాగించుచున్నారు. కళాశాల జరుగుటయే దుస్సర ముగానున్న స్థితిలో, ఇట్టి విపరీత సంఘటనల కళాశాల ఎట్లు ఎదుర్కొనగలదో తెలియకున్నది.

బందరుకోట-గిలకలదిండి

ఈ ప్రాంతము చూడవలెననెడి యుద్ధేశముతో నైకిల్ వేనుకొని బయలుదేరి బందరుకోట రోడ్డున కైలుపట్నముదాటి కొంతసూరము పోవునప్పుటికి ఎదురుగానిట్లు నైకిల్ నడక దిగవలసినచోచు. దిగునప్పుటికి రోడ్డంతయు ముళ్ళమయముగా నున్నది. రోడ్డు ఇరుకైనట్లును ముళ్ళకంచెలు గుట్టలు గుట్టలు గానున్నవి. ఇప్పటికి వారు దినములనుండి బాగుచేయుచున్న ను క్రింద నడుచుటకు పీలుకాయున్నది. ముళ్ళకంచెలు చాల వఱకు తగలపెట్టినారు. పనిచేయుచున్న ఒకరివద్దనున్న చెప్పులు తొడుగుకొని రోడ్డు దిగి చేలగట్టుకుచేరి కాలబాటను నడిచితిని. ఈరోడ్డు చాల బండోబుగ్గ నేయబడినది.

ఇది జిల్లాబోర్డురోడ్డు. గజముఎత్తున మట్టిపోసి దానిపై కొండకాళ్ళు పడి నీనిపై కంకరరోడ్డు నేయబడినది. ఈరోడ్డు రెండుచోట్ల పెద్దగండ్లుపడినవి. మువారు రెండుగండ్లుగల పాడుగున రోడ్డు రెండువైపులను కోసివేయబడి అనున పరచబడిన పెద్ద రోడ్డుసహితము కొట్టుకొని పోయినవి. ఈరోడ్డుకు వంతెనలు కట్టటకు బాగునెయుటకు జిల్లాబోర్డుగారికి పదివేలవఱకు ఖర్చుకావచ్చును. ఈరోడ్డును త్వరగా వర్షపుచేయుట చాల అవసరము. ప్రస్తుతిము నేనది కాలముకలవల్ల రాకపోకలు చేలగట్టమీదను, రోడ్డుప్రక్కను జరుగుచున్నవి. నానాకాలములో అట్లు పీలుఉండదు. రోడ్డుమధ్యకొన్న గండ్లు వెంటనే పూడ్చి వెలసియున్నది.

బందరుకోట కంచకములో మంచినీరు ఉండెడిది. ఆనట్టిప్రజలు అనీటినే త్రాగుటకు వాడుకొనెడివారు. సముద్రము పొంగివచ్చుచే అంతయు ఉప్పునీటిమయమై పోయినది. మృనిసిపాటికివారు నీపాలలో మంచినీరు కప్పుచేయుచున్నారు. రోడ్డు సరిగాలేక పోవులెల్ల బండ్లు ప్రక్కచేలకొనుండి తోలుచున్నారు. వర్షముకురిసి కలవలకు నీరు వెలిగిపోయి ప్రాంత మంత నీటిమయము కాగలదు. అప్పుడు బండ్లు పోవుటకు దారి యుండదు. 2 అంగుళముల గాల్పునై జదువైపుతో పాతొల్లి

కము కొంతకాలము మంచినీరు స్పష్టము చేయవలసియుండు నేమో విచారించ దగియున్నది. లేనిచో కాల వ.లు వదిలిన పిమ్మట కాలవనీరే ఆధారము కాగలదు.

పంచదార ఫ్యాక్టరీ

పంచదార ఫ్యాక్టరీ ప్రధాన భవనము చాల సాము వెచ్చించి గట్టిగా కట్టినందుకు ఫలితము కనిపించినది. ఇంత సాము భవనమునకు ఖర్చుపెట్టుట దుర్వ్యయమని భావించి, కాని యీ గోపానుగాలికి ఆభవనమే లేకపోయినచో మెషీనరీకూడ చెడిపోయియుండెడిది. కాని ఇప్పుడు మట్టుఉన్న టిన్ను రేకువసారాలు పోవుటవల్ల మెషీనరీ అంతయు బాగానే ఉన్నది.

మల్లుతానుల మహాసభ జరిగిన టిన్ను రేకుల షేడ్ (కృ. ప.) పూర్తికావలసింది. అచటినుండి గిలకలదిండి పోయి యుంటిని. దారిలో కొన్ని పడవలు పెద్దనావలు మెట్లకెక్కి కొన్ని కాలవకు ఫర్లాంగుమారము సహితము కొట్టుకొనిపోయినవి. ఒకచోట శ్రీప్రసేంగు రంగయ్యగారు తమ పడవను వంద జనముపెట్టి త్రవ్వి పైకి లాగించుచున్నారు. కొన్ని పడవలు ప్రక్కనున్న మడ అడవిలోనికి కొట్టుకొనిపోయినవి. మఱికొన్ని గిలకలదిండిలో పీడులలోనికి ఇండ్లలోనికి జొచ్చుకొనిపోయినవి. వీరితాకుడుల కొన్ని ఇండ్లు పూర్తికావలసింది. ఈ పడవలన్నియు మట్టిలో పూడిపోయినవి. ఈపడవలు కొన్ని లక్షరూపాయలపైగా ఖరీదుచేయునవి గలవు. ఉప్పెనకు గిలకలదిండిలో రొమ్ములలోను నీరు వచ్చినట్లు ఈనీరు వచ్చుట చేతను, గాలి తీవ్రముగా వీచుటచేతను పడవలు ఇండ్లలోనికి సహితము జొచ్చుకొనిపోయినవి. ఈపడవలను తిరిగి కాలవలోనికి చేర్చునప్పుటికి చాల సాము వ్యయము కాగలదు. భగవదను గ్రహమువల్ల ప్రాణనష్టము కలగలేదు.

స్వర్ణీయ ఆచార్య

కోనల్లి హనుమంతరావు పంతులుగారు

నాటకప్రదర్శనములు

శ్రీయుత కోనల్లి హనుమంతరావుగారు, ఆంధ్రదేశము లో కల్ల ప్రథమమున, బందరు పట్టణమున జాతీయపాఠశాల నెలకొల్పిన విషయము ప్రతి ఆంధ్రునకును తెలిసినవిషయమే. వారి మరణాంతరమున వారి నామము చిరస్థాయిగానుండుటకు యొక శిలావిగ్రహము నేర్పాటుచేయ బందరు పెద్దలందరు యుద్దేశించుచుండిరి.

శ్రీయుత టి. రాఘవాచారిగారు, పర్యవేక్షి రామ చంగారెడ్డిగారు, ఇటీవల ఆంధ్రదేశపర్యటనమున, జాతీయ పాఠశాలలో శిలావిగ్రహ నిర్మాణార్థము, ఒక ప్రదర్శన ఆదాయమిచ్చెదమని వాగ్దానముచేసిరి. వారికంబెను పూర్వము గోవిందరాజుల సుబ్బారావుగారు, తమ యుగంధర పాత్రను ప్రదర్శించి, ఎక్కిడు ధనసహాయము చేసెదమనిరి. ఇప్పుడు బందరులోని స ర స్వ తీ వి లా స స భ వారు. తె నా లి, తె జ వా డ మొ ద ల గు ప ట్ట ణ ము ల యం దు జూనునెల రెండవవారము మొదలు శ్రీకృష్ణతులాభారము, రామరాజ, ప్రహ్లాద మొదలగు నాటకములనాడి, వాని నికరాదాయమును శిలావిగ్రహ నిర్మాణార్థము యిచ్చెదరు. ఈ నాటకములలో నెల్లూరు నాగరాజారావుగారు, కె. శ్రీనివాసాచారిగారు, నేలనూతుల రామకృష్ణయ్యగారు, రాయప్రోలు సుబ్రహ్మణ్యంగారు వారివారి యభినాసపాత్రలను ధరించెదరు. ప్రతి జాతీయవిద్యార్థియు, కళాధియో, తిమకుతోచిన సహాయముచేసిన బాగుండును. హనుమంతరావు గారిని నురించి వ్రాయుటకుగాని, వారి గుణముల పొగడుటకుగాని, వేయనాలకలు గల అదిశేషునకుగూడ తరచుగాదు. వారిచే నిర్మింపబడిన జాతీయపాఠశాలయే నిజమైన నిదర్శనము.

జాతీయపాఠశాల ప్రాథవిధ్యార్థులు.

గుంటూరుతాలూకా బోర్డు ఎన్నికలు

27-5-25 తేదీన వ్రాహ్మణుల కోమానులో జరుగవలసిన తాలూకాబోర్డు ప్రతినిధులు యెన్నుకొను ఉపసభ సమావేశము, కారణాంతరములచే సభ్యులు హాజరుకాక ఆగిపోయినందున తిరిగి ఆసభను 6-6-25 తేదీన చేబ్రోలు గ్రామమున శ్రీ గాంధీ జాతీయ పాఠశాలలో జరుపుటకు తీర్మానింపబడినందున ఆ తేదీనాటికి ఉపసభసభ్యులెల్ల రాను తప్పక విచ్చేసి సభను జయప్రథముగా జరిపవ్రాల్సింది.
(పాటికండ్ల మల్లయ్య)

మనుష్యులకు విషముబెట్టి చంపుట

చిత్తవిచిత్రమైన కథలు

కేమికలు ఎగ్జామినరు నివేదికము

1924 సం॥ ముల్ 4125 కేసులను పరీక్షింపఁబడిన వచ్చెనని కేమికలు ఎగ్జామినరుగారు చెప్పుచున్నారు. ఇందు 284 కేసులు మనుష్యులకు విషముబెట్టి చంపినటుల అనుమానము గల్గినవి వచ్చెననియు యంతయొక్కను సంఖ్య యిదివరలో నెన్నడును రాలేదనియు చెలుపబడినది. ఈ 284 కేసుల లోను నూరింటిలో విషము గాన్పించెను. విషములేని మిగిలిన 134 కేసులలోను 26 ప్రాణభయము లేకుండ 28 మందికి తగిలెను. 108 ప్రాణభయముతో గూడినవై 120 మందికి తగిలి 109 మంది చనిపోయిరి. విషమున్న 100 కేసులలోను 189 మందికి తగిలి 69 మంది చనిపోయిరి.

ఈసంవత్సరము సాధారణముగ నల్లమందు విషమే గాన్పించెను. 19 కేసులలో నిది యుండెను. అయితే దీనితో పాటు పాపాణము, పాదరసముకేసులు గూడ గలవు. ఒక్కొక్కదానికి 18 మంది చొప్పున నుండిరి. ముష్టివిత్తులు, విష మూతికల రసము పుచ్చుకొనిన కేసులు గలవు. 1924 లో విషము గాన్పించిన 100 కేసులలోను 87 లో విషము జంతులను ములకు సంబంధములేదని నుండెను. పాపాణమును విషముగ పుచ్చుకొనుట తగ్గిపోవుటవలన నిట్టి విషప్రయోగము కేసులు గూడ తగ్గిపోవుచుండెను. నాళి, పాపాణముమున్నగు విషముల కేసులు 1904 నుండియు యెక్కువగా లేదు.

మోసముజేయు కేసులు

ఎందుకో చచ్చిన విషమే కారణమని తెచ్చిన కేసులు యీసంవత్సరము చాలవచ్చెను. ఒక కేసు జూదురు: నెత్తిన గాయములే ఒకచునిషి చచ్చిపడియుండెను. శవముచక్కను కత్తున్నటుల చిహ్నములుండెను. కత్తులు గాయములవలన చచ్చియుండవచ్చును కాని కడుపులోని పదార్థములను పరీక్షింపగా విషరసము గాన్పించెను. మరియొక కేసులో ఒకచునిషి గొంతుగోసి చచ్చిపడియుండెను. కడుపులోని పదార్థమును పరీక్షింప, పేగుపేగులను పాపాణము గాన్పించెను. చచ్చినతరువాత జేయు పరీక్షలో పొట్టుజూడగా విషము అనుమానము తగిలెను. ఈరెండు కేసులలోను యెవరిమీదను నేరము రాలేదు. మరియొక కేసు వచ్చెను. ఆచునిషి క్షయవస్థ యెక్కువై చచ్చెను. కాని గ్రామములో పంచాయతీదారులు అతనికి గృహకల్లోలము అందుటవలన విషముబెట్టియుండవచ్చునని అనుమానించి పేగులను దీసి పరీక్షకు బంపిరి. పొట్టులో విషముప్రసరించు విషము గాన్పించెను. అనుమానమునిరసపడెను. తరువాత కేసులో భాగ్యకేమియు శిక్షచేతు లేనగాని కామముచచ్చి చచ్చిపోయినని తీర్పుజెప్పిరి.

మత్తు మందులు

ఈసంవత్సరము ఇదివరకు కన్నె నెక్కువగా మత్తు మందుబెట్టిన కేసులు వచ్చెను. దొంగతనము నులభముగ జేయుటకై యిట్లు చేయునటుల చాల కేసులలో గాన్పించెను. ఆమత్తుమందును చంపునటుల గాక ఒళ్లుతెలియకుండునటుల అన్నముతోనే పెట్టునటుల గాన్పించును.

ఇటువంటి కేసులలో రెంటియందు ఒకశ్రీ శిక్షింపబడెను. ఆమె యెవరింటికైనా పోయి పని జేసెదనని ఒప్పుకొనును. ఒకచోట రెండురోజులుండి యజమానిని అల్లమరసము పుచ్చుకొన్న మంచినది చెప్పెను. ఇంటి యజమానురాలు పనిచునిషికి అల్లమరసము దీయుమని యిచ్చెను. ఆరసమును యింట్లోనగురు పుచ్చుకొనిరి. కానపటికందరును ఒళ్లుతెలియకుండ పడిపోయిరి. ఆపని చునిషి అంతట నెమ్మదిగ 15-8-0 రొక్కముతో లేచిపోయెను. మరియొకచోట నీశ్రీ రాత్రిభోజనమునకు అన్నము, ముల్లంగిరసము జేసెను. ఇంటినుగాయన భోజనమైనపిదప యజమానురాలితో భోజనముజేయుచు ఆమెఅన్నియులినెను. గాని చాచుమాత్రము చేసుకొనకపోయెను. విషముఎక్కువగునీతిఅందరకునుగురక సంధి పుట్టెను. యిట్లుచక్కరవారందరునుజేరిరి. ఈపనిచునిషిని పట్టుకొనిరి. ఇప్పుడైన సం॥ ముల కశిశిక్ష ననుభవించుచున్నది. ఈమత్తుమందు కేసులో రైలుదొంగతనము దొకటిగలదు. ఇద్దరు గొట్టెలను కొనుక్కొనవలెనని 800 రూ॥ల రొక్కముతో బయలుదేరిరి. రైలులో ఒకడెవడో తిట్టవచ్చెను. వారిని విడువకుండెను. అంతాయధరించునట్లు మాటాడుచు వారు దిగు

నట్టిహితు తనజే యని వారితో మాటలు అచట దిగెను. ఒకయింటి అరుగుమీద పడుకొనిరి. వీరిద్దరికి వాడు మిత్రాయుడైతెను. ఒకనికి యేదో అసహ్యముగనుండి గొంతెందుచుండెను. నీర్లుగా ఎలెనని అరచెను. ఇద్దరును ఒళ్లు తెలియక పడిపోయిరి. నీలు కాకాస్తేబిలువచ్చి మాడోవానిని పట్టుకొనిరి. వీరిద్దరిని ఆశువత్రికి పంపగా బ్రతికిరి. ఆమెకాయు పరీక్షింపగా విషము గాన్పించెను. వానికి యేదేండ్లు కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

నల్లమందుబెట్టి చంపిన కేసు లెక్కువలేవుగాని ఒక కేసులో తల్లిదండ్రులై పగచే ఒక విశోధి వారి పిల్లను పండ్లు దానిని నల్లమందు జేసి చంపెను. మరియొక కేసులో సారాలో నల్లమందు వేసియిచ్చిరి విచ్చెను. కాని, వాడు తనమిత్రునకు నల్లమందు తెప్పగింపసారా యిష్టమని యిచ్చిరినని తప్పుకొనెను.

ముష్టివిత్తులవిషము గని అత్యవశ్యకేసికొన్న కేసులుముదు వచ్చెను. ఇందు రెంటిలో ఆకులుతిన్నటులగలవు. మరియొక కేసులో లోపల విషము గాన్పించెను. ఈవిషము సాధారణముగ సారాలో గలిపియే యిచ్చుటచును. ఒక కేసులో పాదరసము సారాయలోగలిపి యాయబడెను. పాదరసభస్మమునునుడుగా త్రాగినందువలన చచ్చినకేసులు రెండువచ్చెను. ఒక పిచ్చివైద్యుని భార్య మొగుడు తనను హింసించుచుండెనని ఆయన మందుల సంచిలో నుండియే నాళిని పెట్టెనలెనకొని తెలియకపాదరసభస్మము నిచ్చెను. అదే పేగులను పరీక్షింపగాగాన్పించెను.

పాపాణముబెట్టి పెండ్లామును చంపుట

ఒక యువకుడు గర్భాదానము నాడు పెండ్లికూతురికి పాపాణముబెట్టి చంపిన కేసువచ్చెను. ఈయువకుడు పెండ్లిచేసి కొనిన తరువాత పెండ్లాము పెద్ద మనిషయ్యెను. ఆరునెలలైన తరువాత ఆపిల్లపోవకలవద్దకు వచ్చి గర్భాదానము జేయవలెనని పట్టుబట్టెను. మిదలు జేయుటలేదని, తరువాత రేపుజేసెదమని కాదంటే అనాదైతను సరేయని పోషకులు ఒప్పుకొనిరి. రాత్రికి అన్నంబెట్టి భార్యాభర్తలను ప్రక్కయింట్లో పడకకు బంపిరి. అర్ధరాత్రి వేళ పెండ్లికూతురు యింట్లోనుండిచివచ్చి మొగుడు తెల్లపుగడ్డ బెట్టెననియు అప్పటినుండియు ఒంట్లో బాగుండలేదనియు చెప్పెను. త్వరత్వరగా జబ్బెక్కవై ఆసుపత్రికి తీసికొనిపోయిన రోజు జాలక చచ్చిపోయెను. పేగులను మాకు పరీక్షకు పంపగా వాని యన్నిటినందును పాపాణము గాన్పించెను. దీనిని మొగుడు అల్లముబెట్టి చంపెనని తేలెను. అతడు చురునాడే పెట్లాము నగలు దీసికొనిపోయెను. మళ్ళీ తిరిగిరాలెడు. తరువాత వీనిని వెరెన్సుజేసి యావజ్జీన శిక్షను విధించిరి. ఇండిట్లు జేయుటలో నుద్దేశ్యమేమియో తెలియలేదు. విషపు బెల్లమును ముందే దగ్గరనుంచుకొనుట లఁయేదో ఉద్దేశ్యమే యుండవలెనని తోచును.

ఒక కేసులో విషపునింజలను పొడిచేసి వేరునెనగ నూనెతో పుచ్చుకొన్నదివచ్చెను. అది పుచ్చుకొనగానే దోహలు, నాడిబలహింసము, చురుగుగన్నులు, గ్రడ్డు మామూలుగ నే యుండి కండ్లలోతుకు పొవుట, గాఢవిదగాని, గొంతులో గురగాని, సంధిగాని, ముకుతగాని యేమియు నుండవు. నల్ల జీడిగింజ విషముతో వైకనే శరీరమునకు తాకుటవలన చర్మము పొడైన కేసులు రెండువచ్చెను.

పొటానియనుననెడు భిచ్చుకొని భార్యాభర్తలిద్దరును చచ్చిపోయిన కేసు ఒకటి వచ్చెను.

1924 సం॥ జంతువులకు విషముబెట్టి చంపిన కేసులు 54 వచ్చెను. నెత్తురుచుక్కలను బట్టి చూచిన కేసులు 417 వచ్చెను. ఈ నెత్తురు కేసులలో దెబ్బలుతిన్న వాడు గాయములు తగిలిన తరువాత యేమో పనులుజేయుచుండునటుల చెలుపబడినది. ఇది నమ్ముటకు నీలు లేకుండవచ్చును గాని ఒకటిమాత్రము జెప్పదగియున్నది. ఒకరు నిద్రపోవుచుండగా విశోధివచ్చి గొడ్డలితోగొట్టెను. పుర్రె పగిలెను. ఇంకా గాయములుతగిలెను. వెంటనే స్పృశింపబడిపోయెను. మరునాడుదయములేచి యెవరుకొట్టిరో చెప్పి చచ్చిపోయెను. వైద్యులు ఇటుల జ్ఞానమునమ్ముట సాధ్యముగాదని చెప్పిరి. కాని జడ్జి వాడు బచ్చిపోతూచెప్పిన మాటలనునమ్మి ముద్దయని శిక్షించెను. కాబట్టి యిందు ఆదెబ్బలు తినినవానికి యేకారణముచేతనో మెదడులో ఒత్తిడిపోయి తెలివిరావచ్చును. ఒకరు, మెదకాయ కొట్టిన తరువాత ఒకవైపు వ్రేలాడుచున్న 48 గజములు నడిచిపోయి చచ్చిపోతూ కొట్టినదెవరోయని చెప్పెను. మరియొక కేసులో ఒకరిని బాకుతోపొట్టలో పొడిచిన తరువాత 48 గజములునడిచినను నెత్తురు చుక్కయైన కారలేదని చెప్పబడినది.

ఈకాళివారింకను యెన్నియో భృతులను పరీక్ష చేసిరి. జ్ఞోగోభానుతో ఎఫిలుక్టోరె యెన్నడేమో యను పరిశోధన మింకను జరుగుచున్నది. జెయిలు కాళివారు తుత్తు నాగపు పాత్రలను అన్నము దినుట కుపయోగింపవచ్చునాయని శోరగా రెండవ అసెంబ్లీకు పరిశోధనజేసెను. 24 గంటలసేపు అందు చింతపండుపులును, కూర ఉంచిన చిలుమూరునని ఆయన కనుగొనెను. బొంబాయి రాష్ట్రమునందు జెయిల్లో విషమెక్కకుండ నీకుత్తువాగపు పాత్రల నుపయోగించినను యీరాష్ట్రమునందు పయోగించవద్దని సలహా నిచ్చుచున్నారు.

SALE NOTICE

వేలం ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా బెజవాడతాలూకాలో సాతు వల్లూరు యెట్టేటు ఒకటవపార్టులోని బొడ్డపాడు గ్రామము తాలూకా యీదిగువ పుడవారింపబడిన యెట్టేటు స్వంతకముతంభూములు నజరానాకు 1925 సంవత్సరం జూను 2 వ తేదీన పగలు 12 గంటలకు బహిరంగముగా వల్లూరుగ్రామములో వేలం వేయబడును. ఆతరపునవున్న భూములకు యేర్పడివున్న రేటుప్రకారం అయ్యే శిస్తు మొత్తం యీభూములకు ప్రతినంవత్సరం క్రియదారు యెట్టేటుకు చెల్లించవలసియుండుంది. పాటపాడదలచిన ప్రతివారున్నూ పాటపాడుటకు ముందుగా ప్రతినంబరుకు రు 50 లు చొప్పున ధరావతు కట్టవలయును. మిగతాపరతులు పాటకాలమందు తెలియజేయబడును.

య. శే.

మామూలుపల్లం నెం	190	11-03
డిటా	293/2	28-90
బాపతుపల్లం	293/1	10-28
డిటా	293/3	18-90
		69-11

వి. శివసుబ్బారావు పంతులు

మేనేజరు, కోర్టుఆఫ్ వార్డుస్.

సాతువల్లూరుయెట్టేటు ఒకటవపార్టు మేనేజరుగారి ఆఫీసు, మకాం:—బందరు. 27-5-25 తేది.

నోటీసు

కావలెను

బెజవాడలోనున్న హైదర్ ఎలీమెంటరీ బాలికాపాఠశాలకు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి పరీక్షలో కృతార్థులై, తరఫీలైన (Trained) తెలుగు శ్రీమధానోసాధ్యాయురాలు కావలెను. ఆంగ్లభాషయు, తెలుగును బాగుగా తెలిసియుండవలెను. ఇది భాయమైన ఉద్యోగము. దరఖాస్తుదారులు వారి వయస్సు, యోగ్యత, ఇదివరలో వారికిగల అనుభవము, యోగ్యతాపత్ర కలు, వారికికావలసిన జీతము మొదలగునవి వివరముగా తెలిపి దరఖాస్తులు 16-6-25 వ తేదీలోగా ఈ దిగువ విలాసమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు, } అ. కాశ్యపరావు, }
బెజవాడ } చెర్కెట్.

సక్సన్ దంతచూరము:- పల్ల వ్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ॥ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

నెం. 1 ఆలంగా త్రస్త్రిశిధి తిరువళ్ళీక్కడి మదరాసు.

మా వద్ద శ్రేష్టమైన స్టీలు ట్రంకులు, బ్రిపు సంఘలు, ఆఫీసుపెట్టెలు, నడుపెగట్టెలు, నూటుకేసులు అన్నియు గలవు. ఉత్తరమువాసిన బదులు వ్రాసెదము.

K. RAMASWAMY NAIDU, Lakshmi Steel Trunk Manufacturer, No. 30 Iyyappa Chetty Street, Mannedy, Madras

మహాత్ముడు శాంతినికేతనమున కేగుట

మహాత్ముని స్వాగతము

29 వ తేదీని మహాత్ముడు మున్నగువారు హారాష్ట్రము నుండి బయలుదేరిరి. కొంతమంది ప్రేమనుభవించి వీడ్చివేసిరి. మహాత్ముడు రెండవతరగతియందొల మార్చుండి వెంటనే యం గుయిండియానాతిక్రమ వ్యాసమును వ్రాయనారంభించెను.

శ్రీరామపురముప్రేషములో స్వాగతము

వేలకొలది ప్రజలు ప్రేమనుభవించిరి. మహాత్ముడు కొన్ని నిమిషములనే నిలచి నువ్వనించెను. "మీరైదు నిమిషములకు నెరవేర్చినచో నేను మీకు స్వరాజ్యమును సంపాదించియిచ్చెదను. 1 ఖడ్గమును కట్టుడు 2 నూలుపడుకును 3 త్రాగుడుమానీ వేయడు అప్పుకొను తొలగింపుడు 4 హిందూవ హమ్మదీయ మైత్రిని నెలకొల్పుడు వీనిని నెరవేర్చినచో మీకు నేను స్వరాజ్యమును సమకూర్చెదను అని మహాత్ముడు నుడిచెను.

"మీ మొగమును మావంకకు తిప్పుడు" అని ఒకరు అరచిరి. మీరు నామాటలను వింటిరి. ఇక నామెగము చూడగోర దరా? సరే అటులేకానిండు" అని మహాత్ముడు సవ్యసాచి వలె కెను.

బరవాను చంద్రనగరము, రైలుప్రేషములలో గూడ ప్రజలు చేరియుండిరి.

రాత్రి 10 గంటలకు వారు బోల్సూరు రైలుప్రేషమున చేరిరి. అచట రిక్వెరైటర్ విద్యాలయమువారును ఆంధ్రానుగూరును మహాత్ముని స్వాగతమొసగిరి. అచట కి శాంతినికేతనము రెండు మైళ్లదూరముననున్నది. రవీంద్రనాథుగారికి జమ్మిగోనండుటచే ఆయన కడలకూడవని జైల్లులు కట్టడిచేసిరి. అందువలన ఆయన రైలుప్రేషమునకు వచ్చెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను చేరగానే మహాత్ముడు మహాత్మని సందర్శించెను. అతిస్వహితులను మహాత్ముడు బహుమతినిచ్చిరి. 80 లేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు ఆంధ్రానుగూరును యింతటను మరల కనిపించుకడ కేగిరి. ఒంటరిగా మహాత్ముడు విండునిలో మాటలాడవలచి తక్కినవారిని వెడలిపోయెను. మూడుగంటలనేపు మహాత్ము రవీంద్రులు సంభాషించిరి.

వర్ణాశ్రమధర్మమును గూర్చి యేకాభిప్రాయము జరిగినది. "నాకు చిరకాలముక్రిందటనే వర్ణాశ్రమధర్మమునందు నమ్మకము తొలగినది. ప్రాచీనకాలమున వర్ణాశ్రమధర్మ విప్లవము నుండలేదు గాన నపుడు మనప్రభువులు మహానీయులుగా నుండిరి. రానురాను కట్టుబాటు వ్యత్యస్తముగుటవలననే యిట్టి నీచస్థితి యిప్పుడు కలిగినది" అని రవీంద్రుడు దలెను.

"నాలుగు ప్రధానధర్మములకింద విడదీయుట ఉత్తమ పద్ధతియేగాని ఒక్కొక్కవర్ణమున పెక్కుకాఖలు యేర్పడుట మంచిదికాదని నేను తలంచెదను" అని మహాత్ముడు చక్కగా బోధించెను.

"అనాలుగు ధర్మములైనను ఎదుగుబాడును లేకుండ రైలు కాలములే యుండలేననినచో అనర్థకమున పరివర్తనమును కలుగక తప్పదని రవీంద్రుడు దలెను.

మహాత్ముడు మరయొకసారి శాంతిముగ్ధులతో సత్ప్రాయమును వివరించెను.

పిమ్మట ఖడ్గమును రాట్టమునుగూర్చి వివరింపవలెనని రవీంద్రుడు దలెను.

మహాత్ముడు వంగరాష్ట్ర సంచారమునందు చూచిన విషయముల నన్నిటిని వివరించెను. గ్రామములలో నూలుపడుక నారంభించినందున అప్పుడే చాల ఉత్సాహము గ్రామస్థులలో కలిగినది" అని మహాత్ముడు నుడిచెను.

రవీంద్రుడు నిరంతరమును ప్రజలచేతులనే కోయనాడు గాన మహాత్మునివాక్యములను విని చాల సంతోషించెను.

"వీడెల్లపట్ల సానుభూతిని చూపుటకును సోదరభావమును వృద్ధిచేయించుటకును విద్యాధికులు ప్రతిదినమును ఒక ఆరగంట నేపు నూలు వడుకవలెనని మాత్రమే నేను కోరితిని. వారితో మియును చేయనక్కరలేదు. మీరుగూడ యీవిషయమున నాకు సహాయము చేయవలెను" అని మహాత్ముడు రవీంద్రుని కోరెను. పరస్పరగౌరవముతో సంభాషణ ముగిసినది.

కనిపించుని సోదరభావము, తత్వజ్ఞుడును, యోగియునగు రిక్వెరైటరుగారినిగూడ మహాత్ముడు సందర్శించెను. ఆయన వయసు 85 ఏండ్లు, వారి సమాగమము గాఢతమమున పరస్పర ప్రేమను వెల్లడించెను. 80 వ తేదీ రాత్రి మహాత్ముడు మరల రిక్వెరైటరుని సందర్శించెను. మహాత్ముడు ఆసాముకు వెళ్లవలయునని

గుత్తి అదనపు పోలీసుదళముల నిరసించుట

నిన్న, మదరాసు ప్రావిడెంసుమువారు సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి అధ్యక్షతకీంద సమావేశమైరి. రెడ్డినాయుడుగారి నిలువనొసంగిరి.

"పత్తిసామిష్టిగారి మరణముచే గొప్పలోటు కల్గినది. వారు రాజకీయజేతలు. దేశభక్తులు. ఎడమతేనుడనే త్యాగరాయకెట్టిగారు పిల్లగాను ముగిసినట్లు మనసంఘమునకు మహాకష్టము. వారిస్థానములను మనము పూర్తిచేయవలసి యున్నాము. అట్లు చేయనిచో మన మున్నాబకటే తేనున్నా బొకటే కావున మనము మనసంఘమును ముంచినవ్యూహముతో నడపుచు పోయినవారి స్థానములకు తగినవారి నెన్నుకొనుట మన కవశ్యక ర్తవ్యము. మద్రాసులో మాత్రమేగాక మన పక్షపుసంఘముల నన్ని గ్రామములందును అన్ని తాలూకాలందు ను విరివిగా స్థాపించి కృషివల్లనెను. ఇందులకు తోడ్పడగల ప్రావిడె జస్టిసుపత్రికలు ఆధికలోపముచే నతస్థమందున్నవి. వాటికి సాయముచేసి పత్రికల నిలబెట్టుకొని సంఘనిర్మాణమునకు నడుముగట్టవలయును. తరువాత కాసనసభలో మనపక్షము తరపు సభ్యులు కార్యక్రమము కొనసాగించుట కొకవిధానము నేర్పరుపవలయును. కాంజాంతరములచే నేను గుత్తి అదనపు పోలీసుదళముల విషయము ప్రసంగింపగోరను" అని యుపధ్యక్షించెను తదుపరి నీక్రింది తీర్మానము తేక్రివముగా నామోదింపబడెను.

1. ఈసంఘమువారు వి. పి. పత్తిసామిష్టిగారి మరణమునకు చింతిల్లుచూ వారి కుటుంబమునకు సానుభూతి జూపుచున్నార.
2. మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసుభాస్కర్ పదవిని పొందిన సర్ వెంకటరత్నము నాయుడుగారి కీంద వారు అభినందనముల తెల్పుచున్నారు.
3. మదనగోపాల నాయుడుగారు కా స న స భ కనున్న కొన బడి నం దు ల కీ స భ వారు అభినందనములనున్నారు. అను తీర్మానమును విశ్వసాధమింకాగా రుప పొందించుచూ స్థానిక, కాసన, సభల స్వరాజ్యపక్షమువారు పక్ష పర్వతో చూచుచున్నారనియు స్వరాజ్యపక్షమువారి విన్నిక గెల్పొందకుండుటకు కాంగ్రెసుజస్టిసుపాట్టీ యందు చీలికలంతరించుటయే యనియు యుపధ్యక్షించిరి. ఈ సందర్భములోనే స్వరాజ్యయుల పద్ధతి నిరసించి గాంధీమహాత్ముని ప్రస్తావనల గొప్పవాదని చెప్పిరి ఎస్. జి. రంగరామానుజుగారి తీర్మానమును బలపరచుచూ మాటలాడిరి. కె. రంగయ్య నాయుడు గారు స్వరాజ్య పక్షమువారికి జస్టిసుపాట్టీ వికసత్యముచే అడలపుట్టినదనియు శ్రీనివాసయ్యంగారి రెండుచేతనే పండిత నైహూతో సంప్రదింపబోయిననియు వివరించి స్వరాజ్య పక్షమువారిని చూచి యుపధ్యక్షించిరి. తరువాత డాక్టర్ నరేశ మొదలియారగారు.

గుత్తి పూనిటివ్ పోలీసును గూర్చి యిట్లు తీర్మానమును తెచ్చిరి

"స్థానిక నాయకులలోను, ప్రజాపితృలలోను సంప్రదింపబడిన గుత్తిలో పూనిటివ్ పోలీసుల నియమించుటకు తీవ్రముగా నిరసించుచూ దీనిని ఉపసంహరించుటకు గవర్నరుగారిని కోరుచూ కాంజాంతరముల తగిన పరికరముల నుపయోగింపదగు నని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

ఈ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచూ నిట్లుచెప్పిరి.

"రాచకీయములే ఉద్యోగముగా పెట్టుకొనని కేశవపిల్ల గారుపూనిటివ్ పోలీసుకు తగినకారణములేదన్నారు. గుత్తిలో పోలీసువారు కక్షనిభేదముల పెంచుచున్నారు. 150 మందిని కర్రలతో దొమ్మలూడనిచి క ప్రభుత్వముయొక్క ప్రయోజనమేమి? పూనిటివ్ పోలీసుల సృష్టికన్న అక్కడకున్న పోలీసు వారిని బలపరచుటభావ్యముగాదా? లామెంబరుగాను ఇదివరకే మని చెప్పినారు "ఎక్కడవైనా పూనిటివ్ పోలీసుల పెట్టవలసి నద్యచో అచ్చటి ప్రజానాయకుల సహచార దళమునీకాదా? ఇప్పుడు గుత్తిలో కేశవపిల్లగారు నున్నారగా అయిన యభిప్రాయమునెల తీసికొనలేను?"

దుటచే 80 వ తేదీని పగటిపూట ఆసాములోని ఫిలినిగూర్చి ఆంధ్రానుగూరులో సంభాషించెను. అచటి మాటిండ్లిని సల మందువాడుకనుగూర్చి ఆంధ్రానుగూరు తెలిపిరి.

మహాత్ముడు ఆశ్రమమునందు మూడుదినములుండును. మహాత్ముని వి శాంతి చాల అవసరముగాన నీ మూడుదినములు చలచట విశ్రమించును. పరిశుద్ధుడు గారి తగలుమందులచే మహాత్ముడు హాయిగా నిదించెను. (ఆ. ప్ర. స్ప.)

మదనగోపాల నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచూ నిట్లందిరి.

"ప్రభుత్వ ప్రకటనమునుబట్టి పూనిటివ్ పోలీసు నియమించవలసిన అవసరము కన్పించును. లామెంబరుగా పడినాకు చేసినవాగ్దానమునకు భంగముగా చేయుట అసమర్థ నీయుము కాసన సభ కపాధ్యక్షుడు, గౌరవనీయుడు ఆగు కేశవపిల్ల గారు చలచు నందువారితో ప్రజా యోజింపవలదా"

తరువాత తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి నిశ్చయితరముగా ఆమోదింపబడెను. చివరతీర్మానము గురుకులవివాదమును గూర్చి కన్నప్పగారికింది తీర్మానమును తెచ్చిరి.

"బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర సమత్యమునకై చాలి వరద రాజులనాయుడుగా రారంభించిన యుద్ధమును కీసభవారు సంపూర్ణ సాకభూతినిజూపి సాయపడ తీర్మానించుచున్నాను" దీనిని జి. ఎస్. రామకాధంగా రామోదింపగా ఏకగ్రీవముగా ఒప్పుకొనబడెను. తరువాత అధ్యక్షుడు తమ పక్షమువారు కార్పొరేషనుకు అభ్యర్థుల పేర్కొనిరినియు అందులకై సభలు ప్రచారముల జరుగుచున్నవనియు తమ పక్షమునందలి వారు ఎవరైనను సోదాతనమును సంపూర్ణముగా నిరసించుచున్న వారేమనియు అల్లరి వ్యాపింపజేయువారిని నమ్మనవల్యరములేదనియు చెప్పిరి. అంతటతో సభముగిసినది.

బర్మాలో హైందవసంఘము

తమ కష్టములను విస్తృతముగా తెలియజేయుటకు, సంఘాభివృద్ధికి నిట్టిసంఘము ముఖ్యమని గౌరుగారియుపన్యాసము.

రంగూను, మే 81:—బిస్మత్ ప్రవర్తకుల సభాభవనమున వివిధ హైందవసంఘములకు ప్రాతినిధ్యమువహించిన హిందూ పులకేతులు సభకువచ్చిరి. కథకు యెస్. యస్. గౌరుగారిధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షుడు హామింబును వ్యక్తులు సమప్రయోజనములపట్ల యుగ్మించిరి. కొంతమందికి రించిరి. దానికొక ను రాజప్రతినిధి తన మంగీకారమునిచ్చుట. కానికేవలకాసన సభాసభయేం డెట్టిపద్ధతినవలంబించవలయునో నిశ్చయింపజేయవలయుండెను. దీనికి కారణము బర్మాదేశముందు హిందువులకు ప్రాతినిధ్యమువహించినసంఘమేదియనులేక పోవుటయే అట్టిసంఘమేయిండినచో వారెట్టిప్రాయములకు చాలబలకరముగనుండును. అసంఘమున కేపేరున్నను త గాయుదాలేదు. కాని యభిప్రాయమాత్రమేకావలయు నొందియుండవలయును ఇప్పుడు ప్రస్తుతమెవరితో నాలోచించుటకు వీలులేకుండ నున్నది. ఇట్టికష్టము బర్మాప్రభుత్వమును గూడ నప్పుపన్నుడు తలపించియుండును. వారు ముఖ్యముగా హిందువులలో నాలోచించవలసి వచ్చినప్పు డిట్టిసంఘమేయిండినచో కష్టత్రయమునుండకపోవును.

బర్మాదేశముల కిట్టిసంఘముండుట చాలసంతోషవచానుకము, బర్మాదేశములోని భారతీయులగూడ నట్టిసంఘము నేర్పాటుచూచి రెండుసంఘములు కలసిపనిజేసి, బర్మానుభివృద్ధికి తోడ్పడవచ్చును. సంఘము తమ యభిప్రాయములను సంప్రదింపుకొనుటకు, భ్రుత్వమునకు తమ యభిప్రాయములను తెలియబఱచుటకు మాత్ర ముపయోగపడవలయును. సంఘము నేర్పాటుచో, ఇట్టిసంఘము చిరంజీవి యగునటుల సంఘములోని వారందఱును శ్రమపడవలయును.

పిమ్మట మాటికొందఱు మాటలాడిరి.

తరువాత బర్మా హైందవసంఘమునకు సేర నిశ్చయము నేర్పించిరి. దాని కధ్యక్షుడు యెస్. యస్. కావాన్టీ బాధ్యతగాను ఉపాధ్యక్షుడు, బర్మా హైందవసంఘ సంపూర్ణక్షుడు అడిమిస్సే హాజీరావుగారు, రావుసాహెబు యెస్. ఆర్. రెడ్డి గూడ, మనీలాలు, అమృందగార్లు వంటి యిద్దఱునుగలసి సంఘసభ్యులుగాను నియమించి వీరిని సంఘమునకు నియంధనలు, నియమములు నేర్పఱచుటకును, సనము నేకరంచుటకును గోరిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షునకు పంచనములు మాన్వీ గారిచ్చించిరి. సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు ఆంధ్ర సదాశివరాట్ట రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

తెజవాడ నుండివచ్చు ప్రాంతరైలుమార్గ ప్రాంతరైలు మార్గముల యిదిగోలో తెలియజేసిన ప్రకారము 15-5-25 తేదీనుండిగాక 7-6-25 తేదీనుండియే ప్రారంభమగునని యందు మూలముగా తెలియజేయుటైనది.

కార్యరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుకు బహిరంగ సభ

దుండగిండ్ల రాళ్లరువులు

ఒక వృద్ధుని తల్లి బద్దలగుట

ఎన్నో సం॥ డివిజనులను కార్యరేషను ఎన్నికల కాంగ్రెసుకు తరఫున పోటీ చేయుచున్న డా॥ ఆచంటలక్ష్మీ పతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుట గాను గతనివారము కొనుకేర్వరము పేటయందు పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. సభ తుదివరకును కాంతముగ నేరిగెను. కాని నవ్యప్రతిపక్షులవ్యతిరేకత వల్ల రాళ్లరువు సభకు ప్రారంభించిరి. అంతోకాలము ఒక వృద్ధుని తల్లిపై దగిలి పెద్దగాయమొనర్చెను. ఆ వృద్ధుడు లక్ష్మీపతిగారి మోటారుబండియందు వెంటనే వైద్యశాలకు కొనిపోబడెను.

సభ కార్యక్రమ వివరించిన పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకులుగారు లక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుచు ప్రస్తుత మిథ్యాసమనకు పోటీచేయుచున్న ముగ్గురు అభ్యర్థులను గురించియు వివరించెను. ప్రస్తుతమున్న మందర రావు నాయుడు గారిని తొలగింపవలెనను ద్వేషముతో కాంగ్రెసుపక్షమువారు తమ యభ్యర్థిని నియోజింపలేదు. ప్రజలకు నిజముగ నేమయ్యెనట్లు కుక కాంగ్రెసు పక్షము తప్పు మరయొక పక్షము లేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారిని కార్యరేషనున కెన్నుకొనవలెదల, వారు ప్రజల కెక్కువ నేపయ్యెనట్లుయెగాక, ప్రజలకు స్వరాజ్యము కొరకు పోరాడుటకు వారికెక్కువ బలమొసగిన వారగుదురు. జప్తినుపక్షము దేశముకొరకు ఎప్పుడును పనిచేయులేదు.

మీరు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనునపుడు దుండగిండ్ల కాని పక్షమును జూచుకొనవలెను. మొన్న నాటకవిజయము కొ విలయండుకాంగ్రెసుపక్షబహిరంగసభజరగా, నచ్చుబజ్జీను పక్షమువారెట్టి దుండగముల నొనర్చిరో మీరు మరచి పోరాదు. బహిరంగసభలం దిట్టిదుండగములకొనర్చిన పక్షమునెచ్చట నైనమీరూ వింటిరా? ఇంతవరకును స్వరాజ్యముకొరకు పాటుపడుటకు నిరాకరించినవారిని కాంగ్రెసునందుచేరి దేశము కొరకు పనిచేయుటకు నొనర్చుటకు ప్రజలకిప్పుడు మంచినమయము లభించెను. కాంగ్రెసులోనేరని అభ్యర్థికిమాత్రమే మీ వోటు నొసగదమని స్పష్టముగ చెలుపవలెను.

అభ్యర్థుడుపర్యాపమును ముగించుచు పి. తిలకాచలం కెట్టిగారి ప్రతిపాదనపై అన్యాయముగ హెచ్చింపబడిన ఇంతటి పన్ను తగ్గింపుపై నెన్నికలనుపక్షమువారు చెలుపుచున్నందున నిజముగావనియు, ఆ తీర్మానము చర్యకు వచ్చినపుడు జప్తినుపక్షులభ్యుతే త్రోవవేసిరియు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రవేశించిన పిదప కాంగ్రెసుపక్షమువారి తీర్మానము నెగ్గించిరియు నుడివెరి.

శింగారవేలు కెట్టిగారు

శింగారవేలుకెట్టిగారు మాటలాడుచు, పాశ్చాత్యపుర పాలకసంఘములు నూతనతరములకు పూర్వపెట్టికొనియందుండెనో మదరాసు పురపాలకసంఘము ప్రస్తుత మట్టి సిథియందున్నదని నుడివెను. గొడ్డుపేయుట, కార్యరేషనుపనులు నీటిని సఫరాశేయుట మాత్రమేకాదు. ప్రజల ఆరోగ్యము, విద్య, సౌకర్యములు కార్యరేషనువారు గమనింపవలసిన ముఖ్యవిధులు. ఈవిషయములను కార్యరేషనువారు గమనింపకుండుటచే ప్రస్తుత మిథాగరమున శిశువులను మనుష్యులను అధికముగ మరణించుచుండుటకు కారణము. ప్రజలదుఃఖములనుబాపుటకు ప్రస్తుతకార్యరేషనువారేమైన ప్రయత్నించిరా? లేదు. కలరా జ్వరములు మహాచిచ్చాదులు నగరమున స్థిరనివాసమేర్పరుచుకొనెను ప్రజలపై విధింపబడుచున్న పన్నులతో సమానముగ నీ చ్యాధునిగూడ హెచ్చుచున్నది. వీనిని గురించి విచారించి, ప్రజలదుఃఖముల నివారించుటకు కాంగ్రెసుపక్షమువారి నేమి చేయుచున్నారో వివరించెను. నగరమున, వ్యాధిగ్రస్తులకు చిత్తుగాగ తగినంత వైద్యసహాయము దొరకునట్లు లానర్పవలెను. ప్రస్తుతము ముగించువారిలో 90 వంతులకు సరియగు వైద్య సహాయములేకపోవుచున్నారనియు, తీవ్రమగువ్యాధులచే పీడింపబడుచున్న ప్రిటికిని - ధులగులేదను కారణముచే వైద్యుల యాధికారులెంతమందిని త్రివిధమున మున్నారో అందరకును అనుభవము లో చెలిసి నివిషయమే. మనిషియొక్క ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యమైనవి. తిను

పరిశుద్ధమును ఆహార పదార్థములను మాత్రమే అంగడులందు విక్రయించునట్లు లానర్చుటకు కార్యరేషను వారెక్కువ శ్రద్ధ దీనుకొనుటలేదు. పరిశుద్ధమును పాలు పెరుగు నెయ్యి ప్రజలకులభించుకొనుటకు లానర్చవలెను. గతవత్సరము కాంగ్రెసు వారి నేడుర నెన్నుకొనుట వలన, నీటి సరఫరానీమనకు రు 7 లక్షలు నష్టము. తప్పెను. మెకానికలు నీటి వడపోత విధానమును త్రోవవేయుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులే కారకులు. వారు లేనియెడల గతవత్సరమునందు మెకానికలు వడపోత కను కూలముగ నొనర్చిన తీర్మానమునే బలపరచెడివారు. అందు వలన ప్రతినిధులను రు 7 లక్షల న్యయ మధికమయ్యెడిది. ప్రజలముత్తమును భరించుట కెక్కువ పన్నులు చెల్లించవలసి వచ్చెడిది.

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు

దేశమునందు ప్రస్తుతము రెండుభాతులు మాత్రమేగలవనియు ప్రజలంతట ప్రతినిధి నెన్నుకొనునపుడు ఆరెండుభాతులను మాత్రమే గమనింపవలెననియు ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు నుడివెరి. ప్రజలకు దేశమునకు నేపయ్యెనట్లు ప్రధానభర్యులుగ నెంచు జాతియొక్కటి; ఉద్యోగములకొరకు, విరుదములకొరకు నాకించుచు ప్రభుత్వమువారిని బలపరచు జాతి మరియొక్కటి. ఇచ్చట బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివక్షలేదు. పై రెండుభాతులందును గూడ బ్రాహ్మణులుగలరు. అబ్రాహ్మణులుగలరు. కాన మలములపట్టి నిర్ణయించుటకు వీలులేదు.

రాళ్లరువునట్లు

ఈసమయమున నొకవైపునుండి సభ్యులపై రాళ్ల పడుట కారంభించి కొంతకాలమును బయలుదేరెను. అంతోకాలము, కభ్యులో నొకవృద్ధుని తలకుతగిలి తీవ్రముగా గాయమొనర్చెను. ఆగాయమునుండి, చిమ్మనగొట్టుచువలె రక్తము ప్రవహించి పదొడగెను. ఆతడు వెంటనే, మోటారుబండిలో వైద్యశాలకు గొనిపోబడెను.

సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారికి నుపన్యసించు ఇట్లు నుపన్యసించు ఇట్లు ప్రతిపక్షులు ఇట్లు రాళ్లు రువులపలన కాంగ్రెసు పక్షముయొక్క గౌరవమున కేమాత్రమును భంగము రాదని నుడివెరి.

గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు

కాంగ్రెసు పక్షమువారికి రాతి దెబ్బలు పువ్వనర్పములనియు చెప్పుచెప్పు లాశిర్వాదములనియు-వానికి భయపడు వారుగారనియు రంగయ్య నాయుడుగారు నుడివెరి. ప్రతి పక్షులు చాటుననుండి రాళ్లు విసరటవలన, ప్రజలు జప్తినుపక్షమున లేరను విషయము ప్రపంచమునకు స్పష్టముగ తెలియును. జప్తినుపక్షమునమేమేమీ భీరకాయపండిది. అంత అన్యాయ పక్షమును మరియొకటిలేదు. ప్రస్తుతమును స్వార్థ పరత్వ తప్ప మరేమియు మిగులేదు. జప్తినుపక్షము-ఆకాభంగము నొంది, బ్రాహ్మణద్వేషమును వ్యాపింపజేసి స్వార్థమును త్రివిధమునగా గోరవారిచే సేర్పరుపబడెను. కాంగ్రెసుపక్షము వారు వోటరులపక్షమవచ్చి తాము జేయుపనిని వివరించి వోటు నొసగవలసినదని వోటుల నడుగుచున్నారు. జప్తినుపక్షము వారు వోటులను రాళ్లతో తలపగలగొట్టి వోటు నివ్వవలసినదని అడుగుచున్నారు. ఎవరికి వోటునొసగదగినదియు మీరే నిర్ణయించుకొనుడు అని నుడివెను.

ఏడుబావుల డివిజనునందు బహిరంగ సభ

కాంగ్రెసుపక్షము తరఫున, ఏడుబావుల డివిజను కార్యరేషను సభ్యులకు పోటీచేయుచున్న గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరుచుటగాను, చెన్నుపురి ఆంధ్ర తమిళకాంగ్రెసు స్వరాజ్య సంఘములయొక్కయు యాజమాన్యమున నిన్నరాత్రి ఆంజనేయులు కోవెలపద్ద పెద్దబహిరంగసభ జరిగెను. డా॥ ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు సభ క్రాసాధికారత్యము వహించిరి.

అభ్యర్థుడు ప్రారంభమున నుపన్యసించుచు, గతవత్సరము 7 గురు కాంగ్రెసుపక్ష ప్రతినిధులను పంపుటచే కార్యరేషను న్యవహారములయందు చాల మార్పుగలిగినది. నుడివెను. ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనుటయందు, ప్రజలొక స్వల్పవిషయమును గమనించినవారు. ప్రజలతరఫున పోరాడుచున్న పక్షమువారిని ఎన్నుకొనినయెడల ప్రజల సౌకర్యము కొరకెక్కువపాటుబడుటకు వారికవ కాళ మొసగిన కా

రగుదురు. ప్రభుత్వపక్షమున పనిచేయు వారి నెన్నుకొనిన యెడల ప్రజల సౌకర్యములకొరకు వారెంతమాత్రమును శ్రద్ధవహించరు.

శింగారవేలు కెట్టిగారు

రంగయ్య నాయుడు గారికి ప్రతివారును వోట్లనొసగవలసినదని శింగార వేలు కెట్టిగారు సభ్యులను హెచ్చరించుచు మొన్నటిదినమున బహిరంగసభయందు జప్తినుపక్షమువారు అల్లంజేసి రాళ్లను చెప్పలను విసరిరను విషయమును మరచవలదని నుడివెరి. అల్లంజేసినవారికిని తమకును సంబంధములేదని జప్తినుపక్షమువారు నుడువుచున్నారు. ఇది శుద్ధ అబద్ధము నేరాసభ కార్యక్రమ వహించిరి. రాళ్లుచువుట్టుకు ముందు అందరుజూచుచుండకందసామి కెట్టిగారి కుమారుడు మొదలగువారు తాముగూడనచ్చట నుపన్యసించుటకు అధికారముగలదని గావించిన అల్లరి అందరు నెరిగినదే. ఇట్టిదౌర్జన్యపక్షమునకు నాగరికులెవ్వరును వోటునొసగరాదు.

పురపాలక సంఘమొందుకు? ప్రజల హక్కులను గాపాడుటకు. ఈ మాకు కులను గాపాడుట గత సం॥ నుండి కార్యరేషను నందున్న జప్తిను పక్షమునా కేమిచేసిరి? బ్రాంకెట్లు ఇంటివన్నలు హెచ్చెను. తెలిపానట్లు హెచ్చెను. అట్లు జరుగుటకు వారేమియు జేయజాలకపోయిరి. ప్రజలొగున పన్నులను, కోడ్డుతారుదేయటకు ధనికులకు సౌకర్యముల నొసగుటకును చెచ్చించుచుండగా ఈవలెద ప్రజలందరను కలరా జ్వరములతో మృత్యుదేవతకు బలియగుచున్నారు. వ్యాధిచే బాధనొందు ప్రతివానికిని వైద్యసహాయమొసగుట కార్యరేషనువారివిధి. కాంగ్రెసుపక్షమువారి నెన్నుకొనిననీ, ఈసౌకర్యములన్నియు సరిగ లభింపగలవు. జప్తిను పక్షమువారి నెన్నుకొనినయెడల తమకు చిరుదములను నుద్యోగములను సంపాదించుకొనుట దప్ప ప్రజల సౌకర్యముల గురించి ఆలోచింపరు.

ఆదికేశవులు నాయకులుగారు

కాంగ్రెసు సభలపై రాళ్లురవ్వినది తాముగాదనియు వారే తమసభలపై రాళ్లు రువుకొనిరనియు జప్తిను పక్షము వారు నుడువుచున్న వాక్యముల ఆదికేశవులు నాయకులుగారు తీవ్రముగ ఖండించుచు, అట్టిసిథి జప్తినుపక్షమునకు వచ్చెనుగాని కాంగ్రెసుపక్షమునకు రాదని నుడివెరి. ఈ డివిజను నుండితిరిగి సభ్యులకు పోటీ చేయుచున్న ప్రస్తుతసభ్యుడగు వేణుగోపాలకెట్టిగారికి ఆతడు అభ్యర్థిత్వమును విధులకొననియెడల చంపివేసెదమని బెదిరించుచు “స్వరాజ్యపక్షము” అనుసంతకముతో వ్రాయబడిన జాబునుగురించి నుడువుచు ఆది జప్తిను పక్షమువారిచే వ్రాయబడి యుండుననియు, స్వరాజ్యపక్షముట్టినినకార్యముల కెన్నుడును దిగదనియు నుడివెరి. వేణుగోపాలకెట్టిగారు గూడ అభ్యర్థిగ నిలచునెడల జప్తినుపక్షమువారి వోట్లలో చీలిక గలుగును. అభ్యయమే జప్తినుపక్షము వారాజాబువ్రాసి “స్వరాజ్యపక్షము” అని క్రింద సంతకముజేసియుండురు. ప్రభుత్వమువారి కెట్టి హింసలపెట్టినను దౌర్జన్యరహితముగ కాంతముగ నొర్పుకొనిన కాంగ్రెసు పక్షమువారిట్టి జాబు వ్రాసియుండురనిన యెవ్వరును నమ్ముజాలరు. ఔర్దవదేశమునకు సంగ్రామమున జయమును గూర్చుటకు స్త్రీలుగూడ రణరంగమున కురికి పోరాడిరి. ప్రస్తుతము భారత స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడుచున్న కాంగ్రెసును బలపరుచుటకు ప్రతివారును అట్టి దేశాభిమానముతో సహాయ మొనర్పవలెను. జర్మనుస్త్రీలకంటె గూడ భారతీయులు వెనుక బడెదరా?

దొరసామి అయ్యంగారు

కాంగ్రెసు, ప్రజల పక్షమునియు, రాబోవు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు విజయవందని యెడల నది ప్రజలకే అవమానము అనియు దొరసామి అయ్యంగారు నుడివెరి.

గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు

కాంగ్రెసు పక్షము తరఫున ఈడివిజను ప్రాతినిధ్యమున కభ్యర్థిగ నిలచుటకు కాంగ్రెసుసంఘమువారు నియమించుటచే నిలచితినిగాని స్వగౌరవము కొరకు నిలవలేదని రంగయ్య నాయుడుగారు నుడివెరి. కాంగ్రెసుపక్షము తరఫున అభ్యర్థులుగ నుండగోరుచున్నారో చెలువలసినదని కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి హోదాలో మూడుమార్లు ప్రకటించిరి, కాని అప్పుడు వేణుగోపాలకెట్టిగారు సంకోచించుచు నూరకొనిరి. వారురకుండుటచే కాంగ్రెసుసంఘమువారు తమ ఏర్పాటులను దామనర్చుకొనవలసివచ్చెను. అన్నియు ముగిసిన తరువాత వేణుగోపాలకెట్టిగారు తనను స్వరాజ్యపక్షములో చేర్చుకొనవలసినదని కలురంపిరి. ఎన్నికలకొరకు స్వరాజ్యపక్షమున జేరుటకు యత్నించుచుండే గాని కాంగ్రెసునందు

(५. १०.)

నూలు చంద:

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ప్రతివారము 15355 మంది నూలు చందాను చెల్లించి కాంగ్రెసులో చేరినట్లు, అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు ప్రచురించిరి. ఈ యంకెలు సంపూర్ణమున వనితోచదు. ఇంత కన్న నధిక సంఖ్యయే యుండునని మా నమ్మకము. కాని అఖిలభారత సంఘము వారికి సమాచారము పూర్తిగా తెలియనందులకు, రాష్ట్రీయ సంఘములును, మండలసంఘములే బాధ్యతవహింపవలయును. కాంగ్రెసు వ్యవహారముల్ను సక్రమముగ జరుగుచున్న యెడల, యిట్టి యసందర్భమున కెడముండదు. ప్రతి మండల కాంగ్రెసు సంఘమును నెల దప్పకుండ రాష్ట్రీయసంఘమునకును, రాష్ట్రీయసంఘములు అఖిలభారతసంఘమునకును పంపవలసిన నూలు పంపుచు సరియగు అంకెలను చెలుపుచు సమాచార మెప్పుటి కష్టము ప్రచురముగచో, ప్రజలకును ప్రోత్సాహముండును. ఉన్నత సంఘముల ఉత్తరువులను సబ్బాక్షేట సంఘములు తిన్నగ పాటించుటలేదని గాంధీమహాత్మునకు లేఖ లంఘెను. ఇట్టి లేఖలు నిరాధారము లని ఎంచ విలులేదు. దీనికి, ఉపేక్షయా శిక్షాతి క్రమణిమా కారణమని, మహాత్ము డడుగుచు న్నాడు. కారణ మేది యయినను, తంతవ్యము గాజాలదు. స్వపరిపాలనమునకై కృషి సలిపేడి సంఘములలో, క్రమశిక్షణయు, బాధ్యతా నిర్వహణమును లేని యెడల, అట్టి సంఘములు నిర్వీర్యము లగును. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము గడియారపు నడకవలె జరుగుచున్న గాని, సర్వరాభివృద్ధి గలుగజాలదు.

జాతీయోద్యమము ప్రజలలో సమిశ్రితా హము గలుగజేసినను, నది ఏల సమసిపోయెనన విచారించిన, తగిన నిర్మాణము లేకుండుటచేతనే యని చెప్పవచ్చును. బుద్ధిద్రావ్యమగు నుత్సాహ తీతయమువలన విశేషప్రయోజన ముండజాలదు. వెల్లువవలె పొంగి పొరలేడి ఉత్సాహము, కార్యానుష్ఠానరూపమగు కార్వల ద్వారా ప్రవహించినయెడల, అయ్యది స్వరాజ్య సస్యోద్యమమునకు భిన్నక నుపయోగించి, శాశ్వత ఫలదాయక మగును. నేడు అనుకూలకరిణామము కలుగనందులకు, భారతీయులే బాధ్యులు. మహాత్మునిబోలు నాయకులు మార్గము జూపగలరుగాని, దానిని ప్రజలు పయోగింపనిచో, వారయినను నేమిజేయగలరు? దేశమున వ్యాపించిన జడత్వమునకు, కార్యదీక్ష సన్నగిల్లుట దప్ప వేరుగాదు. ఏయద్యమమును,

ఉద్దేశమునై చిరకాలము నిలువజాలదు. ప్రజలు బుద్ధిపూర్వకముగ నిర్వహించెడి స్వతంత్ర కార్యములపై ననే, స్వాతంత్ర్య నిర్మాణ మాధారపడి యుండును. కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య లెరులలో నెట్టి భావములు గలిగించినను, మహాత్మునకు నిరాశ గలిగింపలేదు. నూలుచందాను తీసివేయకుండుటకు, మహాత్మునకు మరింత ప్రోత్సాహకారణము గను పించుచున్నది. నూలుచందా నెటులనయినను విజయ వంతము గావించుటకే ఎల్లరును మరింతగ కృషి నలుపవలయునని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు.

నూలుచందాయేగాదు, మరి యేయితర విషయమునం దయినను, కాంగ్రెసుసభ వారొక విధముగ తీర్మానించినవిదప, ప్రజలు పేక్ష వహించుచో నది నెరవేరునా? అట్టియుపేక్షనుమాన్పి, ప్రజలలో కార్యపరత్వమును పురికొల్పుటకే మహాత్ము డిప్పుడు శపథమునియుండెను. పదునైదు వేల సభ్యులైనను, తాము స్వయముగ నైకొనిన ప్రతిజ్ఞను చెల్లించుచో దేశోద్ధరణము గావించగలరని మహాత్మునకు విశ్వాసముగలదు. ఇప్పుడు గావలసినవి, సంఖ్య లంతగ గావు. ఇంతకుమున్ను సంఖ్యాబల మధికముగ నుండియు, ప్రయోజనములేకపోయెను. నేడు గావలసినది గుణాధిక్యము. సభ్యులు స్వయముగ నూలు పడుకుటవలన, క్రమశిక్షణ కలవాటుపడుదురు. కార్యాసక్తి విస్తారమగును. ఇట్టియోధులు, గ్రామములకు వెడలి, తమజీవితనిదర్శనముచే గ్రామ ప్రజలను నిర్మాణదీక్షానిమగ్నులుగ జేయగలరు. రాటపు సందేశమును ప్రజలలో వ్యాపింపజేయునపుడు, వారి కష్టసుఖములలోగూడ ప్రచారకులుగూడ పాల్గొనగలరు. ఇతరవిధముల వారికి సహాయము జేయగలరు. కాని గ్రామములకు వెడలెడివారు, ప్రజాసేవకులవలె మెలగవలయునుగాని, యజమానులుగ గాదని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. బెంగాలులో రయితుల మొరల నాలకించిన కొలదియు, మహాత్మునకు విచారము గలుగుచున్నది. బెంగాలురయితులస్థితియే, ఆంధ్రదేశమునం దేమి తదితరప్రాంతములం దేమి ప్రబలియున్నది. ఆరు నెలలుమాత్రమే వీరికివ్యవసాయపుపనులుండుటయు, మిగిలిన ఆరునెలలును నిరాధారులై దారిద్ర్యబాధల ననుభవించుటయు, వారి విజ్ఞాపనమునందు చక్కగ వివరింపబడినది. ఇటీవల వెలువడిన ఎమ్మిగ్రేషను రిపోర్టునందు, వ్యవసాయములేని కాలములో నే కూలీలు విదేశములకు వలసపోవుచున్నారని సూచింపబడినది. ఈ సమయమునందు రయితులు అష్టలపాలై యవస్థపడుచుండురు. అట్టి వారికి రాటముకన్నను తరణోపాయ మింకొకటి లేదని, గోదావరిమండల సభాహ్వనసంఘాస్యత్తులు స్వానుభవమువలన చెలుపగలిగిరి. పెద్దకబుర్ల జెప్పెడి ఆంగ్లవిద్యాధికులును, విదేశీయులును ఎటుల బలికనను, రయితులవలంబింపదగిన రెండవ వృత్తి రాటమునకన్నను నెక్కు డనుకూలమయినది లేదనుట నిర్వివాదాంశము. కాని, బెంగాలురయితులు మొరలిడినట్లు, రయితులు సయితము క్రమశిక్షణ లేక రాటమును మరచిపోయిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులు వారి కిప్పుడు మార్గము జూపి, మరల రాటపు పునరుద్ధరణకు తోడ్పడుట ధర్మము. కాంగ్రెసు కోరిన

దంతయు అరగంటసేపు పరిశ్రమయే. శ్రేష్ఠులు దేని నాచరింతురో, తదితరులును దాని నవలంబింతురు.

నూలుచందా విషయమున, ఆంధ్రదేశము అగ్రస్థానము వహించునని, మొదట మహాత్ము డూహించి యుండుటలో వింతలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రము మొదటి నుండియు కద్దరునిర్మాణమునకు ప్రసిద్ధివహించెను. కాంగ్రెసు ప్రతినిధిసంఘసభ్యులు, నూలుచందాను చెల్లించవలయునని తెలిసినపుడు, ఆంధ్రరాష్ట్రము ముందుకు వచ్చి మిగుల సుత్సాహము కనుబడిచెను. సభ్యేతరులుగూడ నూలుకానుకలను పంప మొదలిడిరి. అందుచే కాంగ్రెసు సభ్యులందరును నూలుచందాను చెల్లించవలయు నని కోరినపుడు, ఆంధ్రరాష్ట్ర మగ్రస్థానము వహించునని మహాత్ముడేమి తదితరులేమి భావించియుండురు. కాని అట్టి ఊహసఫలము గాదయ్యెను. నూలుచందాను పంపిన సభ్యుల సంఖ్యలలో బెంగాలు బ్రహ్మస్థానమును, గుజరాతు రెండవస్థానమును, ఆంధ్ర తృతీయస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. బెంగాలునందు, స్వయముగ వడికినవారిసంఖ్య తక్కువ. గుజరాతునం దట్టిసంఖ్య హెచ్చుగ నున్నది. ఆంధ్ర రాష్ట్రవివరములు ప్రచురము గాలేదు. కాని ఇక్కడను విశేషముమంది స్వయముగ వడికిన వారే యని భావించెదము. ఆంధ్రదేశపు సంఖ్యల గూర్చి మహాత్మున కాశాధంగము గలిగెను. ఈ వారపు యంగుఇండియాపత్రికలో మహాత్ముడిటుల వ్రాసెను:

“ఆంధ్రదేశపు అంకెలు, వెనుకటి ఖ్యాతి శే మాత్రము తగియుండలేదు. ఆంధ్రదేశము అంతఃకలహములతో చిందరవందరయెయున్నదని తలచెదను. అందుచేత ఆంధ్రదేశాభివృద్ధి స్తంభించియుండును.”

ఆంధ్రదేశమును గూర్చి మహాత్ముడు వ్రాసిన పైవాక్యములు, ఆంధ్రుల కవమానకరములయినను, అందు సత్యముగలదని యంగీకరింపకతప్పదు. నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు ఆంధ్రదేశమునకు విశ్వాసమున్నను, నాయకుల మనస్ఫర్మలు సత్వరాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకమయ్యెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘపు సాంవత్సరికసమావేశ మిటీవలనే జరిగినది. నూతనకార్యనిర్వాహకు లెన్నబడిరి. నూలుచందాను జయప్రదముగ వ్యాపింపజేయుటకు వీరు తదేశనిష్ఠ గనుపరచెదరనియు, అంతఃకలహములకు తావులేకుండ జేసెదరనియు భావించెదము. కార్యదీక్ష బలమగుచో, అంతఃకలహములకు వ్యవధి యుండనేరదు. గోదావరిమండలసభగూడ, నూలుచందాను విజయవంతము గావించుటకు నిశ్చయించినది. ఇటులనే ప్రతిమండలమును తన ధర్మమును నిర్వహించుచో, ఆంధ్రదేశము మహాత్మునియభి నందనమునకు మరల పాత్రము గాగలదు. మహాత్ము డీప్రాంతములకు విచ్చేయునప్పటికి, ఆంధ్రదేశమున మరల కాంగ్రెసుసంఘములు జీవశతో ప్రకాశించుగాక యని కోరెదము. మహాత్ముని హెచ్చరిక, ఆంధ్రులను కార్యశూరులను గావించుటకు ప్రోద్బలకరముగ నుండునని భావించెదము.

వంగదేశపర్యటనము మహాత్మునకు క్రొత్త విషయముల చెలిపెను. కద్దరునిర్మాణమునందును, వంగదేశము వెనుదీయదని, గనుపట్టెను. మహాత్మునికి స్వాగత మొసగిన జమిందారులు కద్దరును

ధరించుటయ గాక. ఇంట్లో స్త్రీలుగూడ రాట మును వడుకుచుండిరి. బెంగాలు స్త్రీ పురుషులకు నూలు నడుకటయందు ప్రత్యేక ప్రతిభ గలదని, గన్నట్టును. డిక్కా మస్లిను. దయ్యారుజేసినవారి కిట్టి నైపుణ్యముండుట వింతగాదు. కోమిట్లాలో నూరు సంవత్సరములనాటి రాటము, ఇప్పటికిని పనిజేయు చున్నదట. ఈరాటముతో వడికిన దారముతోనే ఇంటికి సరిపోయేది వస్త్రములను తయారుజేయు చున్నారు. ఇంతవరకు వారు విదేశవస్త్రములను కొని ఎరుగరట. ఇట్టి రాటములు ఆంధ్రదేశము నందును అక్కడక్కడ గనుపించును. బెంగాలు కన్నను ఆంధ్రదేశ మెక్కుడు ప్రతిభను గనుపరచి, మహాత్ముని సంప్రీతచిత్తుని గావించు నని నమ్మె దము. కాని వ్యవధి చాల తక్కువగనున్నది. ఇది వరకే కాలము చాల వృథాయయినది. నాయకులు నడుముగట్టి కృషి నలుపునెడల, ఆంధ్రదేశము తన ఖ్యాతిని నిలువబెట్టుకొనగలదు. అట్టి శుభసమయము త్వరలో నరుచెంచుగాక!

కార్పరేషను ఎన్నికలు: దౌర్జన్యము

మద్రాసు కార్పరేషను ఎన్నికలకు సంబంధించిన కాంగ్రెసు సభలలో దౌర్జన్య ప్రయోగ మింకను జరుగుచుండుట శోచనీయము. కోమలే శ్వరంపేటలో, జరిగిన సభలో రాళ్లు రువ్వుటచే, వృద్ధుల కొకనికి తలపై గాయము తగిలెను. జాక్యరు లక్ష్మీపతిగారు వారిని చికిత్సనిమిత్తమై గొంపోయిరి. ఇట్టి చర్యలవలన ప్రతిఘటనల కోర్కెలు నెరవేరజాలవు. కాంగ్రెసు సభ్యు లిట్టి దౌర్జన్యమును సహనముతో భరించి, తప్పుదోయగకర్తలకు ప్రేమచేతనే గుణపాఠమును నేర్ప వలయును. ఉన్నతాదర్శములు గల కాంగ్రెసు సభ్యులు అహింసానైతమునుండి ఏ మాత్రము మరలక, జాతీయోద్వేగ సౌందర్యమును దేశమునకు గను పరువలయును. అన్ని పక్షములవారును తమ ప్రచారమును శాంతముతోను, సత్యదృష్టితోను జరిపిన, నెట్టి యవాంతరములు వాటిల్లనేరవు. అందుకు మారుగ అసభ్యమగు చర్యల నవలంబించుటవలన, తాము చేపట్టెడి యుద్ధమములకు తీరిని నష్టము గలుగు నని, అట్టివారు గుర్తెరుంగ వలయును. మద్రాసు ద్రావిడసంఘమున కధ్యక్షత వహించుచు, తమ పక్షములో నెవరు దౌర్జన్యము నకు పాల్పడినను, పక్షమునకు దానితో నెట్టి సంబంధము లేదని, సర్. కే. వేంకటరెడ్డి నాయకుగారు అభయ మొసగిరి. కాని ఇంత మాత్రముచే జస్టిసు పక్షనాయకుల కర్తవ్యము ముగియదు. అట్టి యక్రమప్రవర్తనమునకు తావు లేకుండ జూచుట విధిధర్మమైయున్నది. దేశమునందెట్టి దౌర్జన్యము జరిగినను, మహాత్ము జెట్టిపరితాపము జూపునో యూహింపవచ్చును. హిందువులు మహమ్మదీయులు పోరాడుకొనినందులకు, మహాత్ముడు దీర్ఘవాసనైతము నవలంబింపవలసివచ్చెను. కాంగ్రెసుకు సంబంధింపని విషయములలో గూడ, మహాత్ముడు బాధ్యతనంతను తనపై ననే వైచి కొనెను. అట్టి యున్నతశీలమును కనబఱచుటకు, సామాన్యులకు దుస్సాధ్యమయినను, తమ యనుచరులను సరియగు మార్గముల నడుపుటకు, నాయ

కులు బాధ్యతవహింపవలసి యుండును. లేనియెడల తా మవలంబించెడి యుద్ధమపు గారవమంత రించును. కాంగ్రెసుసభ్యులు, సోదర ప్రజలు తాత్కాలికోద్రేకము చే గలిగించెడి బాధలను ఓడిమితో నహించి, ప్రేమ మూలము ననే ప్రతిఘటనలను తమవంక కాకర్పించుటకు బ్రయత్నింపవలయును. కార్పరేషను ఎన్నికలకు నిలిచిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే తమ ప్రతినిధులుగ బంపి, కాంగ్రెసుపట్లను మహాత్మునిపై నను గల ప్రేమను చెన్న పులివోటరులు గనుపరుప ప్రార్థనలు. జాతిభేదముల ననుసరించి వోటిచ్చుటకన్నను, పౌర ధర్మమునకు భంగకరమగు విషయ మింకొకటండ బోదు. పౌరసేవ ననన్యచింతతో నిర్వహింప గంకణము గట్టు కొనిన వారినే జాతి మతభేదమును పాటించక, ఓటరులన్ని కొనుట అత్యవసరము. జాతిభేదములను పాటిం చి, సంకుచితమార్గముల ద్రొక్కుటవలన, ఇంతవర కెట్టి య సర్థములు వాటిల్లనో జెప్ప నవసరములేదు. స్వరాజ్యశిక్షణకు అవకాశ మొసగెడి స్థానికసంఘములు, దేశసేవా పరాయణులతోను, స్వార్థరహితచిత్తులతోను నిండి యుండుట ముఖ్యము. అట్టి యవసరమునుచెన్న పులివారులు గుర్తించి, స్వధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించెదరుగాక!

అస్పృశ్యతా మహాసభ

గోదావరిమండలము అస్పృశ్యతామహాసభలను సమావేశపరచి, ప్రజలలో ఏవేదీయము గావించుచున్నందులకు సంతసించెదము. పండితులు పలువురు పూర్వాభిప్రాయములను తరచిచూచి, అస్పృశ్యతా ని వారణ యావశ్యకమని యంగీకరించుచున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. గోదావరిమండలరాజకీయసభలో, అస్పృశ్యతానివారణకును, అంతర్వర్ణ వివాహ భోజనాదులకును సంబంధములేదని స్పష్టముగ నిర్ణయించుటబట్టి, దీనిని చేపట్టుట కెవరికిని అభ్యంతర ముండజాలదు, అస్పృశ్యతానివారణను సంఘ సన్మరణక్రింద భావించుటకయినను వీలులేదు. కనీస మానవ ధర్మ మగుటచే, అస్పృశ్యతా ని వారణమునకు సంఘసంస్కారలే గాక వర్ణాశ్రమధర్మ పరాయణులుగూడ వెంటనే పూనుకొనవలసిన యవసరము గలదు. ఇందుకు వాగ్వివాదములతో నయి తము బనిలేదు. తోడిమానవుని పశువుకన్న హీనముగ చూడగూడదనుటకు, సిద్ధాంతరాధాంతము అవసరమా? ప్రస్తుతాచారమును ఏమతే కర్తయైనను సమర్థించునా? ఏ నీతియైనను ఒప్పుకొనునా? శాస్త్రమున కయినను, అహింసాధర్మమునకును, సోదరప్రేమకును, విరుద్ధముగ వ్యాఖ్యానముజేయుట, కడుంగడువిరుద్ధము. హిందూమతమునకు కళంకముచెచ్చుట కింతకన్నను వేరుమార్గముండబోదు. అస్పృశ్యతానివారణ, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి కంతకను మూలాధారమగుచున్నది. లేనియెడల, హిందువులు ప్రపంచమున తలయెత్తుటకు గాని, హిందూసంఘమునుపునరుద్ధరించుటకుగాని సాధ్యపడదు. హిందూ సంఘము ఇతరసంఘములతోబాటు ముందుకు బోకుండుటకు, లోపల గూడుకొనిన మాలిన్యమే కారణము. దానిని నివారించుకొనక, హిందువు లితరులను

నిందించి ప్రయోజనము లేదు. హిందువులలోని, ఆర్య, సనాతనాదిసంఘముల ప్రముఖులందరును, అస్పృశ్యతను నివారించవలసిన యవసరమును గ్రహించిరి. మాలవ్యాసాది ప్రాచీనాచారవ్రియుడు గూడ, ఇట్టిసన్మరణ మవసరమని చాటెను. స్వల్ప కాలములో దేశాభిప్రాయమునందు గలిగిన గొప్ప మార్పుబాద, అస్పృశ్యత త్వరతో సంతరించుననుట కావంతయు సందియములేదు. తమకు స్వాతంత్ర్య మతిత్వరలో సిద్ధింపవలయునని గోరెడి ఉన్నత జాతులు, అట్టి స్వాతంత్ర్యమునందు నిమ్న జాతులు పాల్గొనగూడదని శాసించుట పరిహాసాన్వదముగ నుండదా? అస్పృశ్యతానివారణకు నడుముగట్టనియెడల, ఉన్నతజాతులస్వాతంత్ర్యాభిలాష నిస్సారమగును. భారతజాతీయోద్వేగము బూటకమగును. అస్పృశ్యతను పారద్రోలి, స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి తోడ్పడుటకు, అన్నిపక్షముల వారును వెంటనే ముందుకువచ్చుట ధర్మము.

గుత్తి అదనపు పోలీసు

ప్రభుత్వమువారు కోర్టు మర్యాదలను

తిరస్కరించుట

ది. 22. పి. కేకేస్కోగారు చిత్తూరునుండి 20 వ రేదీన యిట్లు తిరిగివచ్చిరి:—

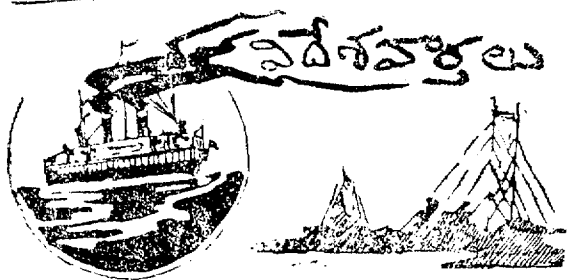
గుత్తి అదనపు పోలీసు గూర్చి ప్రభుత్వ ప్రకటన హైకోర్టులో విచారణ క్రింద నున్న కేసులను గూర్చి పక్షపాతము నుడుపుటచే నిందాహముగ నున్నది. దౌర్జన్యపు కొట్లాట యందు పాల్గొనిన నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన 25 నుండి 10 మంది, అపిలు జేసికొనిరి. వారిలో నొక బాల వితులువు గూడ గలదు. జ్యూరీలో అధికసంఖ్యాకులు జెప్పిన అభిప్రాయములో నేటిభవింపక జడ్జిగారు కేసు నిలుపుజేసిరి. జడ్జిగారు జ్యూరీ యెల్లరు కలసి చిన్నప్పర్డెని విమడలజేసిరి. గవర్నమెంటు స్టేడరు ఫలహా ననుసరించిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు కోరినను గూడ ప్రభుత్వమువారు అపిలు చేయలేదు. అయినను ప్రాసిక్యూషను సాక్షి ఒకడు అర్జీపెట్టుటచే ఒక జడ్జిగారు అపిలును స్వీకరించిరి. ఈకేసు లన్నియు గూడ విచారణకుం దున్నది. ముగియలేదు. లామెంబరుగారి కివన్నియు తెలిసి యుండవలెను. కోర్టు మర్యాదలను ప్రభుత్వమువారే అతిక్రమింపవచ్చును? తీవ్రమృదుంపగము, తుపాకులు, రివల్యూరులతో కొట్టుకొనుట మున్నగు విషయములు ప్రాసిక్యూషను సాక్షి తెలిపినవి నిజమని రుజువు గావలసియున్నవి. గా|| లామెంబరుగారు రాముర్తి విషయమున తెలిపిన విధానము మర్యాదలనుండి భిన్నముగ నిర్వహించు ప్రవర్తించుటకు కారణములు వెల్లడిజేయుటకు బదులు గుత్తిలో, సంబంధములేని యితర గ్రామములలోను అదనపు పోలీసు ధళము ప్రవేశపెట్టిరి. ఆశ్చర్యకరమగు తమ నూతన యోధులులను సభిమంతుకొనుటకై పోలీసువారు చెల్వినచెల్ల నిజమని నమ్ముచు గొప్ప పారబాటా నర్పి నిందార్హముగ ప్రవర్తించిరి.

అద్వానీగారి ఏకపత్ని

వివాహాదటము

హైదరాబాదు (సింధు), మే 30:—వేరువేరు హిందూ సభల యజమాన్యముక్రింద సింధుదేశపు హిందువులందరను సమావేశమై కడచిన సమావేశములో బొంబాయి కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుబడిన దుర్గాదాసు అద్వానీగారి ఏకపత్ని వివాహ చట్టమును బలపరచిరి.

లాయడు బారేజిస్క్రీము పనివలన కరాచీ హైదరాబాదు నుక్కురులకు టిలిఫోనుసంబంధ మేర్పాటు చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

యువరాజు సంచారము

మనకు దేశీయుల స్వాగతము

యువరాజు హితవు

మనకు, మే 20:—జనలు గుంపులు గుంపులుగ యువ రాజును పర్యవేక్షించి సన్మానపత్రముల నర్పించిరి. కాలిబాటను బోవువానికి ప్రమాదము రాకుండుటకైగాను దేశీయ ఆశీర్వాదములను గుంపు దగ్గరకు రావీయిరేదు. తదనంతరము యువరాజు దేశీయుల కుష్టుబోగ వైద్యాలయమును గమనించిరి. రోగులుత్సాహముతో గన్పించిరి.

ప్రత్యేక వేదిక యువరాజునకు, ముఖ్యమంత్రి అధిపతులను ఏర్పాటుజేయబడెను. ప్రధాన నాయకుడు యువరాజు నాహ్వానించుచు కాంతి విశ్వరూపుడు బ్రతుకు తమకు గలుగ చేసినందులకు కృతజ్ఞతను జూపిరి.

యువరాజు ప్రత్యుత్తరము

బసోతలపట్ల రాజు చూపవలసిన పితృ ప్రేమనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. తమ ఆధ్యాపకుల మాటలను వినిపరచినయిదు వారే తమజ్జీలకు విద్యను నేర్పదరనియు వారి భూమిలను లాభకరముగ వినియోగించుకొనటకు మార్గమును బోధించ గల రనిరి.

సన్మానపత్రము లందజేసిన పిదప యువరాజు నాయకులకు వెండి పాన్సు గల కట్టలను కొందరకు బహుమతి జేసెను.

భారతదేశ రాచకీయ పరిస్థితులు

రోనాల్డు మే ప్రభువు, దానుగారి భావము

లండన్, మే 27:—సినియ హోటలులో 18 వ కలకత్తా విందు సందర్భమున సర్ రోనాల్డు మే ప్రభువు, వింటర్ క్లక్ ప్రభువు, రోనాల్డు మే ప్రభువు మున్నగువారవచ్చిరి. ల్యాంగ్ ఫెడ్ జేమ్సుగారు అధ్యక్షతను వహించిరి.

నాటి విందునకు వీలగుగా రతికి, అతడిట్లు చెప్పెను.

భారతదేశ పరిస్థితులు ఇటీవల కొన్ని నెలలనుండి యభివృద్ధిగాంచినవి. అసలు పరిస్థితులేర్పడినవి.

ప్రభుత్వము ప్రత్యేక తెగల సంఘర్షణము ఎక్కువగ నున్నది. లంచగొండితనము, బెడదంపు, రాచకీయఅయుధములగై కొనబడుచున్నవి. రాచకీయోద్దేశ్యములకుగాను స్థానిక సంఘము లన్నిటిని వశీకరించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. మన తప్పులు, లోపములున్నను, ఇండియాలో మాకున్న సంబంధము నెరవేరదని నమ్ముటకు వీలులేదు. కారణము గనిపించదు. మన సంకల్పము నెరవేరదనుకొనుటకు సిగుబడవలసిన కారణము లేదు.

రోనాల్డు మే ప్రభువు

సి. ఆర్. దానుగారి వైఖరి బాగుగానే యున్నది. అదరదీయమేగాని ఇంతమాత్రాన ఇదివరలో జేసిన హానిని పోగొట్టువనురా దనిరి. అట్టి పొరబాటు బడరాదనిరి. తమ వైఖరిని దెలిపినంత మాత్రాన అంతరించునపు ననుకొనరాదనిరి.

భారతీయులకును బ్రిటిషు జాతివారిని బయలుదేరిన అపహాములును, అనుమానములును అంతరించవలెననిరి.

ఇంగ్లండులో భారత దాడులు

రీడింగు ప్రభి చూచుట

లండన్, మే 27 :—ఎలిజబెత్ గ్యారెటు యందర్భక్త వైద్యాలయమునకు రీడింగు ప్రభి ఏగెను. అచట ఇద్దరు భారత బాచులు ఆమెకు గన్పించిరి. వారు మంత్రసాని పరీక్షను పూర్తిజేసిరి. తండ్రియను బొందిరి. 1928 లో రీడింగు ప్రభి నిధినుండి వీడి సామ్యునిచ్చి ఇంగ్లండు బువీరట. వీరికేర్తు లవిన మేవా, మారబ్, ఇద్దరును కన్యకలే. రీడింగు ప్రభి వీరిని జూది ఆనందించెను.

సర్ బ్యాసిలు బ్లాకెటు

ఇంపీరియలు బ్యాంకు యుద్యోగము నిజముగాదనుట లండన్, మే 27 :—ఆదాయ 11/40, తాను ఇంపీరియలు బ్యాంకు యుద్యోగమును స్వీకరించెద నన్నమాట యపత్యమని బ్లాకెటుగారు వెలుపుచున్నారు.

ప్రీస్టేటునాయువా ప్రచారము

లండన్, మే 28:—ప్రీస్టేటునాయు వా ప్రచారమును గూర్చి వెలుపుచు బ్రాడ్ బ్యాంకు వ్యవహారములతయ ప్రభుత్వ స్వాధీనములోనేయుండుననిరనియు పత్రికలలో ప్రభుత్వ మవారు ప్రధానకార్యాలయమునెల్లొల్పినవార్తనియు ఇంకొక చిన్న కార్యాలయమును కామ్యూన్ నిర్మించ నున్నారనియు పాన్థుమాట్ల జనరలు వామగారు దెలిపినటులు దెలిసిన పత్రికా విలేఖరి వెలుపుచున్నాడు.

బ్రిటిషు ప్రేడ్ యూనియనులు

యూరపులో ముఖ్యమైనవి.

ట్రాట్సింగారి యభిప్రాయము

లండన్, మే 28:—నేడు యూరపులో ప్రేడ్ యూనియనులు చాల ముఖ్యమైనవి. వీనినే సోవియటు ప్రతికూలు యథా మాతృకగ ట్రాట్సింగారి యువస్వాసమును ప్రకటించుచున్నవి. ఈయభిప్రాయమును ఇటీవల అంతర్జాతీయవిప్లవకారుల కాంగ్రెసునందు జేయబడిన తీర్మానమును ఒకేపోలికగ నున్నవి. అంతర్జాతీయసంఘమువారు కమ్యూనిస్టు నాయకులకు తోడ్పడనున్నదనుకొనుచున్నారు. అమెరికా యన్నచో యూరపునకు ఇప్పుడు ప్రతికూలాభిప్రాయము అని ట్రాట్సింగారి రనుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు యుద్ధములు

బ్రియండుగారి ప్రకటనము

లండన్, మే 27:—ఫ్రాన్సు, యుద్ధములు నెగ తెట్టదలచెనను వారిమాట తప్పని ఘంటాపథముగ వెలుపుచున్నాడనియు ప్రభుత్వమువారు పరిస్థితుల నెదుర్కొన నిశ్చయించిరనియు అప్పుడే ప్రభుత్వమువారు ఋషభమస్వనంతను పరిక్షించుటకు మొదలిడిరనియు ఫ్రాన్సుకు ఋగ్రుతుల మనిషిండు కొనుట కిష్టపడదనియు తా మియవలసినఋణములను పరిష్కారము చేసికొనెదమనియు కాని తాము వ్యాయమగు వ్యయములను గోరుచున్నార మనియు ఋణదాతలు అట్టి వ్యాయముతో ప్రవర్తించెదరని నమ్ముచున్నారనియు ఫ్రాన్సు ఎగ తెట్టెనుననియు అమెరికా యుద్ధబాలదనియు బ్రియండుగారు దెలియజేసిరి.

జనీవా కార్మికసభ

భారతదేశ కార్మిక పరిస్థితులు

నిరుత్సాహము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 31:—జనీవా అంతర్జాతీయకార్మికసభలో భారతదేశ కార్మిక పరిస్థితులగుర్చి భారత కార్మికప్రతినిధి జోసీగారి పలవోదారగు చమకలాలుగారు అతివిచారకరిముగ నిరుత్సాహముతో నుపన్యసించిరి. స్వదేశ సంస్థానము నందున్న దేశములు 1/3 వంతులు దేశము నిర్బంధ కార్మికత్వంలో నున్నదనిరి. కన్యాగుర్చి జోసీగారు చెప్పిన దానిని ఆమోదించిరి. దానికి అనుకూలముగ ఈస్టు ఆఫ్రికా స్టాండర్డు పత్రికలో కన్యాగవర్నరు యువస్వాసమును జూపిరి. ఈ యువస్వాసము 1918 ఫిబ్రవరిలో ఇవ్వబడెను. 'రిజర్వేషన్' పదవి ఇంకొకచోట పనిని జూదుకొనునటులు దేశీయులను జేయుటకు వారిపై పన్నును విధించుట మార్గమని కన్యాగవర్నరు నెను. ఇదేమొస్తదగు వ్యాపారాధ్యండునుగూర్చి తూర్పు ఆఫ్రికా విచారణసంఘమువారు రన్నమాటలను దెలియజేసిరి. ప్రస్తుతము మహాసంక్షోభము ననుభవించుచు దౌర్భాగ్యముం దున్న కార్మిక జనులకు నిజముగ తోడ్పడునటులు కార్మికకార్యాలయము పనిజేయవలె ననిరి.

రోడే: యాల్ ట్రాన్సుపోర్టు

యభివృద్ధిని వేదికము

లండన్, మే 29:—కర్నూలు ఎల్వెస్టెన్ ట్రాన్సుపోర్టు లండు హిలే గారిని రోడే: యాల్ ట్రాన్సుపోర్టు అచట రైల్వేట్రాన్సుపోర్టు ఎంతవరకు అభివృద్ధి గాంచినో తెలియజేయుటకు నియమించిరిని సర్ హెన్రీబర్నిస్గారు దెలియజేసిరి. ఆగ్స్టులో రోడే: యాల్ ట్రాన్సుపోర్టు బయలుదేరెదరు.

మోటారుబండితో ఎడారిని దాటుట

బర్మాడ్, మే 29:—జెరూసలంనుండి బర్మాదువరకున్న 700 మైళ్ల ఎడారిని రెండు మోటారుబండితో నిర్వహించు రోడ్ గారు జయప్రదముగ దాటగల్గిరి. తాను భూమిమీద బోవునపుడు బ్రిటిషు మ్యాండేటు రాష్ట్రములోనుండి పోలీసునివచ్చెననిరి. ఎడారిని దాటుటకు 32 గంటలు పట్టెను. నయిర్క గారితోనూడ వైమానికాధికారి వెళ్లెను.

బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులు

సోఫియా, మే 30:—ప్రవాసమున కంపబడిన ముస్లిములకు, కమ్యూనిస్టులు యుగోస్లావియానుండి బల్గేరియాలో ప్రవేశించిరిని తెలియుటచేతను ప్రెట్టిటజగ్రామములో దాగొని యున్నారనియు దెలిసి అధికారులు ఒకసేనాధిపతిని కొంత పోలీసువలతో వారిని బట్టుకొనుటకు బంపిరి. ప్రవాసితులు వీరినిచూచి సేనాధిపతిని జంపిరి. తరువాత తప్పించుకొని పారిపోయిరి.

ఇటలీవైమానికుడు డిసినిడ్ గారు కోపెనగునువీడి మే 31 తేదీ యుద్ధయ మనకు బ్రూముకు బయలుదేరెను.

చీనావార్తలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ష్యాంగ్ హై, మే 31:—ష్యాంగ్ ముచే పీఠులు నిర్జనముగ నున్నవి. కాని విద్యార్థుల ఆశక్తము నీయగ నిష్పన్నతే అడంగి యుండుటచే కట్టుదిట్టములను సాగించుచునేయున్నారు. ఇంతవరకు 30 మందిని అరెస్టుజేసిరి. ఇందులో చాలికులు అరెస్టుగా లేదు. దొమ్మిలో ఎవరో కొందరు కలసిరి. పోలీసుస్టేషనులో విద్యార్థులు బలాత్కారముగ ప్రవేశింపకుండ జేయుటకును ఘోర ఫిలితములను చేకూర్చు కార్యములను సంఘటిల్లుకుండ పోలీసువారు ఇట్టి చర్య నవలంబించిరి. విద్యార్థులు ఆయుధములను స్వాధీనముజేసికొనదలంచిరి. దానిని నాపుజేసిరి. చీనావార్తలు ఈ విషయమై నిదానముగ వ్రాయుచు చీనా ప్రభుత్వమువారు ను, విదేశాంగ అధికారులను వ్యవహారమున వశపరచుకొనిరిని దెలియజేయుచున్నవి. మరల ఎట్టి చిత్తులు లేకుండ వ్యవహారమును అనుకూలముగ పరిష్కారము చేసికొనగల రని వార్తాపత్రిక లనుకొనుచున్నవి.

బొంబాయిలో స్టేటుకొన్నిలు అభ్యర్థితము

బొంబాయి, మే 30:—బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు గాల్ లల్లూభాయి క్యామలదాసుగారు నియమింపబడిరి గావున స్టేటుకొన్నిలులో వారిస్థానే ఖాళీయైన స్థానమునకు బొంబాయినుండి హరవేతారాం దీక్షితులుగారు నిలుచుండున్నారు. (ఆ. (వె))

బొంబాయి, మే 30:—దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి కారపా రాష్ట్రములో బొంబాయివచ్చిన క్రాస్తునుకేరను ఆంగ్లేయుడు బొంబాయి పోలీసువారిచే సరెస్టుచేయబడెను. సింగపూరు గవర్నమెంటు అడ్మినిస్ట్రేటరు నమ్మక ద్రోహమునకై అరెస్టు చేయుచునగా చేసితినిని పోలీసు ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను. సింగపూరునుండి మనుష్యులు వచ్చేవరకు వానిని రిమాండులో నుంచ వలసినదని మేజిస్ట్రేటు యుక్తత విచ్చెను. (ఆ. (వె.))

బి. యస్. రైల్వే ట్రాఫిక్ నూపర్చుంటు చక్రధరపూరు నుండి మే 31 తేదీన యిట్లు తంతిచేయుచున్నాడు:— 30 తేదీన 444 ఎగువ గూడ్సుబండి రాజగన్ పూరు సోనాకం స్టేషనుల మధ్యపోవుచుండగా తి వాగులు పట్టాలనుండి తొలగి త్రోవ కడ్డముగా పడెను. ఈత్రోవ 10 గంటలకు పరిజేయబడును. (ఆ. (వె.))

హాజియాత్రికులు

‘అలాదీ’ యోడ 5 వ తేదీని బొంబాయినుండి
వయనమగును

ఇదియే యాఖరియోడ గాన యాత్రికులు
తొందటగా చేరవలయును

బొంబాయి, మే 30:— మాలానాపాక తాళిగారిట్లు
తంతునిచ్చుచున్నారు. ‘అలాదీ’ యోడపై ప్రయాణము కాద
లడన యాత్రికులు బొంబాయికి 5 వ తేదీ లోపునను, కరా
చీకి 7 వ తేదీ లోపలను చేరవలెను. టర్నరు మారిజను కంపెనీ
వా రాటుపందలకుంది యాత్రికులుందుచో నీయోడను బయ
లుదేరియును మనుచున్నారు. గుర్జిస్తాన యోడలో ప్రయా
ణికులను దీనికొనుట యాసిరి. ఇప్పటికిచ్చట నూరుగురు ప్రయా
ణికులు గలరు. కరాచీలో గూడ నిల్లే కొందఱుండవచ్చును. ఆలస్యముచేయక వెంటనే రాగోరువారిచ్చటికి తంతునియవలెను
జాతీయపత్రికల నీవార్త ప్రచురించు తప్పక ప్రచురింపం
గోరవలెను.

బొంబాయి, మే, 31:— మాలా నా పాక తా
ళిగారిట్లు తం తు నిచ్చు చున్నారు. ఓడల కం పెనీ
వారి కచేరినుండియు యాత్రికులు మజిలీ భానానుండి
యునిప్పుడు వచ్చిరి. తొరుమాంజను కంపెనీవారు తమయో
డను 4 గాని 5వ తేదీలందు బొంబాయి నుండి బయలుదేరి క
రాచీ 7 గాని 8వ తేదీలందు చేరును. ఇదియే యాత్రికుల కా
ఖరియోడ. ఓడలో సౌకర్యములు చాల బాగుగనున్నవి. కా
వున యాత్రికులు వెంటనే బొంబాయి గాని కరాచీ గాని చేర
వలయును. (ఆ. ప్రె.)

ఓడలు

బొంబాయి, మే, 30:— ‘రాజ్యక్’ యోడ బొంబాయి
తపాలాతోను లండను మా ర్నెల్సు పో వు ప్రయాణి కు ల
తోను నేడు బయలుదేరినది. ఇది యేడెనురేపునీధి మాల్దేవియా
యోడ తీరపాలను ప్రయాణం నందశయను. ‘రాంపూరా’
యోడ తపాలా తో 28వ తేదీ లక్ష్మీవారమునాడు లండను
చేరను.

సిటీ ఆఫ్. లండను యోడ మార్నెల్సు 27వ తేదీని చేరను.

బీహారు బరిస్సాలందు పంటలు

కలకత్తా, మే 30:— బీహారు బరిస్సాలందు రాగిపం
ట తూర్పు ప్రాంతములం దింకను ప్రోవుచేయఁబడుచున్నది.
గతించిన యాటువారముల నుండి కురియుచున్న వర్షము భూమి
దున్న విత్తనములు జల్లి ధాన్యపుపంట కనుకూలముగ నుండు
నట్లులున్నది. బీహారులో భాద్రాపది పంటకుడ తయారగు
చున్నది.

SALE NOTICE.

వేలం ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా బెజవాడ తాలూకాలో సాతు
వల్లూరు ఎస్టేటు ఒకటవపార్టులోని వల్లూరు, దే
వరపల్లి గ్రామములలోని కృష్ణలంకలున్న 1335 వ
ఫసలీకి సాగు నిమిత్తమున్న, పశువుల మేత నిమి
త్తమున్న, ఈసంవత్సరము జూను 12 వ తేదీన
వగలు 12 గంటలు మొదలు బహిరంగముగా వ
ల్లూరు గ్రామములో వేలం వేయబడును. పాట
పాడ దలచిన ప్రతివారున్నూ పాటపాడుటకు ముం
దుగా ప్రతి కేసుకు రు 50 చొప్పున ధరావతు
కట్టవలయును. పాట ఆఖరు అయిన వెంటనే సదరు
ప్రథమధరావతుతోసహా పాట మొత్తములో 4 వ
వంతు డిపాజిటుక్రింద చెల్లింపవలయును.

మిగతవర్తకులు పాటకాలమును తెలియచేయబడును.

సాతు వల్లూరు 1 వ పార్టు } వేమూరి శివసుబ్బారావు,
ఎస్టేటు మేనేజరు ఆఫీసు, } సు. నేజరు.
బందరు, 29.5.25

ఆర్థిక విచారణ సంఘము

మధ్యతరగతి నిర్వాహకసమన్వయ

రవ్ బ్రూక్ విలియమ్సుగారి సాక్ష్యము

సిద్ధా, మే 30:—పట్టుక యిస్కర్యేషను కాఖి డైరెక్టర్
రగు ప్రాఫెసరు రవ్ బ్రూక్ విలియమ్సుగారు ఆర్థికవిచారణ
సంఘమునెదుట సాక్ష్య మిచ్చిరి. ప్రారంభపు, ప్రతికొంతకా
లానంతరము ఆర్థికవిషయములను విచారించుట ముందినవి విలి
యమ్సుగారు డెప్యూ యివిషయములను గురించి సమాచారము
లను ప్రాఫెసరి ఫరిమానుట అవసరమని డెల్వెను. కాని తీవ్ర
రూపమును దాల్చి ప్రభుత్వమును నెదుర్కొను చున్న సమన్వయ
మధ్యతరగతియందు వ్యాపించుచున్న విద్యాధికుల నిరుద్యోగ
సమస్య దీనిని బరిష్కరించుటకు ప్రస్తుత మనుజునందున్న వి
ద్యావిధానమందు పరిపూర్ణముగ సంస్కరణములు గావించవల
యును. అంతయ కాక సాంకేతికవిద్యయందు ఆరి తేరినవార
లకు గొన్ని ఉద్యోగముల నిచ్చుటకు పరిశ్రమలను ప్రోత్సాహ
ము చేయవలయును సాంకేతిక విద్యావ్యక్త్యకతను బ్రజల కెరిం
గించి, నచ్చజేయుటకు ప్రభుత్వము విసారముగ ప్రచారము
చేయవలయును. దేశమందు వివిధప్రాంతములం దుండి సంపా
దించిన విషయములు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల సహకారముతో
కేంద్రస్థాపితకలు సంఘమువారు సంపాదించవలయును. వివర
ములతోగూడిన తెక్కలను సంపాదించుటకు రాష్ట్రీయ దొర
తనములు ఆదాయములో మాటికి ఒకరూపాయ చొప్పున వ్య
యముచేయవచ్చును. ఇందుకొరకు కేంద్రప్రభుత్వ మెంతసామ్య
వ్యయముచేసిన నంతలాభముగ నుండును అని సాక్షి డెల్వెను.
(ఆ. ప్రె.)

వర్ష పాతము

సిద్ధా, మే 31:—పడమటి తీరమందు తొలకరినాన
గురియుచున్నది. వాయవ్యములకు వర్షము వ్యాపించు చున్న
ది. బంగాళాఖాతమున కుత్తరమందు తొలకరివర్షము చాల త
క్కువగనున్నది. దక్షిణబర్మా, కుమయూను కొండలు, తూర్పు
ఉత్తర పంజాబులందు, ఫరిహద్దు పరగణానందు, పడమటి
మధ్య యిండియా, కొంకణము, మళయాళములందు వర్షము
సామాన్యముగను, తూర్పురాజపుత్రస్థానము, మధ్యరాష్ట్ర
ము, బొంబాయి, డక్కను, ఉత్తరమైదరాబాదు, లందు ఆ
చుటచ్చటను వర్షము గురికాక, బెంగాళ, ఉత్తరకము,
ఫోటానాగపురము, పడమటి సంయుక్త రాష్ట్రము
లందు, పంజాబునకు నైర్వతిక్షునందు, ఘూర్జరము, మదరాసు
న కాశ్మీరదిశయందు వర్షము స్వల్పముగ గురికెను.

రంగూను, చేసిన, డైమండుదీవియందు 2, కలకం 1½,
సియల్కోట 1, అంబాలా ½, డల్హౌసీ 2, పినావక, అబూశిఖ
రము 1, అజ్మీరు 1½, జమశురం, నీమకు ½, హూషియంగ
బాదు 1½, మంగళూరు 3, కల్లికోట, కడలూరు 1, కోడైక
నాలులందు 1½ అంగుళములవర్ష ముగరికెను.

నూచన:— ఘూర్జర, తెలుచ్చిస్థానములందు ఆర్థికముగ
ను, పంజాబునందు తక్కువగను వర్ష ము కురియవచ్చును.
(ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి వర్తకసంఘము

బొంబాయి, మే 30:— బొంబాయి పురపాలకసంఘ
మిదివఱలో వహాలుచేయు పద్ధతికి మాటుగా ఘోటిపన్ను వహా
లుచేయుట కాలోచించుచున్నారు. దీనికి బొంబాయివర్తక సం
ఘమునా రాక్షేసింపిరి.
(ఆ. ప్రె.)

ది మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

ప్రత్యేకం వెనీ

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటిసు

మద్రాసునుండి బెంగళూరికి పోవుపట్టియు, బెంగళూరి
నుండి మద్రాసుకు వచ్చుపట్టి ఎత్తుపెన్ను బండ్లనుండి డైనింగు
కారు 5.6-1925 తేదీనుండి తీసివేయబడును. ముందుగా మద్రా
సు స్టేషను నూపర్కోటెజ్ డెంటుగారికి లేక బెంగళూరుసిటి
స్టేషనుమాపురుగారికి తెలిసిన మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను, ఆర
కోణం, తోలాచ్చెట్ మొదలగు స్థలములందు టిఫిన్, బ్రెడ్
ఫాస్టు, బుట్టలందు సరఫరా చేయబడును. మద్రాసు సెంట్రల్
స్టేషనునుండి బయలుదేరుటకుమునుపే తెలిసిన డాక్ ఎత్తుపెన్ను
బెంగళూరుసిటి రాత్రి 7.30 నిమిషములకు చేరినతక్షణం
డిన్నర్ సరఫరా చేయబడునని యిందుమూలముగా అందరికి
తెలియజేయడమైనది.

వాఫ్ చట్టము

బొంబాయి రాజధాని కంత్తును వర్తింను
నటులు ప్రభుత్వపకటనము

బొంబాయి, మే 30 మహమ్మదీయుల 1925వ సం॥ పు
వారిచట్టము జూను 1వ తేదీనుండి బొంబాయి రాజధాని కం
త్తును సింధురాష్ట్రీయసహా వర్తింనునటులు ప్రభుత్వము నిశ్చ
యించిరి. కాని చట్టపు నియమములనుండి
దాహ్లాదిబోహరాసంఘమును వదలివేసిరి. కారణమేమనగా
ప్రధానస్వామ్యస్థానమువా రాసంఘపు ముల్లాకతేనియొద్దనున్న
యాస్తికి ధర్మకర్తగా నిశ్చయించిటూహించిరి. ఈవిముక్తి
మూడు సంవత్సరముల వఱకుగాని, ప్రభుత్వమిలాపున మఱి
యొక నిశ్చయము చేయువఱకుగాని యుండును. కాని బోహరా
సంఘముందు కొండలు తమకుగూడ చట్టముయొక్కలాభము
పొందుటకు ఏలులేకపోయెనని గర్హించుచున్నారు.

బెజవాడలో ప్రధానమంత్రికి స్వాగతము

మ్యునిసిపలు సంఘమువారు

సన్మానపత్రము నీయరు

ప్రధానమంత్రికి రేపు బెజవాడలో మ్యునిసిపలు సంఘ
మువారును బెజవాడ - నందిగ్రామ తాలూకాబోర్డుల వారును
సన్మానపత్రముల నీయరుని నిర్ధారణగా తెలిసినది. మంత్రివలన
నియమింపబడిన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు మాత్రమే సన్మానపత్ర
ము నొసంగుటకు పొరులను ప్రోత్సాహపరచుచున్నాడు. బెజ
వాడ మ్యునిసిపలు కలనరమునకును ఇపుడు మ్యునిసిపలు సం
ఘాధ్యక్షుడుగా నున్న అయ్యడేవర కాశేకర్ రావుగారిని ఇత
రులను ఆరెప్టు చేయించుటకును యాప్రధానమంత్రియే. ముఖ్య
కారకుడు గాన ఆరెప్టు గౌరవము గల పౌరు లెవ్వరును స్వాగత
మునకు పాల్గొనరు. (స్వకీయనిలేఖరితంతివార్త)

రైల్వే బుక్కింగుగుమాస్తాల కేసు

మోదరాబాదు (సింధు), మే 30:— రెండుకాన్వెన్
అర్డరులలో రైల్వేకంపెనీని మోసగింపవలెనని కుట్రచేసిరిని
నిందపొవబడి సిటీ మేజిస్ట్రేటువలన వేరుకర శిక్షలును ఒ
క్కొక్కడు 1000 రూపాయలజరిమానాయును నిధింపబడిన
మోదరాబాదు స్టేషనులోని 5 గురు బుక్కింగు గుమాస్తాల నె
వన్ను అప్పీలులో మోదరాబాదు సెషన్సు జడ్జి నేడు తీర్పు
చెప్పెను. ఒక ముద్దాయి విడుదలచేయబడెను. మరియొకనికి
జరిమానా 250 రూపాయలకు తగ్గింపబడి శిక్ష జూర్పులేవవరకు
మాత్రము నిధింపబడెను. తక్కిన మువ్వరును రిటైరు కమ్మిని
జూరబడిరి.
(ఆ. ప్రె.)

బెర్లిగ్రాము గుమాస్తాలపై కేసు

మోదరాబాదు (సింధు), మే 30:— బెర్లిగ్రాము లాలస్య
ముగానిచ్చినందున కట్టురునును సహించినందులకై సిటీ మే
జిస్ట్రేటువద్ద కరాచీ పోస్టు ఆఫీసు సిగ్నలిద్దరు విచారింపబడు
చున్నారు.
(ఆ. ప్రె.)

నరసాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

వాది గోకుటి బాపిరాజు శర్మ 05 20/25

VS

ప్రతివాదులు:—1. నడవిస్వామిగాడు. 2. యా
నరసిగాడు, 3. యాలక్కడు, 4. యా. వీరాస్వామిగాడు. 5
యా. వేములుగాడు, 6 యా రామస్వామిగాడు, సర్వాపురం
తాలూకా కాజ.

నాక్లయింట్లు ఆయన వాదిపేర 1 మొదలు 8 ప్రతి
వాదులు 9-1.12 తేదీని వ్రాయించియిచ్చిన తృఖాదస్తావేజు
బాకీ రాబట్టుకొనటకై వాది దావా దాఖలుచేసియున్నాడు.
సదరు దావాలో 1, 2, 4, 5 ప్రతివాదులు ప్లీడరుగారిద్వారా
అప్పీయర్ అయినారు. 3, 6 ప్రతివాదులు అప్పీయరెక్కు నిమి
త్తం 20.6.25 తేదీని నాయివా వున్నది. ఆ తేదీని సదరు 3,
6 ప్రతివాదులు అప్పీయర్ కానియడల ఎత్తుపార్టీ చేయబడు
దురని తెలియపరచడమయినది.

వై. నారాయణమూర్తి వక్సీలు.

బంధన (స్వకీయ విభాగం)

మే 29:—తుపాను అనంతరము మొదటి రైలుబండి ని వృత్తినిము బెజవాడలో 6-30 గంటలకు బయలుదేరినది. నాడు రైలుబయలుదేరని చాలమందికి తెలియదు. అయినను ప్రయాణికులు చాలమందిగలరు. రామవరస్వామి మొదలు దోసపాడువరకుగల రైలుమార్గము పూర్తిగ చెడిపోయినది. ఉప్పులూరువద్దగల సుమారు ఒక ఫర్లాంగువరకు తెగకోసికొని పోయి పెద్దగండి వడినది. రామవరస్వామి దోసపాడువరకు గల స్టేషనులు, వెంటింగుపెట్టు చాలానష్టమయినవి. ఇందువల్ల వెంటింగుపెట్టే రేకులు ఇనుపచట్టము పూర్తిగ ఎగగొట్టితేయబడినది. ఈపాడునుండిన్న ఫాక్టరీలు కొన్ని పూర్తిగను, కొన్ని చాలవరకునూ నాశముచెందినవి. తిరిగివ్యవస్థాపనము యావత్తు పాడుపడి పోయినది. మాయవారల గుండెలు చెడిపోవుచున్నవి. తుపాను లో జరిగిన ఈ కండు స్టేషనులకు గల దూరము అనగా సుమారు 15 లేక 20 మైళ్లు పెడలైనది లేక 6 అడుగులనీరు వెలుపలై మహాసముద్రమువలె ప్రవహించినదని చెప్పవచ్చును. వర్షము అత్యధికముగా కురిసింది గుడివాడనుండి ఇల్లాధికమువరకు లేదు. గాలి తాగునీరు ఎక్కడాగానే కలదు. ఫాక్టరీలు, ఇండ్లు కప్పలుపోయితిమిగా కనిపించుచున్నవి. కవులవంపద పోలరాజుకాలవ తెలిగండివడినంతయు పాలములమీద ప్రవహించినది. ఇప్పటికి వారము దినములనుండి తీవ్రమయినగాడ్డులు వీచుచున్న నీరు తగ్గక ఉడ్డుల నీరు పెట్టినట్లుగా నీటిమయమై కనిపించుచున్నది. రామరామ వర్షముచాలాతక్కువ కురిసినట్లు కనిపించుచున్నది. చిలకలపూడి స్టేషను చాటి బందరు స్టేషను రెండుమూల ఫర్లాంగులు ఉన్నదనగా సముద్రపు ఉప్పునీరు రయలుకట్ట మీదనుండి పొర్లి ప్రవహించినట్లు నిదర్శనముగా కనిపించుచున్నది. ఈ పై ఎవనిచ్చినదనుటకు సందేహములేదు. కాని ఒక్క అలమాత్రమే వచ్చి వాయుమార్గము తిరిగిపోవుటవల్ల వెంటనే వెనుకకు లాగివేసినది. ఈ ఉప్పు నీరు బందరుపట్టణమునకు నష్టములకలగ పోయినను సముద్రతీర గుండ్ల గ్రామములు చాలానష్టపడి యుండుననుటకు సందేహములేదు. ఏయే గ్రామములు ఎంతవరకు నష్టము పొందినవిో ముందుగాని తెలియదు. ప్రస్తుతము మావట్టణమునకు చెందిన గిలకల దిండి బందరుకోట సముద్రపునీటిచే ముంచితేయబడినందున ప్రాంతము మంచినిరు లేక చాలాఅనృతమయిపోయినది. ఆ ప్రాంత నకు వైపులు లేనందున మ్యూనిసిపాలిటీవారు పీపాలతో ముంచి నీరు సప్లయచేయుచున్నారు. బందరుపట్టణమందలి నష్టమును గూర్చి ముందు వ్రాసినాము.

ప్రస్తుతము ఒక్కవిషయము మాత్రము వ్రాయవలసియున్నది. తుపానుదినములలో పట్టణములో కలెక్టరు గారి, డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి, పోలీసు సూపరింటెంటుగారి ఎవరులేరు. 15వ తేదిక గవర్నరు మెంటువద్దనుండి రెండు తెలి గ్రామములు ఉప్పెనవచ్చునని జాగ్రత్తపడవలసిందిగా వచ్చినను ప్రజలకందనుగూర్చి తగు హెచ్చరిక లభింపలేదు. తుపానువిషయమే బ్యాంకుకు తెలిసినారని వినుచున్నాము. సముద్రతీర మందలి గ్రామములు ప్రాంతము నీరులేక అనృతమయిపోయియున్నది.

ట్రాముకంపెనీ మోటారులు:—ట్రాముకంపెనీ వారు మోటారులు సర్వీసును యీ నెల 1వ తేదీనుండి ప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. కంపెనీవారు మొదట 12 బస్సులతో ప్రారంభించెదరు. రెండింటిని నడపుట ప్రారంభించినపిమ్మట వారును రెండుచొప్పున కొత్తవి చేర్చుచుందురు. పిమ్మట కొన్ని క్లకు వేరొక 12 చేర్చెదరు.

నరసాపురం సబుకోర్టులో

Os 10/1:—
వాదులు:—యంతానీ నారాయణరావు వగయిరా 8 రు.
VS
ప్రతివాదులు:—పెన్నెత్తి నరసరాజు వగయిరా 25 గురు.
యా నారాయణ 1 ప్రొవిడ్ని ఛీమనకం తాలూకా కృంగపురం కావరపుడున్నా అయ్యి పెన్నెత్తి వెంట్రాజు గారి కుమార్తె నరసరాజుగారికి యెన్ని సార్లు సమములు చేసినా అమలు జరుగనీయలేదు. ఆయన అప్పీయలేస్సీ నిమిత్తమీ నావా 7.7-28 తేదీకి వాయిదావున్నది. సదరువాయిదా తేదీని ఆయన అప్పీయర్ అయి తనకు వుండుకున్న ఆక్షేపణలను కోర్టునాటితో చెప్పకొననియడం ఎక్కువార్చి చేయబడునని తెలియపరచుచున్నాను.
సాక్షులు:—వై. నారాయణమూర్తి.

సూర్య శ్రీశ్రీమైన ఆహారము

(ప్రముఖ ప్రత్యేక వైద్యశాస్త్ర విశేషమును ఆపత్రికకు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

మానవుల ఆహారము విషయమై ఇటీవల ఎన్నియో ప్రాశస్త్యముగ గ్రహించబడినవి. తత్ఫలితముగ ఆహారవిధానమునం దెన్నియో మార్పులు జరుగుచున్నవి. పూర్వపు సిద్ధాంతము లన్నిటిని మాన్యుకొనవలసివచ్చినది. ఆర్యశాస్త్రమును నూతన సిద్ధాంతములు శాస్త్రజ్ఞులచే అంగీకరింపబడినవి.

నిమ్మకాయలు ఇతర ఫలముల రసము ప్రాగుటవల్ల పుష్కరికము కుడుచునని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పచుండెడివారు. నావి కును పడవులపై యున్నప్పుడు ఉప్పులో ఊరకేయబడిన పదార్థములు అధికముగ తినమందురు గాన వారికి రోగము వచ్చుచుండును. పండ్లరసము పరిశుద్ధమైన ఆహారము. పరిశుద్ధమైన ఆహారము ఆరోగ్యమును కాపాడునను సిద్ధాంతమును ఎల్లరు అంగీకరించుచున్నారు.

చర్మ ఆహారముకాని పరిశుద్ధమైన ఆహారము శ్రేష్ఠమైన మాంస నిర్వివాదాంశము. చిటమిన్ సేయించి గుణము అధికముగ నున్నది. ఈలిటమిన్ ఉప్పులో పూరకేయబడిన పదార్థము లందుండను ప్రకృతియందు ఆరోగ్యమును కలగజేయు పదార్థము లెన్నియో యున్నవి. చాటిని గ్రహించుటచే రోగము నశింపగలదు. దీర్ఘమును శుభ్రజీవితము లభించును. మిగుల సులభముగ ఈపరిశుద్ధమును ఆహారమేదియో గుర్తెగుగవచ్చును.

మరియొకరకపు లిటమునలేని పదార్థములు నరముల పటుత్వమును క్షీణింపజేయును. మరలొకప్పుడు తినువారికి బెరి బెరి రోగము సహజముగ వచ్చుచుండును. దంపుడుబియ్యము తినుటచే ఈరోగము వచ్చినవారికి రోగము పోయెను. సెరి యిల్లు అనుపదార్థమున ఆరోగ్యసంరక్షమునకు అవసరముగ పరిశుద్ధత్రయము అధికముగ నున్నదని శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనము వల్ల తెలిసినది. దీనికే లిటమునలిటా పేరు ఇయ్యబడినది.

కాని శాస్త్రజ్ఞుల దృష్టియంతయు ప్రస్తుతము లిటమిన్ నీవిషయమై లీనమయిచున్నది. మాంసాహారమునం దీపదార్థముండును. కాళాహారములందును నూనె నెయ్యి మొదలగు వాటి యందును ఈపదార్థముండును. మాంసము కొవ్వుచేరని ఆహారములను శిశువులు సంపూర్ణరోగ్యమును అనుభవించుటలేదు.

లిటమిన్ సూర్యరశ్మియందున్నదని ఇప్పుడు శాస్త్రజ్ఞులు కనిపెట్టిరి. మాంసాహారము కాక పాలు వెన్న మున్నగు పదార్థములు తిను పుష్కరికముల సూర్యరశ్మిచే ఆరోగ్యసంరక్షముగ నుండుట నిదర్శింపబడినది. సూర్యరశ్మి లేకున్న మెక్కులీవేరు కాన్డర్బు దీపముల కాంతివలన సూర్యరశ్మి ఫలితమునే ఇచ్చును.

కావున సూర్యరశ్మి అధికముగలేని ప్రదేశములందుండు ఎక్కుమోలు మాంసాహారమును అధికముగ తినుచుండురు. కొవ్వుతోచేరని పదార్థములను తినువారికి నరముల పటుత్వము క్షీణించును. సూర్యరశ్మివల్ల ఎక్కి అనుకూల ఫలితము లేనందునో అంధకారమువల్ల ఎక్కి విశరీరఫలితము లేర్పడును. సూర్యరశ్మి తగులు ప్రదేశములందుండు జాతువులు సూర్యరశ్మిలేని ప్రదేశములందుండు జాతువులకన్న యెన్నియోరెట్లు అధికముగ నరముల బలిమి కలిగియుండును. రంపపొట్టు ఒక ప్రదేశమున సూర్యరశ్మి తగులుట యుండుచుండెను. కాని ఆ ప్రదేశమున రంప పొట్టునుంచి జంతువు యుండుచుండెను. చీకటిగనున్న సూర్యరశ్మివల్ల ఫలితములను అజంతువులపాండి వృద్ధి గాంచినవి.

ఈవిధమున రంపపు కొనయందు సూర్యరశ్మి కేక్కిని నిలుపవచ్చును. మరల చీకటి సమయములందు తద్వారా సూర్యరశ్మి ఫలమును పొందవచ్చును. స్వల్పమైన సూర్యరశ్మి మిగుల బలమునకలగజేయు ఆహారముగ నుండును. సూర్యరశ్మి అధికముగతగులు కొయ్యచట్టము. రాత్రిపూట సూర్యరశ్మి ఇచ్చు ఫలితము నొసగును. ఈలిటమిన్ లేని ఆహారపదార్థములను సూర్యరశ్మిపోకిన ఆపదార్థముల కాక కేకలుగను, కావలనుండి తీయబడు నూనెలను సూర్యరశ్మి సోకినవాటికూడ ఇట్టికేక్కియే కలగను. నరములు ఎక్కువల పటుత్వమును వృద్ధి చేయుకేక్కి లిటమును యందున్నది.

లిటమిన్ కేక్కి ప్రతికూలముగ కేక్కి కొన్ని ఆహారములందున్నదని ప్రాథమిక మెల్లనులిగాని కనిపెట్టిరి. ఓటములందు ఇట్టి ప్రతికూలకేక్కి యుండుటచే ఈ ఆహారము భుజించువారు పచ్చిపాలను అధికముగ భుజింపలేదు. కావుననే కొత్తతో కూడ వెన్న తినుట సాంప్రదాయమైనది.

ఈవిధమున ఒక ఆహారపదార్థముతో మరియొక ఆహార పదార్థమును చేర్చుకొనుట, ఇండ్లయందు కొయ్యచట్టములందు మున్నగునవి ఆరోగ్యకరములు. లిటములలో అధికమునండు పదార్థములు రోగములను వృద్ధిచేయు కీటకములను గృహముచేయుకేక్కిని రకమునకు కలగజేయును. ఈ విధమున ఆహారమునందే రోగనివారణ కేక్కియున్నది. గాలిని శుభ్రముగ నుంచుకొనుట శిశుకాలమున సూర్యరశ్మి ఫలితము కలుగునట్లు పిచ్చులు మున్నగునవి మిగుల లాభకరముగ విషయము

బెంగాలు ఆధిక్యము లోపములు

(యంగు ఇండియా)

బెంగాలు కథయంతయు జాడజాడ అనేకమార్గముల నభివృద్ధియగు సాధనమున్నట్లు గాన్పించుచున్నది. ఇక్కడ మన ప్రపంచములో కలముహావ యుగమింకాన్న శ్రేష్ఠుడిచట జన్మించెను. ప్రపంచవిఖ్యాతులగు నిర్దురు శాస్త్రజ్ఞులు బద్ధులించిరి. ఇంద్రులై గాయకులు గలరు. భారతదేశమునందీ కొననుండి ఆరొత్త తమ కళానైపుణ్యమును వ్యాపింపజేసికొనిన చిత్రకారులుగలరు. మహారాష్ట్రదేశమైనను పోటీజేయజాలని త్యాగ విశేషముగలరు. కష్టనకరమైనను ప్రత్యుత్తరము వ్రాయునప్పటికి మనశ్శయముగల మండలములగు యేకొద్ది ఉచ్చమునకో పనిజేయుచున్న ప్రచారకులను స్వయముగ జూచియుండలేదు. యువకులు డబ్బులేక దరిద్రముతోనండి పరియైనపోషణలేక యేమి, నంది ఆరోగ్యప్రదేశములకు మారకపోవుటవలన నేమిరోగముల పాలమయిపోయి నా కిదివరకు తెలియకపోయెను నేనిప్పుడట్టియనుభవములను చూచుటను జూచితిని. బెంగాలులో స్త్రీలును పురుషులునుగూడ నూనెవడుకుటయందు మంచివైపులగలవారు చాండ్యులోను, చిటగాంగులోను, మహాజనపూత్ లోను, నోఖాల్ లోను, కోమిలలోను, డక్కాలోను, మైమెస్సింగులోను స్త్రీపురుషుల రాటులుల తిప్పుచుండ జూచితిని. అన్ని చోట్లనుగూడ వారు జేయుపని భారతదేశములోని తరతరజూచిదానిన న్ననతిశయముగ నుండెను. వారు అదేవృత్తిగ నడుపుచు వారు గారు. వారు కులముల వాటున్న వారు గారు. చాలమంది నన్ను సంతోష పెట్టుటకు గౌరవముజేయుటకును వచ్చిరి. అయినను వారు జేయుపనిని తీసివేయ వీలులేదు. ఈ పనితనము దెలియక పోవుట వలన యీ తెలివిజేటలను త్యాగమును వ్యర్థయగుచున్నవి. నేను జూచిన రాటుములు చాలవరకు నిర్త్యముగ బడనేసియున్నవి. అవి సరిగా పనిజేయుటలేదు లేదా కదురు జాగాతిరగక బరువుగ నుండి కావలసినంత నూలు తయారుగాకుండును. అందుచేత వాటిమీద బహుత్కృత తయారగును. నేనటువంటి రాటుముమీద ఆరగంట పడితిని. నేను సాధారణముగ ఆరగంటను 180 గజముల నూలు దీయుదును. ఈ బెంగాలు రాటుముమీద 80 గజములు మాత్రము దీసితిని. మంచిరాటుమైన యెడల యీమొత్తమును ముట్టడిచేయవచ్చును. ఒక్క గంటలో నెన్నడైనను యంగుల నాల్గికి మొత్తమును దీయునెడల ఒకవ్యక్తిగాని జేతమునకు గాని చాల లాభకరముగ నేయుండును. బెంగాలులో మంచిరాటుము చాకగ దొరుకును. ఖాదీ ప్రతిష్ఠానము నందు మంచిరాటుము 2 రూ॥ లన్నరకు దొరుకును. భారతదేశములో నింత రాటుము యంత చాకగా నాకక్కడను గాన్పించలేదు. బెంగాలు ప్రతిష్ఠానపు రాటుముల మీదెరిని చేట్టనని నమ్మెదను. మంచిపులుడైన వాడు రాటుముల పనిజేయు చోట్లన్నిటికిని పోయి, బాగుచేసి మరమ్మత్తు సాధ్యముగానిచోట్ల పాడుజేసినవచ్చిన బాగుండును. ఈ నిపులు దుతాను మంచివని యుపయోగించుచును రాటుమును పనిజేయించి మాపి తదాధిక్యమును బోధింపవచ్చును. ఈ పనిసంతన బోధింపవచ్చును. ఈ పనిసంతన చేయుటకు యితర పనులన్నియు వదలి కాలమునంతను ఖర్చు పనికే వినియోగించువారికే దెలియును. అట్టి సంస్థాపాదీ ప్రతిష్ఠానము. అట్టి నిపులు దు సతీతబాబు. ఆయన స్వర్ణమును రాటుముకొరకుత్వజేంచెను. ఇతను కలీ ఖర్చుగలదు. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు కాంగ్రెసు తీర్మానమును నేమాతమైన గౌరవింపజేడల వారికి కలీఖర్చుతో పనిలేదు. కాబట్టి కలీఖర్చును తయారుజేయు కాంగ్రెసు సంస్థా ఆ పనిని మానునని నమ్ముచున్నాను. కలీఖర్చురంటే పడుకులో మిల్లుములుండునది. పడుకులో మిల్లుములుండునది పడుకు చూచి నూలు నాణేమెట్టిదియో చెప్పవచ్చును. మిల్లుములును పడుకు కుపయోగించుచుండునెడల చేతితో పడుకుములు నాణేము నెప్పటికిని బాగుచేయజాలను. నూలుపడుకు గృహపరిశ్రమ నెప్పటికిని పునరుద్ధరింపజాలము. విదేశీవస్త్రమును రామంప జేయజాలము. (మోర్ కలి గాంధీ.)

ప్రభుత్వ కార్యదర్శుల కచ్చేరులు చెన్నపట్టణమునకు మారుచు

ఉదకమండలము, మే 31:—కార్యదర్శుల కచ్చేరులు బంద కమండలమున జూలై 15వ తేదీని మాయలండి ముల 20వ తేదీ చెన్నపట్టణమునకు తెలుపబడును. (అ. ప్రె.)

గవర్నరువినిందములు

ఉదకమండలము, మే 31:—వెల్లింగుడినవద్ద శనివారమునాడు గవర్నరు కర్నూలు కమాండలము పోయి, డబ్బు బాక్సుగారిలో విందుచేసెను. పిమ్మట వెల్లింగుడిను పండ్లులను గవర్నరుమాచెను. బహుమానములు పంచెను. (అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యసంరంభము బ్రహ్మసమాజము

(బాబు వివేకచంద్రపాలుగారు)

[ప్రేమతో ఒక పుస్తకమును బాబు వివేకచంద్రపాలుగారు వ్రాయుచున్నారు. ఆ పుస్తకపు ఉపోద్ఘాతమునందలి భాన్ని భాగములు ఈ దిగువ ప్రకటింపబడినవి.]

నేటిదినము న్యాయవిమర్శన స్వంతంత్రోద్యమము ఇటీవలే ప్రారంభమైనదని వలపురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. దాదాపు నూరు సంవత్సరములనుండి ఈ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము జరుగుచున్నదని వారికి తెలియదు. ఈ సంరంభమున దాదాపు 60 సంవత్సరములు బ్రహ్మసమాజము నాయకస్థానము వహించియుండెను. స్వరాజ్యమును పొందెడి పరమగు ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరములనుండియు ఉపయోగింపబడుచున్నది. 1906 సంవత్సరము కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభకు దాదాభాయి నౌరోజీగారు అధ్యక్షతవహించి రాజకీయ ఆందోళనమునకు లక్ష్యమేమియును వివక్షమే చచ్చించిరి. కాలనియునై పెద్ద కింగ్డునులయందును స్వపరిపాలనము భారతదేశమున కుండవలయుననియు ఆనగా భారతదేశము స్వరాజ్యము పొందవలయుననియు అదియే కాంగ్రెసు ప్రయత్నములకు సమాధియనియు దాదాభాయిగారు ప్రకటించిరి. ఈ విధమున 16 సంవత్సరముల క్రితమే స్వరాజ్యమును పొందవలయుననియు ఉపయోగింపబడిన గాని ఈ భావము మాత్రము దాదాపు నూరు సంవత్సరములనుండి నాయకుల దృష్టియందును, అభినవభారతభావ ప్రపంచమునకు ఈ భావమే లక్ష్యముగ నుండెను.

స్వరాజ్యమున విమర్శ

స్వరాజ్యమున స్వాధికారము స్వ అనగ నేను ప్రాచీన గ్రంథములందు 'అహింస' అని వ్యవహరింపబడుచున్నది. అనభవమునందు రెండువిధములగు మన ప్రాచీనులు విభజించిరి. అహం-ఇహం, అహంకారానికంటె ఇహంకారము అహంకారమునకంటె మృదువైనది. ఇహంకారమునకు పశ్చాత్తాపము. అనభవమునకు విమర్శము. అత్యంతములను అత్యంతములగు స్వాధీనము నందుచుకొనుట స్వరాజ్యము. ప్రాచీనగ్రంథములందు ఈ మాట ఈ అర్థమునందు ఉపయోగింపబడినది. ఆధ్యాత్మిక విషయములందు ఈ మాటను మనవ్రాత్యులు ఉపయోగించుచుండిరి. ఉపనిషత్తులందు ఈ మాటకు మోక్షము అని అర్థము. అహంకారము వాంఛ విడనాడి వరమాత్మతో ఐక్యమై ఉపనీత మౌక్షము.

రామమోహనరాయ-ఆధునిక స్వరాజ్యోద్యమము

భారతదేశపు స్వాతంత్ర్యోద్యమము మొదటిసారియు ఈ అనభవనే ఆదర్శముగ నుంచుకొని యుండెను. కేవలము రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లక్ష్యముగ ఎన్నడు యుండలేదు. సాంఘికదురవస్థలు, చెడ్డ సాంప్రదాయములు, విపరీతములను మతవిద్వేషములు ఆక్షేపించుటయు ఈ ఉద్యమము ప్రథమమున తలంపెను. పాశ్చాత్యుల సంపర్కము వల్ల ఈ ఉద్యమము ప్రారంభమయ్యెనని తలచుట పొరబాటు. ఇస్లాం విద్యస్థానమును పాట్నాకు రామమోహనరాయగారు వెలిరి. అచ్చట వారు చదివిన విద్యయే ఈ ప్రభావమునకు కారణము. ఆకాలము విపరీత మతవిద్వేషములు సాంప్రదాయములు అవివేకములైనవని వారు గ్రహించిరి. ఇస్లాం గురువుల అధునిక భావములను వారు గ్రహించిరి. రామమోహనరాయగారు సంఘసంస్కర్తలై సంఘోద్ధరణమునకు కంఠముకట్టుకొనుటకు ఇదియే కారణము. అప్పటికి వారికి ఇంగ్లీషువారు, వెనుకవెనుక ఇంగ్లీషు వేర్చుకొని వంగరాష్ట్రమున హిందూకళాకాల స్థాపకులలో ఒకరుగ నుండిరి. హిందువుల విగ్రహారాధనమును వివిధతీతలను పూజించుటను ఖండించుచు రామమోహనరాయగారు ప్రథమమున ఒక విప్లవ గ్రంథమును వ్రాసిరి. వ్యక్తలజ్ఞానవిశ్వాసములను వ్యక్తుల ఆత్మయు ప్రమాణములనియు, వేదాంతగ్రంథములు, గురువులు, ప్రభుత్వములు ప్రమాణములు కావనియు వారు ఆగ్రంథమున వాదించిరి. ఈ మొదటిగ్రంథమున విగ్రహారాధనను వివిధతీతలను పూజించుటను కఠినముగ వ్రాసిరి. ఈవిధమున రామమోహనరాయగారు ప్రకటించిన ఈ వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య సందేశమునందే ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమము ప్రారంభమైనది. కావున ఈ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకును బ్రహ్మ సమాజోద్యమమునకును పరస్పర సంబంధమున్నది. రెంటిని విడదీయుటకు వీలులేదు. స్వరాజ్యో

ద్యమపు నిజముగ విలువ పట్టుకొనుచు నున్నప్పుడు స్వరాజ్యోద్యమమునకు ఈ వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యోద్యమపు వ్యాప్తిని పరిశీలించవలెను. పురాణములయొక్కయు సాంప్రదాయములయొక్కయు ప్రమాణమును బ్రహ్మసమాజము ఆదరించుటలేదు. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు దారిమార్పినది బ్రహ్మసమాజము. ఇటీవల వృద్ధిగాంచిన స్వాతంత్ర్యోద్యమమున కిదియే పునాది.

కావున ప్రస్తుతపు స్వరాజ్యోద్యమపు పరమార్థమును గుర్తెరుగవలయునని బ్రహ్మసమాజపు సందేశమును చిత్రము గ్రహించుట అవసరము. అంతేకాదు బ్రహ్మసమాజము నైతిక ఆధ్యాత్మిక శక్తితో ఈ స్వరాజ్య ఉద్యమము చేరవచ్చు ఈ దేశమున నిజముగ ప్రజాయత్త ప్రభుత్వము స్థాపించుట ఆసాధ్యముగను. కావున ఈ తరము వారి భావములు విజ్ఞానము బ్రహ్మ సమాజపు సందేశమువల్ల వచ్చి పెట్టబడినందులకు కడుకోవలయును. పూర్వము వలెనే బ్రహ్మసమాజపు జ్ఞానతేజము పరివ్రతమయ్యెనుగనుండి దివ్యకాంతలను ప్రసరింపజేయుచుండిన, అభినవభారతభావ ప్రపంచమున ఆగ్రస్థానమువహించి జీవితాదర్శమైయుండిన, ఆదర్శప్రాయముగ ఈ మహాసందేశము ప్రజలనుద్ధరించుచుండిన, ఈ స్వాతంత్ర్య సంరంభము నేటిదినము పట్టుకొనుటలపై తప్పక విజయముగాంచి యుండెడిది. స్వరాజ్యోద్యమమునకు అవసరముగ నైతిక బలమును ప్రజలకు లభ్యమైన బ్రహ్మసమాజము ప్రథమమున పాటుపడుచుండెను. ఇటీవల ఆగ్రస్థానమును మరల బ్రహ్మసమాజము ఆక్రమించుకొనుట కష్టము. అందులకు బ్రహ్మ సమాజ సందేశము మరల వివరింపబడినది. విమర్శించుట వలెను. ప్రకటింపబడవలెను. కేవలము గాఢ విశ్వాసముపై ఆధారపడియుండు మతములందీ సాధ్యముగనుగని సంప్రద్యమును వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము ప్రతిపాదించు బ్రహ్మసమాజమునందీటు జరుగుట మిగుల కష్టము. బ్రహ్మసమాజము ఆ ఆగ్రస్థానమునందుండి తొలగిపోవుటచే మతమునకు దేశమునకు గొప్ప నష్టము కలిగినది. బ్రహ్మసమాజము మరల నాయకత్వము పొందవలెనని బ్రహ్మసమాజపు సందేశమును మరల ప్రకటింపవచ్చును. దీనివల్ల దేశము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యపు నైతిక ఆధ్యాత్మిక విలువను గ్రహించగలదు. స్వరాజ్యోద్యమము ఈ విధమున నైతిక ఆధ్యాత్మిక శక్తులతోపాడే కుండవలయును చెందవలయును. స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడి పశ్చాత్తాపము ననుభవించిన ఇతరదేశములవలెనే మనముకూడ తప్పు లొనర్చి నష్టము లనుభవించవలసివచ్చును. కావుననే బ్రహ్మసమాజపు సందేశమును దానికిని స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకును గల పరస్పర సంబంధమును గుర్తెరుగుట అవసరము. (న్యూ ఎం ప్రెస్)

13వ భారతేతిహాస సంవత్సరక మండలి వార్షికసభ

ప్రాముఖ్యములగు వ్యాసము చదువబడినవి

పూనా, మే 30:—13వ భారతేతిహాస సంవత్సరక మండలి మహాసభ 30వ తేదీన ప్రారంభించినది. సి. వి. వైద్యగారు ప్రతినిధుల ప్రేక్షకుల సాహసోనియము భారతసత్వత్రయంబుల పరిశోధనయొక్క ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి నుడివీరి. చరిత్రపరిశోధన ప్రస్తుత మానవించిన దురాభిప్రాయములను తుడిచివేయుట కవసరమనిరి. తాము పంజాబునందు చేసిన సంచారములను నీదేశము ప్రథమమున మునుపుయొక్క పుత్రుడగు భరతునిపేర భారతమని పిలువబడుచుండెడిదనిరి. స్వాగతం ప న్యా సాంతరమున శ్రీ శంకరాచార్యులవారు సభ సాగింపించి తమ సహాయమును ప్రకటించిరి. విమర్శభాగము, అంద సంస్థానాధీశులవద్దనుండి వచ్చిన సానుభూతి తిలకించుటలను చదువబడినవి. యస్. వి. యాదవ్విగారు బాబీ, బాబీ ప్రభువునకు వ్రాసిన యాధికారపుటలైన నొకదానిని జదివి బాబీ పలువురు తలంపుపట్టి యప్రయోజనము గాదనియు, చాల విశ్వాసనీ యుండెను యుద్ధోగియనియు నుడివీరి. మహారాష్ట్ర చరిత్రను గూర్చి, పోర్చుగీసు యుత్తరములనుండి నేనుగాన సంగ్రహించి పంపినది చదువబడినది. మహారాష్ట్రచరిత్రను పోషించుట యు లెంతటి ప్రముఖముగా పానిపట్టు యుద్ధపుడైననులందు చారుచేసిన నేన యెంతటిదో వ్యాసమునివివరించెను. విమర్శ భారతదర్శి తమవిరాళముతో రు 1250 లా కట్టెరిచ్చి, సర్దారుతో బాలాసాహెబు, సర్దారు విశ్వగురు శాస్త్రి, పల్లవర్థను, సామనాహెబు బాబ్జీగార్లు పోషకులుగా చేరిన ప్రకటించిరి. (అ. ప్రె.)

ప్రవర్తకాశ్రమమునందలి అధ్యాత్మిక వివాహము

"ఏప్రిలు నెల 25 వ తేదీ శనివారమునాడు బోర్లచండి తాలూకా బాబూ మోతీలాలు రాయగారి గృహమున బాబూ ఆరుణచంద్ర దత్తగారికి శ్రీ మతి అమితా ప్రసన్న దేవిగారికిని వివాహము జరిగినది. ఈవివాహము హిందూమత ప్రకారము సారముగగాని ఆర్యసమాజ బ్రహ్మసమాజముల పద్ధతిగాని జరుగలేదు. వరుడు తాంతుబాబువద్దనున్నాడు. సుప్రసిద్ధుడగు కనియాలాలు దత్తుగారి కుటుంబమునకు చేరినాడు. వివాహ సభ సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు జరుగునని ప్రకటింపబడినది. గాని 7 1/2 గంటలకు జరిగినది. సంస్కృత కళాశాలలో వెనుకనుండి తుడుగానుండిన బాబు మురళీధర దేవస్థి (ఎం. ఏ) గారధ్యక్షత వహించెను.

"ఈసంపత్తు లిద్దరును యీ ఆశ్రమమునకు చేరినవారే. వీరికి ఆధ్యాత్మికముగా వివాహము జరుగును. మీరు వీరి సాగింపించుచు" అని ఆశ్రమస్థాపనాచార్యుడగు బాబు మోతీలాలు రాయగారు నడివీరి.

వరుని తమ్ముడు బాబు నిర్మలచంద్రదత్తుగారు లేచి తన తల్లి విజ్ఞప్తిని చదువుట కనుమతి నియ్యవలెనని అన్వేషించిరి.

"వరుని తల్లి యీ వివాహమున కనుమతింపవని మేమెరుగుదుము గాన ఆమె అనుమతిని కోరలేదు. ఆసంగతి నేను మొదట నీసభలో విన్నవింప వలెనని" అని మోతీలాలు రాయగారు మరల లేచి చెప్పెను.

విమర్శుల నిర్మల బాబు తన తల్లి విజ్ఞప్తిని దీనముగను స్వప్రయోగమున భద్రలో చదివెను.

"నా మహారుద్రు ఆరుణుడు పదియేండ్ల నుండి నాకు సాధారణముగా కనుబడుటయే లేదు. అతడుగూడ యీ చంద్రనగరమునందే నివసింపుచున్నాడు అతడు దేశమాత నేనలొనిమిట్లుండె యొన్నందున సంవత్సరమున కొకసారియైన నాకు కన్పడవలెనని చెప్పెను. అది నాకు సంతాపకారణమై యొనడు తన తల్లియను నొకవ్యక్తి జీవించియున్నదా లేదా అను విషయమును విచారించుట అవసరమని యిప్పుడతనికి గురువులుగా నున్న వారు సహా చెప్పుచున్నందులకు నేనుగూడ సంతసింపుచునే యున్నాను.

ఇప్పుడు నా మహారుద్రు 29 వ ఏడు జరుచున్నది.

3, 4 ఏండ్లక్రితము వివాహము చేసుకొనవలసి నేను చాల బోధించితిని గాని అతడప్పుడు వినలేదు. కాన నిప్పుడతనికి వివాహము జరుగుననవచ్చు యిట్టివలెనే నాకు తెలిసినపుడు చాల సంతసింపితిని గాని మోతీలాలుగారు పంపిన పుస్తకములలో నాధర్మిక వివేకంబునందున నాకు చాల ఆశ్చర్యమును విచారమును గొప్ప అవమానమునకూడ కలిగెను. ఇప్పుడు కేవలము అపరచితురాలనియును వివాహము హిందూమతప్రకారము సారము జరుగదనియుకూడ నాకు తెలిసినది. కాన నే వివాహమున కంతమాత్రమును అనుమతింపజాలను.

ఇప్పుడు ముగ్ధత్రయలను సరిగా నేను తెలుసుకొనవలెనని వివాహమును నిలుపగోరెదను. వివాహమును జరుపుటకే నిశ్చయించినచో నాధర్మిక గృహముననే పుట్టకార్యమును జరుపగోరెదను. అటుల జరిపినచో మాబంధుమిత్రు లందరూ వివాహమునకు రావలసిను.

"నామహారుని వివాహము విషయమునే నేట్లు విన్నవింపవలసి జచ్చునని నేను కలనైన తలచియుండలేదు. నేను దురదృష్టవశాత్తురాలను గాన మీరు నావిజ్ఞప్తిని మన్నింతురను నాశయే నాకులేదు" అని నిర్మలబాబు చదివెను.

"ఇహువల సాక్ష్యమిచ్చునని మోతీలాలుగారు మనలను కోరిరి. వానితల్లియే వారి సాగింపించవలెనని జరుగదనినదేయో మీరే ఆలోచింపవలెనని నిర్మలబాబు నుడివెను.

దానిని వినుటవలన సభ్యులకందకిని చాలబాలోకెగినది. సభ నిశ్చయముగా నుండెను.

ఇది శరీరములకు సంబంధించిన పెండ్లికాదు. ఆత్మలకు సంబంధించినది. దీనికి తల్లి ఆశీర్వాదంబుతో పోయినను పుట్టే కలుగును. నేనే ఇహువల కాధ్యాత్మికముగా జనకుడను. నాశిష్యులలో నింకొక యువతికి వివాహమై రి వత్సరములైనను యిప్పటికిని ఆమె ఆసంస్కృత్యగానే యున్నది. అని మోతీలాలు కీడుగొంతుతో అరచెను. వరుని మొదట పుష్ప హారమునే నేయునని నధువుతో చెప్పెను. వరుడుగూడటులే చెప్పెను. ఇహువల లొండొరులమెడలలో పుష్పహారములను వేసుకొనిరి. మేడమొద వసారాలలోనున్న శ్రీలు శంఖధ్వనులు గావించిరి.

వరుడు పారబాటుచేసెను. అతని గురువునని చెప్పుకొనునతడు గూడ గొప్పపారబాటు చేసెను. అని ఆహ్వానింపబడిన వారిలో నొకరుగ బాబు వసంత మహార దేవస్థిగారు నుడివీరి.

అన్యతలు. ఆ తేదీనుంచి ఆధికారమున్నది అని మోతీబాబు అడిగెను.

సన్న ఈ వివాహమున కావ్యనిందిరి. తల్లి ఆశీర్వాద మననసరము చెప్పవారి ఆస్తికృత్యమే ఆస్తికృత్యమే నాకు తెలియలేదుగాన దీనిని నేనా తేదీనుంచి కట్టి అభ్యంతరమును లేదు" అని వెనక్కిగారు నడిచిరి.

అంతటితో మోతీ బాబుకు పట్టరాని కోపము వచ్చినది. "వరుడేదీనికి సమాధానము చెప్పుకు" అని ఆతడనెను.

"నా ఆస్తి కృత్యము నా తల్లికి బోధించుటకు నేను 18 సంవత్సరములనుండి ప్రయత్నించుచున్నను సఫలము కాలేదు" అని విచారించెను.

"తల్లికి, అన్నచున్నకు, బంధువులకు, యిరుగుపొరుగు వారికి 18 ఏండ్లనుండి బోధించినను వారెవరును (గృహింప జాలిన ఆస్తికృత్యములన కలుగు లాభమేమి" అని నిర్మలబాబు అడిగెను.

సభను చాలింపుడని మోతీబాబు మున్నగువారరచిరి. కొంతమంది ఆ తేదీనుంచి విందుభోజనము చేయకుండనే వెళ్లిపోయిరి" అని బాబూరాధాకాంతనేటుగారు వ్రాసిరి. (కలకత్తా సర్వేంటు)

కుసుమ ప్రదర్శనము

ఉదకమండలము మే 31: వ్యవసాయ, పుష్పపరిశ్రమాధికారక సంఘము తరపున వార్షిక ప్రదర్శనోత్సవము జరుగ ప్రయత్నము జరిగెను. ప్రదర్శనమందు పుష్పములు, ఫలములు, వ్యయ సాయపు పరికరములు మొదలగునవియు బంపబడెను. పుష్ప, కాక, కాఖలు చాలమంది ప్రేక్షకుల నాకర్షించెను. అవి నిటి వత్సరమున కంటే నెక్కువ బాగుగా ప్రదర్శింపబడెను.

వ్యవసాయకాఖయెనుమిదియనసర్కిల్ వ్యవసాయకాఖాది కారితే జూడబడినది. ఇదివఱకుకంటే నీసంవత్సర మెక్కువ శ్రద్ధగా ప్రదర్శింపబడినది. నంజనాడు వ్యవసాయకాఖా తే శ్రమన పండించబడిన 22 రకముల బంగాళాదుంపలు ప్రదర్శింపబడినవి. మఱియు వ్యవసాయపు పరికరములు, వివిధరకముల ధాన్యములు ప్రదర్శింపబడెను. తక్కువ మానవపరిశ్రమవ శరములగు నెక్కు యంత్రపరికరములు ప్రదర్శింపబడెను.

గృహములందు పెంచబడు జంతుజాలముగూడ ప్రదర్శింపబడినవి. దెక్కమైరు, యార్కుమైరు లందుండు పండులు ప్రదర్శింపబడెను. ఆజాతిపిల్ల లమ్మకమునకుగూడ యుంచిరి. పండ్లను నిలవచేయుపద్ధతిగూడ ప్రదర్శింపబడెను.

గోషేష ప్రభృతి, తనయనచరులతో ప్రదర్శనములనున్న టినిజూచెను. బాల్యుల సతీమణి ప్రదర్శనానంతరమున నెన్నిక గన్నవాడికి బహుమానముల నొసంగెను.

పశ్చిమోత్తరపు రైల్వేనమ్మె

ప్రజలనుగు యుత్సాహము

రక్తమునైన ధారవోసిహక్కులను

సంపాదించుటకు సమ్మెదారుల నిశ్చయము

లాహోరు, మే 30:—పశ్చిమోత్తరపు రైల్వేయేజం టిటుల ప్రకటించుచున్నాడు. "విద్యావాసన లేనట్టివారలను సమ్మెలోని కీడులకు ప్రయత్నములు కాలాగ్న, సిమ్లా, మార్గమున జరిగినవి. కాని సమ్మెదారులకంతగా లాభించలేదు. ఎవరో కొద్దిమంది దక్క తదితరుల సమ్మెయిందు, చేరలేదు. కొందఱు, తుందిరు మళ్ళితో పూరా, ఫెరోజ్ పురము, జనులందరు ఖానుపురము మొదలగుచోట్లగూడ సమ్మెను విస్తరింపజేయుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని సమ్మెదారుల కుట్రలు నెగ్గలేదు.

రాకపోకల కట్టి యభ్యంతరములేక రైల్వే నడచుచున్నది. చాలమంది క్రొత్తవారు పనియందు జేరుచున్నారు. రావల్పిండిలోని యంత్రములన్నియు పనిజేయుచున్నవి. మొదట మార్చి నెలలో సమ్మె యిచటనే ప్రారంభించినది"

సమ్మెదారుల యుత్సవము

మూడు 10,000 మందిగల పశ్చిమోత్తరపురైల్వేసమ్మెదారులు, లాహోరు ప్రధానమున బాటల దుత్సవముగా బయలుదేరిరి. వారిక తల్లగుడ్డలజండాతో బయలుదేరిరి. ఆజండాను తను యొడ్డగ క్రమతో తడిపిరి. సమ్మెదారుల నాయకుడగు యస్. ఏ. ఖాను తన వ్రేలిన కత్తితో కోసుకొని జండాపై తన పేరును వ్రాసెను. విస్మయ ననేకులుగూడ తమదే సూములంధరి రక్తముచే నట్లుజేసిరి. తమహక్కులను సంపాదించుకొనుటకు రక్తమును ధారపోయుట కై న ను వె ను దీ మును సమ్మెవాండ్లుపలుకుచున్నారు. చాలయత్సాహము ప్రబలియున్నది. జండామోసాద్యారముగూడా తీసుకొనిపోబడినది. అ.(వె)

నూలు చందా సభ్యత్వము

ఇంతవరకు జేరిన సభ్యులసంఖ్య

ఆంధ్రదేశమునకు హెచ్చరిక

(ఎంగు ఇండియా)

కాంగ్రెసు సభ్యులంతవరకెందరు జేరి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము యీ క్రిందివిధముగ ప్రకటించును:—

కావ్యము	గతమాసము		ఈనెల		మొత్తము
	ఎ.	బి.	ఎ.	బి.	
1 ఆశ్చర్య	2	15	17
2 ఆంధ్ర	1965
3 ఆసాము	118	1	114
4 బీహారు	718	261	9279
5 బెంగాలు	854	1919	2278
6 బీరారు	6	20	26
7 బర్మా	42	28	33	28	61
8 మ. రా. (హిందీ)	500
9 మ. రా. (మరాఠ)	80	52	182
10 బొంబాయి	281	188	242	201	448
11 డిల్లీ	88	62	248	647	890
12 గుజరాతు	2095	101	2196
13 కర్ణాటకము	876	844	720
14 కేరళ
15 మహారాష్ట్ర	408	292	700
16 పంజాబు	50	574	50	754	804
17 సింధు	78	192	107	284	840
18 తమిళనాడు	దాదాపు	1400
19 సం. రాష్ట్రములు	287	467	1484
20 ఉత్తర	810
	4862	4441	681	1884	15355

బీహారులో బ్రిక్లానులో 108 మంది సభ్యులుంటిమలు వడికిననూలు జంపిరి.

బీరారులో నాలుగు జిల్లాలలో మూడుజిల్లాల లెక్కలు దెలియలేదు.

కేరళదేశ విషయము మార్చి నెలగూడ తెలియలేదు.

పంజాబులో యిందెంతమంది నిజముగా చందాల నిచ్చిరో తెలియలేదు.

సం. రాష్ట్రములందు 780 మంది సభ్యులు ఏక్లానులో జేరదశో వివరింపలేదు. ఉత్తర దేశములో ఏప్రిలు నెల మధ్యవరకును 116 మంది సభ్యులుమాత్రము ఏప్రిలు విరాళముల నొసంగిరి.

నిరుత్సాహమేమియు లేదు

క్రొత్తగ నేర్పరచిన కాంగ్రెసు సభ్యత్వనియోజన పద్ధతి విశ్వసించువారును, కాంగ్రెసును బలమున ప్రయోజనకరము సంస్థకజేయ గోరువారును ఈలెక్కలను పరిశీలించుటవలన లాభకరముగ నుండగలదు. కేరళము నాగపూరు క్రొత్తరాష్ట్రము గ జేర్చబడెను.అచట చాలపని జరిగి త్యాగమెక్కుడుగ జేయు నటుల గాన్పించెను. కానినేడు కేరళము కాంగ్రెసు కర్తవ్యమును పెడవెనిబెట్టి యేమియుచేయుట లేననియే చెప్పవలయును. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు తానేల లెక్కలను బంపలేదో వివరింపనైన నంగీకరించుటలేదు. వైకంఠునకార్యమొకటి చెప్పగినది ఆదేశముగ గలదు. కాని యేమానవుడు గాని సంఘాని నిలవయున్న దానిమీద కాశ్యోత్యముగ జీవించ జాలరు. నిలవకు లోడు యేమైన చేర్చకున్నయెడల ఆ ఉన్నది గూడ పోవును. మధ్యరాష్ట్రములు (హిందూస్థాన్) క్రొత్తరాష్ట్రమైనను యంతవరకును సూన్యముగనుండి నిండుసంఖ్యలతో లెక్కలను బంపి తప్పిజేసెదను. 500 పూర్వసంఖ్య నాకనుమాన కరముగ నున్నది. 499 గాని 501 గాని యేల కాగూడదు. ఏ ఏ తరగతిలో నెందరుగలరో తెలుపలేదు. దానిఅర్థయేమో దెలుప నజియున్నది. 500 నైన నేమియు నెక్కువగాలేదా? మధ్య యిస్తూ మానుకున్నవారు లేరా? వారందరును స్వయముగ వడికి యిచ్చిన సభ్యులేనా? లేక వారు యితరులు వడికియచ్చిన నూలుబంపిరా? లేకున్న వారు పంపవలసిన నెట్లు పంపిరి? సభ్యులు నూలు కొని పరిశీలించి యిచ్చుట కష్టమనితలంచి సభ్యులు కావ తనని కోరువారికి కాంగ్రెసే యేజన్మిగనుండి నూలుకొని యిచ్చెనా? కాంగ్రెసే యేజన్మి పుచ్చుకొన్నయెడల యేమ రతులపై పుచ్చుకొనెను. ఈప్రశ్నల కెవరైనను ప్రత్యుత్తరముల చెలుసుకొన గోరెదరు. ఆంధ్రదేశపురికార్డు పూర్వసాంప్రదాయమున కేమాత్రమును సరిపోవులేదు. బహు హీనముగ నున్నది. అంతర్విభేదములవలన అభివృద్ధి కాగల శక్తిప్రంభించెనని తలంచెదను. తమిళనాడు స్థితియు యేమియు బాగుగలేదు. అచటనున్న బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ విభేద మెప్పటికైన తేరిన యెడల బహుముఖముగ యంతకన్న

యెక్కువ పని జూపగల్గును. ఎట్లైనను యిప్పటి పరిస్థితులు నా కేమాత్రమును వెరపు గల్గించుటలేదు.సంస్కారము నెమ్మదిగ జరుగును. ఇట్టిదెబ్బల నెన్నిటితో తిని కాంక్షగాసితిని నేను యిచట చిత్రించిన విషాదకర పటమును జూచి సభ్యత్వావ్వరతను మార్చవలసిన కారణము గాన్పించుటలేదు. దానినే ఆశ్రయించవలసినటుల దృఢవిశ్వాసము గల్గినది. దానిని నీటిపాలుజేయుటలేదు. దాని మూలో ద్వేషమును బలపరచుచున్నది. కాంగ్రెసు సంస్థయం దన్నీ భాగముల సహకారము లేనిదే శిక్షణము లేనిదే ప్రతిసభ్యుడును తన బాధ్యతను గుర్తించినదే కాంగ్రెసు జాతీయ వాంఛితముల కుపయోగించుచు,ప్రజాప్రాతి నిధ్యముగల్గి,యెప్పుడు బట్టిన నవ్వుడు యేపనిని బట్టినను జేయుటకు సిద్ధముగ నుండునటుల నిజమైన జాతీయ సంస్థగ జేయుటకు మార్గము నాకేమియు గాన్పించుటలేదు. ఈ 15 నెల ముందు సభ్యులైనను వారి క్రిమికు బద్ధులైయుండి అన్నిఆత్మ నియంత్రపరీక్షలకును తాళియుండునెడల జాతీయ ప్రయోజనములకు కావలసిన దానికన్నా యెక్కువమందియే యని చెప్పవచ్చును. నేను యంతవరకు దెల్పిన అభిప్రాయములును, యీ ప్రయాణములో నెప్పుడు చెప్పుచుండిన భావములను బట్టిగూడ కాంగ్రెసును స్వయముగ నూలువడుకు సంఘముగ జేయుట అవసరమున నమ్మకము గల్గుచున్నది. ఈస్వల్పముగ శిక్షణము వల్లనే యీదేశము నావించియున్న మాంద్యము తొలగి పోగలదు. మో|| క|| గాంధీ.

మాననప్రపు దావా

హైదరాబాదు (సింధు), మే 30:—తన మూడుడు ఓడిపోయినటువంటిన్ని నూతనముగా జరిగినటువంటిన్ని చూచి నిపలు ఎన్నికలలో కొన్ని వ్యాసములు వ్రాసినాడని "సింధు వాని" పత్రికా సంపాదకునిపై రావు బహదూర్ చతురసింగు అయిత్ మోగా రోకమాననప్రపువావాను తెచ్చిరి.అ. (వె.)

సిమ్లా, మే 31:—లిట్టనుప్రభృతి నేడు బొంబాయినుండి ప్రత్యేకరయలు మోటారులో నిచ్చటికి వచ్చెను. అ.(వె)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ జూనునెల 1-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

వనీయాల బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలది రు	18 0 0	15 0 0
సెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లివి ,, డిటా ,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0
శుభ్రము ,, ,,	20 0 0	24 0 0

2. వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 ,,	12 8 0	18 8 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 0 0	128 0
పసలు ,, డిటా ,,	18 0 0	14 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0	16 0 0
ఉలపలు ర 164 ,,	8 4 0	8 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రలనానె బా 1-కి ,,	154 0 0	155 0
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం వేరు సెనగవస్త్ర బా 1-కి ,,	55 0 0	60 0 0
ఉత్తర ప్రదేశ్ నూనె ,,	50 0 0	58 0 0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 128 మినుగనూనె 125		
అనుదము బా 1-కి ,,	185 0 0	186 0 8

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయవగుపు బా 1-కి ,,	135 0 0	
కూరవగుపు ,, ,,	55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి ,,	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	50,50	
కాళనా సీపాయకట్టు ,, ,,	70,75	
చెల్లము బా 1-కి ,,	85 0 0	45 8 0
చింతకందు బా 1-కి ,,	40 0 0	60 8 0

5. ధనుము

కట్టా రకం బా 1-కి ,,	88 0 0	84 0 0
చదరం ,, ,,	86 0 0	40 0 0
రవుండు ,, ,,	85 0 0	86 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంబిత్తు ,,	71 0 0	78 0 0
బంగారము, కులము 1-కి ,,	21 10 0	21 12 0
వెండి 1-కి ,,	18 12 3	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	254 0 0	260 0 8
రాగి డిటా ,,	285 0 0	290 0 0
అస్సాచక్కెర 226 పాకీ గలది 85 0 0	85 4 0	

7. రంగులు అలిజరైను

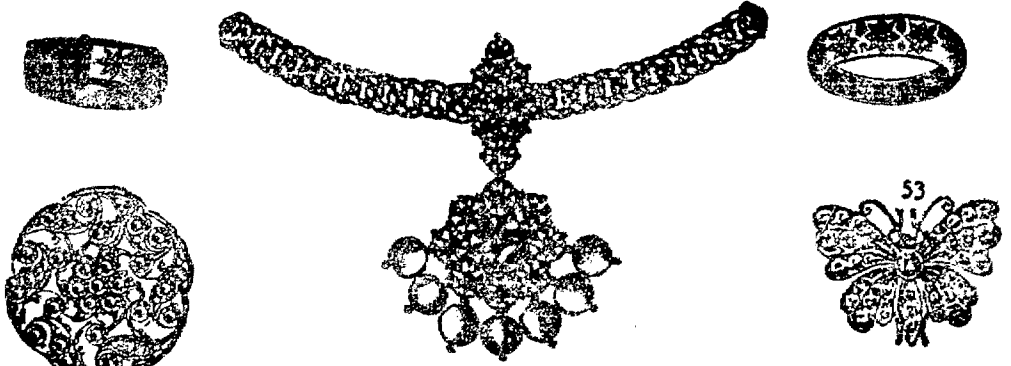
అవుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు ,,	62 0 0	70 0 0
తొట్టికప్పుడు డిటా ,,		
సింహం డిటా ,,		
గుర్రా డిటా డిటా ,,	67 0 0	68 0 0

8. దూది

బోండావస్త్రబా 1-కి ,,	800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,,	7 8 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	5 1 0	
భువ్వూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,,	7 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	9 8 0	
బెపాన్ నెం 20 ,,	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ తేలిలు అయినను ,,	12 0 0	
వడ్డాన్ నెం 24½ ,,	10 4 0	
14½ క్విలక్ పక్షి ,,	7 6 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,,	10 8 0	
నెం 22 ,, ,,	10 12 0	
నెం 12½ బెన్ని పర్కగు ,,	8 8 0	
నెం 14½ ,, ,,	8 12 0	

చి ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారులోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలములు అడ్డగవైకాలు మొదలగు జంగార వగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదీరిల అడ్డగలు, బడబిళ్ళలు, వాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూబాలు, బండ్లబ్దు, డేలగిస్సెలు, కాపి సెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను అనేకరకములు కాళ్ళగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడుసిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు న్న చాదీరేండికిన్ని రత్నములు మొదలగునాటికి గారంటి యివ్వజదును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాచేటరు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

శనగపాటి కోటయ్య ఆంధ్ర బ్రదరు,

1597

లెహనము, వరముల లెహనము

రక్త హావి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పిరపుడు ఉపయోగించుము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, విద్యుత్తును, 30,000 వైద్యులచేత కొనియ్యబడును. చిన్నప్పుడు, పాద అను మార్పును, గడువించుము. ఎక్కడను చక్కెరము.

had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

క్రీరబలాత్మలము

ఈ త్రైలుయొక్క సాక్షి వ్రాయుచున్న విషయమేగాని, ఆంధ్రులు ఆనభవింపిగాని, చూచిగాని యెటుగను. శేరశ శేరశైవ్యము ఈ త్రైలుయొక్క రాజమును వాటిలోగలుగుచున్నామి అత్యున్నతముగ గుణమును కల్గించుచున్నామి. శేరశ సాంప్రదాయప్రకారము యోగమును సంపాదించి శ్రీశ్రీ నుక్కాలరాజుగాను అధికవ్యయమున తమ సంస్థానవైద్యులను భిషగ్గర్ జేరింగరకావ్రై. ఏ. ఎం. ఏ. సి గారిచే తేనుగుచేయించినారు. ఈత్రైలు పక్షవాతము, ఆక్షేపక వాతము, అక్షేపకాతము, పర్యాంగవాతము, అనువాతము (గుమేటిజం) మొదలగు అతీతివాతవ్యాధులను బోగొట్టును. బంహినులను, మిలో వ్యాధిగలవారలను, పి త్రవ్యధిగలవారలను, చచ్చుబడిన అనయనములగలవారలను, నుఖవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగకే కి రోగ్యులైనవారలను ఉపయోగించి దీనిగుణము అన్యుతమని గుర్తించితిమి. డాక్టరు కోమల గారుమాడ దీనిని మెచ్చియున్నారు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి ఇది మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తాహునునుబట్టి ఏదికావలసిన వాగు వానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. త్రైలుయొక్క వాడువిధము మందుతో పంపబడును. 7 సార్లు ఆంధ్రత్రైలు క్రీరబలాత్మలము 1 అవున్సు 0-8-0 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సార్లు ఆంధ్రత్రైలుయొనది 1 అవున్సు 1-4-0, 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సార్లు ఆంధ్రత్రైలుయొనది 1 అవున్సు 8-0-0. 4 అవున్సులు 12-0-0.

అత్తకభవ్యము

అత్తకభవ్యతో సక్రమముగ 800 పుటములు వేయబడినది వాస్తవము. మూత్రవ్యాధులలో వాగాపనిచేయును. దెయిలిటిస్ అను బహుమూత్రమును, మధుమేహమును నిర్మూలముజేసి, అందుండు చక్కెరను శేమంపజేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయనుబోగొట్టును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులకు మందివి. గాడువిధము మందుతో పంపబడును. చాకధర కులము రు 5-0-0.

ఎక్కువగా తీసికొనునాటికి కమిషను శేట్లు: పొట్టుపులు శేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

చుండుకునూనె సీసా 1-కి రు 0-6-0 వేల కు మండు నెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను రాచిన మండు, పొట్టురాలంట, బిల్ల, ఈ నూనెను తలవరాచిన పేలు ఈకి నశించును. చర్మ గోమడుపుండ్లు మొదలగునవి నూనును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని మునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండుక వెండ్రుకలు పెరుగును. గలుగక చక్కెర పెరుగు గలవు.

అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

పలివెలలో జరిగిన గోదావరి మండల అస్పృశ్యతా నివారణ సభలో

శ్రీయుత ధర్మపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు
ఈవ్యాసమును చదివెరి.

స్వాగతము

(ప్రత్యేకవివేకం)

భయంకరమైన, గ్రీష్మయుతు సమయమున నిజగృహ
ములందు దాదాపుత్రాడులతో సకల భోగముల ననుభవించి
పక, దేశాభిమానమున పరదేశమున బ్రతీకృతమునకొకకార్య
ముగ గొనసాగింపఁ బూనుకొనిన దేశనాయకులకు స్వాగతము.

సత్సందర్శనము

నేడు అష్టదశ వార్షిక గోదావరి మండల మహాసభా
సమావేశ సందర్భమున, త్యాగము, శీలము, సద్వర్తనము, సమ
దృష్టి లోనగు నుగ్రతాపకరులగు విదర్శనభాగ్యము, లభించి
నందులకు, మేమెల్లరము ధన్యులము.

కోనసీమ

జంబూ, జంబీర, వారికేళ, కదళి రసాల పనసాది ఫలవృ
క్ష విరాజితమై, వాషిమాప తటాకారము సంభోధితమై, కా
ళిక, వాషిమా, గౌతమీ, భారద్వాజాది పుణ్యప్రసంగి పరిపూత
మై, విశ్వామిత్ర, గౌతమ, వసిష్ఠాది, భరద్వాజ వ్యాసాది మ
హామని సంపాద సంకలితమై, శ్రీరామాది పుణ్యపురుష సం
చార పరమపరిత్రితమై, శ్రీతిమ్మజగతి, గంగాధర, రామరా
యాది, కేశియ ప్రభువలై నేకాగ్రహణోపేతమై యజనాది
మట్టర్క నిరతులగు భూమదులచే, సమాక్రాంతమై, వేద
వేదాంగాద్యేతలగు సంఖ్యాకులైన విద్యార్థులకు నాలవాలమై,
సవాతసవిద్యాపారంగతు లగు, ఆస్తికవిద్యనృపాజనుల పోష
కులకు నిలయమై, భూమిరాలయ మని ప్రఖ్యాతిగల్గిన్న కోన
సీమ యనబడు పలివెల గ్రామమునందు ఈమండల సమావేశ
విధిసంవత్సరమున జరగుట భావికాలదేశ భాగ్యోదయ
సూచకము.

దేశీయమహాసభాదేశము

ఈ సంవత్సరమున తెల్లూరులో జరిగిన దేశీయమహా
సమావేశ, హిందూమహామండీయ సఖ్యము, ఖద్దరువ్యాప్తి, అస్పృ
శ్యతా నివారణము—ఈకార్యక్రమము నిర్వహింపదేశీయుల
కాజ్ఞాపించినది.

కర్తవ్యము

పంచమహిమ్మరములకు గొనసాగింప నసమర్థుల మగు
మనము నేడు మహాత్ముడు కాసించిన ఈమాడు కార్యముల
పైన వెలువేర్చలేకుండుట మిక్కిలి విషాదకరముగ నున్నది.
వానిలో సఖ్యము భరతఖండమున కంతకుం జెందియున్నది
గావున మనము నిర్వహింపఁ జాలము. ఖద్దరువ్యాప్తియు నట్లే
దుస్తరముగాఁ గన్పట్టుచున్నది.

అస్పృశ్యతయనునది మిక్కిలి కొద్దిపనిగాఁ దోచక
మానదు. కారణమేమనెన ఘంటాపథములు, నగరవిధులు, గృహ
కీటుములు, నాకాయానములు, అంగ పాతకాలులు, వైద్యా
లయములు, రాజకీయ కార్యస్థానములు మన్నగువానియందు
మహాపరిశ్రమ బంధువులు, సంఘము, మిత్రులు, తప్పక ప్రతి
దినము పంచముల స్పృశ్యులనుగా గ్రహించుచు మనకు
గ్రాహ్యులై యున్నారు. పంచములందుఁ దప్పక పంచ
ములతోఁ గలిసి మెలిసి మనవారు పంచరించుచున్నవారు.
గోదావరిమండలమునకు తలమానికముఁ జోలు కోనసీమయందు
నేడు మండలపరిమత్తు సమావేశ మైనది. ఈ మండలము
అస్పృశ్యతా మహాసభలను విజయప్రదముగ నెఱవేర్చి పండిత
సాహాయ్యమును బడయుచున్నది. ప్రసిద్ధులగు విద్యాంశులు వలు
పురు, అస్పృశ్యతాపాపనివారణ కర్తవ్యమనియునునులనమత
మున కట్టిగొరవహించియు నుండవలయు నక్కాణించుట
మిక్కిలి కుదముశకము. అస్పృశ్యతానివారణవై వర్ణాశ్రమ
భర్తృనిరతు లేకాశ్రమ సంకల్పంప నవసరములేదు. ఇందు
సంఘసంస్కరణ మంతగాఁ గానరాదు. ముఖ్యుఁ డాచరింప
వలసిన కర్తవ్యమునే మహాత్ముడు మన కుపదేశించు
చున్నవాడు. పరుపద్యులకుంకంటెను తోడిమానవులను లాభు
నముగాఁ జూడఁదగవని భూషించుచున్నాడు.

బ్రహ్మసూత్రములకు ఉపనిషత్తులకు వ్యాఖ్యానములను
వ్రాయ సమర్థులగు విద్యవ్యులు లునిమ్ము
జాతీయులను స్థిర రూపక నాగుదుర్గతి
యందు పడఁద్రోయ నెటు సాహసించెదరు. అనుభవమునకు
మారమగ, కాస్త్రముల నవ్యయించుట, సమంజసముగా నుండ
దు. పంచవిత్సావంతులు కొందఱు, తమ స్వల్పహులను, మ
వ్యాది స్పృశ్యులకు నంటగట్టి, అష్టదశ స్పృశ్యులకు, విపుల
మగ హిందూమతమునకును, దోషమును గూర్చుట విద్వాంసు
లకు ధర్మమునా? గతవత్సరమున ఆలయాగలో, శ్రీ కావ్య
కంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు అస్పృశ్యతా శాస్త్రీయవిషయము గా
దని నిర్వచించిరి. నేడు అస్పృశ్యతా మహాసభకు, ప్రసిద్ధ
విద్యాంశులగు శ్రీ బొమ్మగంటి నృసింహశాస్త్రిగారు, అధ్య
క్షుత వహించుట, మండలవాసులమహాభాగ్య మనియే చెప్ప
నొప్పును.

అనుతాపము

బ్రిటిషువారు భారతదేశములోఁ బాదము పెట్టుటకు
పూర్వమే, క్రైస్తవమతభోధకులు, హిందూదేశమునకు దిగి,
మతయాశ దేశమున బాధింపఁబడుచున్న నిమ్ము జాతీయులను
తమ మతమునఁ జేర్చికొనఁజూచిరి. ఇతరదేశములయందు పంచ
ములు స్పృశ్యులుగనే, మాడఁబడుచుండిరి. కేశిదేశమున పంచ
ములు ఆగ్రహతులకు నగపడగూడదు. వారింతలాఘవముగఁ
జూడఁబడుటచే, పంచములకు అన్యమతములు కరణ్యములయ్యె
ను. పంచములు క్రైస్తవమతమును గ్రహించినచో, అగ్రవర్ణులు
దరిజేర్చి నంగీకరింతురు. క్రైస్తవులు రాజకూర్మములయందుఁ
పురస్కరింపఁబడుటగవచ్చును. పాతకాలలోఁజేరి పరిపవచ్చును.
అత్యగౌరవముగల ఏ పంచముఁ డిట్టిస్థితిలో క్రైస్తవమతావ
లంబియై తనమస్థితిని రూపుమాపుకొనకుండునా? ప్రస్తుతము
హిందూదేశములో క్రైస్తవమతవ్యాప్తి విములజాతీయులలోనే
ఎక్కువగ నాగుటకు వారి సాంఘిక, ఆర్థికస్థితితో కారణమని
చెప్పవలసినంతయును లేదు.

ఎన్ని హిందూమహాసభలను సమావేశముఁజేసి చర్చించి
నను, ఎందఱు విద్యాంశులు ప్రచారమునర్పినను, దిగువ
జాతులకు సాంఘికముగను, ఆర్థికముగను జక్కబరచుటకు
ప్రయత్నింపనియెడల, ప్రాంతవ జనసంఖ్య నానాటికి కృష్ణ
పక్ష శూపాకరునివలెనే క్షీణింపక తప్పదు.

నాగరికులెవరు

ఈ ప్రశ్నకు నూత్నదృష్టి లేకుండ న్యూలముగ సమా
ధానమియవచ్చును. కొందఱు తాము ధరించువస్త్రములను బట్టి
యొక జదివినభావముబట్టియు, చేయుచున్న ఉద్యోగము నను
సరించియు, తీవ్రపద్ధతి జాత్రయించి ఒకానొకడు నాగరికుడై
నదియు, కానిదియు చెప్పవచ్చునని సమాధాన మిచ్చెదరు. కాని
నాగరికత కలిమితేములపై నాధారపడియున్నదా? భాగ్యవం
తుడు నాగరికుడా? దర్మియుడైనా? అనాగరికుడా? వాణిబ్బి,
పాండిత్యద్యోతకైక్యర్యములు బాహ్యదృష్టికి కొన్ని మెఱుం
గులు పెట్టినను నాగరికతయని నిర్వచించుటకు అవకాశముండ
దు. నాగరికతకు ప్రవర్తనమే ప్రధానము. ఎవరు పశుగుణము
లను త్యజించెదరో వారే నాగరికులని గ్రహింపవలెను. పశు
చిహ్నములగు కామ క్రోధ, ద్వేషాదులను త్యజింపలేనియెడల
వారిని నాగరికులనుటకు విలులేదు. మనోహరములగు ప్రాసాద
ములందు నివసించవచ్చును. భాగ్యభోగాదులతో దులదాగ
చ్చును. ఇకలై క్రైస్తవములు లభింపవచ్చును. కాని పశువృత్తులను
జయించి మానవలక్షణములను వ్యాపింపజేసికొన జాలనంతవరకు
నాగరిక కేటనాచ్యులము గాజాలము.

అస్పృశ్యత

హిందూదేశవాసులమగు మనమందఱము అస్పృశ్యతాదోష
మునుండి విముక్తుమగువలయును. ఎంతకాలము మనలో నస్పృ
శ్యతాకళంక మాండనో అంతవరకు స్వరాజ్యసంపాదనము దు
ర్లభము. ఎంతకాలము మనలో నస్పృశ్యతాభావముండునో అం
తకాలము స్వతంత్రభారతభూమికి మన మస్పృశ్యులమగుదుము.
ఎంతవరకు మనల నస్పృశ్యతాపిశాచ మావహించునో అంతవ
రకు మనకు మానవజాతిలో సుఖానీవర చేకూర నేదు. ఎంత
వరకు మనలో కొందఱి నస్పృశ్యులని మనము వ్యవహరించు
చుందుమో నంతవరకు మనల నితరు లస్పృశ్యులుగ క్యవహరిం
చక మానరు. ఎంతకాలము మనల ని కళంక మా
వహించి యుండునో అంతకాలము మనకు నాగరిక ప్రపంచ
మన పూజ్యస్థానము పూర్ణానస్థాన మగును. ఈ కళంకమును
తొలగించుకొననియెడల ప్రభుత్వమువారు తమంతట మనకు
స్వరాజ్య మొసంగింప దానిని మనము చిరకాలము నిక పుకొన

జాలము. స్వమతస్థులందు బహుళసంఖ్యాకులను మన ముద్దేశ
పూర్వకముగ ద్వేష భావముతో సంఘమునకుమారస్థులను చేసిన
యెడల వారుగూడ మనయందు ద్వేషభావ మానట స్వాభా
వికము గావున నిమ్ము జాతీయులకు మనవలె సమానస్వాతంత్ర్య
ములు లేని సమయమందు చేకూరిన స్వరాజ్యము దేశారిష్ట
దాయకమే గాని శ్రేయోదాయకము మాత్రము కాజాలదు.
అస్పృశ్యతను రూపుమాపుటకు గల ఇబ్బందులు మీకేమి
యన్నచో తెలియకున్నది. మిమ్ము వారితో భోజనము చేయు
మనలేదు. బాంధవ్యమును చేయుమని చెప్పము అస్పృశ్యతను
మాత్రము తొలగించ గోరెదము. మత మను చేతుతో చిరస్థా
స్థాయిగా నిట్లు దాస్యముం దుంచిన తోడిమానవులయెడ నీయ
స్పృశ్యతను తొలగించినవారి హక్కులకు వారి కొనగూర్చు
నేవజేసివార ముందును.

సవాలనాక్షేయసంతతివారగు ఓయాంధ్రమహాశయులారా! మా
విజ్ఞప్తినిదయతోవినుడు. హిందూమతమిప్పుడు చాలవిషమస్థితి
యందున్నది. ఈయస్పృశ్యతను రూపుమాపనియెడల మనము
తమ కర్తవ్యములనెంచును. గాన పంచములు రాజవిధులలో
నిర్ణయముగ చరించుటకును, వాషిమాపతటాకాదులందు మన
తో బాటువారుగూడ సమానకాలమున జలంబును గ్రహించుట
కును ప్రాథమికపాతకాలలలో మనసంతతివారితో పాటు వారికి
స్థానమిచ్చుటకును మిమ్ములను పానాశ్రయముగ నేడుకొనుచు
న్నాను. మానకు పట్టుదలతో పనిలేదు. సమదృష్టి, పరశ్రేయ
స్పృహనము, దయాపత్యకౌచములు మన కెప్పుడును గ్రాహ్య
ములు.

వివిధవిద్యార్థుల తీర్మానములు

పరమపవిత్రక్షేత్రమును, గంగాతీరమును దిగ్గంతులనం
టి పండితప్రకాండల కాలవాలమునగు కాశీనగరమున హిం
దూమహాజనసభలో శ్రోత్రియప్రవరులగు పండితులనమోహన
మార్గము, పండిత దీనదయాళు, వ్యాఖ్యానవాచస్పతిస్వామి,
శ్రద్ధానందస్వామి, దయానందస్వామి మున్నగు మహాపండితు
లు పంచములు నూరులలోనిట్లుతోడుకొనుటకు, వీధులలో తిరు
గుటకు, పాతకాలలో వారినిజేర్చుకొనుటకు, అస్పృశ్యతను
తొలగించుటకు తీర్మానించిరి.

అస్పృశ్యతాకారణమున ఏమిందువైన మహాత్ముడియు
డుగగాని, క్రైస్తవుడుగగాని మారునపుడు హిందువులందఱికి
ని గోహత్యేపాపము సంఘటింపనిని లాహోరు బ్రాహ్మణుని
దృక్పథమితివారు తీర్మానించిరి.

ప్రస్తుతకాలమున పతితజాతులనుధరించి, మనలో సమాన
స్వాతంత్ర్యమునీయవలయునని కాశీ విద్యార్థిక్షేత్రువారు తీర్మా
నించిరి.

“మాలపల్లెలకు చని వారి నుధరింపుడు. లేనియెడల వా
రందఱు క్రైస్తవమతమున కాహుతియగుదురు. అత్యంతతి
కాధారభూతిమైన పాదములను ఇంకను తెగిపోకుండ కాపా
డవలసినదని మహర్షి దయానంద సరస్వతీస్వామిలవారు నెల
విచ్చిరి.

విజ్ఞప్తి

ఆదిమాంధ్రులారా! మీరెల్లరు హిందూసంఘములోని
కడగండ్లను పొందజాలక నిరాశులయి పరమతము స్వేచ్ఛనొసం
గునని తలపోయుచున్నారా! కాని యిదిశరేవిషాదముగనమున్నుడు.
క్రైస్తవమతభోధకులు మీనివాసములకు వచ్చి హిందూసంఘ
ము కులభేదములకు నిలయమలి, హిందూమతము విశాచకులమని
మిత్ర భోధించుచు న్నారు. మీరెల్లరు గని మాత్ర
భోధలను చేసి క్రైస్తవపెట్టి వారి మతములో
కలుపుకొనుచున్నారు. ఇట్లు కలుపుకొనుటకు స్వాభవరక్త్యమే.
ముఖ్యకారణము. అదెట్లన, ఎంత ఎక్కువఁబడి పరమతస్థులను
తమ మతములలోనికి మార్చినవారికంత ఎక్కువదీతనవారిములు
లభింపును. ఇట్లు మీకులములు లక్షలకొలదిగ విమతములందు
కలపిపోయిరి వారందఱు వెంటపొదిగొనికీ వచ్చిలో మీకు
తెలియదా? మీరు వారిమతములో కలియువరకే మామట్టును
వారు దిగుదురు. నెలకొల్పిన వైద్యకాలంబు, పాతకాలంబు,
మతభోధలు మిమ్ములను వంచించి తమ మతములో కలుపుకొన
వరకే గాని మీసంఘము నుధరించుటకు కాదని రూఢిగ నమ్ము
డు. స్వదేశ స్వాతంత్ర్యభాగ్యము నొందగోరుదురేని స్వవరతమం
దుండియే యేకాగ్రమువైన సాధింపబూను. భావికాలమున
దృఢముగ పార్శ్వమును నిర్మించుట కిప్పుడు గట్టిపునాదిరాతిని
నెలకొల్పవలయును. గాన మతిము పూర్తిగ భుయు కాకపూ
ర్వమే దాని నుధరించుట మానవలక్షణము గాన మీరెల్లరు